

Europeiska unionens officiella tidning

ISSN 1725-2628

L 31

fyrtiosjätte årgången

6 februari 2003

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

- Kommissionens förordning (EG) nr 222/2003 av den 5 februari 2003 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker 1
- ★ **Kommissionens förordning (EG) nr 223/2003 av den 5 februari 2003 om kraven på märkning vid ekologisk produktion av foder, foderblandningar och foderråvaror och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2092/91 ⁽¹⁾ 3**
- ★ **Kommissionens förordning (EG) nr 224/2003 av den 5 februari 2003 om fastställande av det stödbelopp som avses i rådets förordning (EG) nr 1255/1999 för privat lagring av smör och grädde och om undantag från artikel 29 i förordning (EG) nr 2771/1999 om tillämpningsföreskrifter till förordning (EG) nr 1255/1999 när det gäller interventionsåtgärder på marknaden för smör och grädde 9**
- ★ **Kommissionens förordning (EG) nr 225/2003 av den 5 februari 2003 om ändring av förordning (EG) nr 2125/95 vad gäller förteckningen över de kinesiska myndigheter som är behöriga att utfärda ursprungsintyg för svampkonserver 10**
- Kommissionens förordning (EG) nr 226/2003 av den 5 februari 2003 om fastställande av importtullar inom rissektorn 12
- Kommissionens förordning (EG) nr 227/2003 av den 5 februari 2003 om rättelse av förordning (EG) nr 214/2003 om återinförande av förmånstullar vid import av enkelblommiga nejlikor (standard) med ursprung i Västbanken och Gaza 15
- Kommissionens förordning (EG) nr 228/2003 av den 5 februari 2003 om ändring av det korrektionsbelopp som tillämpas på exportbidraget för spannmål 16
- ★ **Rådets direktiv 2003/9/EG av den 27 januari 2003 om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna 18**

Kommissionen

2003/81/EG:

- * **Kommissionens beslut av den 22 augusti 2002 om den stödordning i form av statliga stöd som Spanien har tillämpat på "Centros de coordinación de Biscaya" — stöd C 48/2001 (f.d. NN 43/2000) ⁽¹⁾ [delgivet med nr K(2002) 3141] .....** 26

2003/82/EG:

- * **Kommissionens beslut av den 29 januari 2003 om bekräftande av åtgärder som vidtagits av Belgien enligt artikel 6.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall ⁽¹⁾ [delgivet med nr K(2003) 361].** 32

EUROPEISKA EKONOMISKA SAMARBETSOMRÅDET

Eftas övervakningsmyndighet

- * **Beslut av Eftas övervakningsmyndighet nr 149/02/KOL av den 26 juli 2002 om miljörelaterade skatteåtgärder (Norge) .....** 36

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 222/2003**av den 5 februari 2003****om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker**

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 3223/94 av den 21 december 1994 om tillämpningsföreskrifter för importordningen för frukt och grönsaker ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1947/2002 ⁽²⁾, särskilt artikel 4.1 i denna, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EG) nr 3223/94 anges som tillämpning av resultaten av de multilaterala förhandlingarna i Uruguay-rundan kriterierna för kommissionens fastställande av schablonvärdena vid import från tredje land för de produkter och de perioder som anges i bilagan till den förordningen.

- (2) Vid tillämpningen av dessa kriterier bör schablonvärdena vid import fastställas till de nivåer som anges i bilagan till denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De schablonvärden vid import som avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 3223/94 skall fastställas enligt tabellen i bilagan.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 6 februari 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Generaldirektör för jordbruk

⁽¹⁾ EGT L 337, 24.12.1994, s. 66.

⁽²⁾ EGT L 299, 1.11.2002, s. 17.

BILAGA

till kommissionens förordning av den 5 februari 2003 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker

(euro/100 kg)

KN-nr	Kod för tredje land (!)	Schablonvärde vid import
0702 00 00	052	110,2
	204	51,5
	212	123,3
	628	109,3
	999	98,6
0707 00 05	052	122,9
	999	122,9
0709 10 00	220	45,8
	999	45,8
0709 90 70	052	144,1
	204	166,7
	999	155,4
0805 10 10, 0805 10 30, 0805 10 50	052	47,3
	204	48,3
	212	39,4
	220	49,4
	624	84,4
	999	53,8
0805 20 10	204	69,8
	999	69,8
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	052	63,8
	204	57,1
	220	73,2
	464	132,1
	600	79,0
	624	78,3
0805 50 10	999	80,6
	052	61,4
	220	69,4
	600	62,3
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	999	64,4
	400	96,2
	404	99,4
	720	87,9
	999	94,5
0808 20 50	388	88,8
	400	116,3
	528	83,9
	720	42,5
	999	82,9

(!) Landsbeteckningar som fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 2020/2001 (EGT L 273, 16.10.2001, s. 6). Koden "999" betecknar "övriga ursprung".

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 223/2003

av den 5 februari 2003

om kraven på märkning vid ekologisk produktion av foder, foderblandningar och foderråvaror och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 2092/91

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel⁽¹⁾, senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 473/2002⁽²⁾, särskilt artikel 1.3 och artikel 13 andra strecksatsen i denna, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 1.3 i förordning (EEG) nr 2092/91 skall en förordning antas med bestämmelser om krav på märkning och kontroll samt försiktighetsåtgärder för foder, foderblandningar och foderråvaror i den utsträckning som dessa krav hänger samman med ekologiska produktionsmetoder.
- (2) Marknaden för foder till sällskapsdjur och pälsdjur skiljer sig från marknaden för foder till djur inom animalieproduktionen. Bestämmelserna om märkning, produktion och kontroll som avses i artiklarna 5–6 och artiklarna 8–9 i förordning (EEG) nr 2092/91 skall inte tillämpas på djur i vattenbruk eller produkter från vattenbruk. Den här förordningen omfattar endast foder som är avsett för djur som föds upp enligt ekologiska produktionsmetoder, med undantag för foder som är avsett för sällskapsdjur, för pälsdjur och för djur i vattenbruk.
- (3) De särskilda märkningsbestämmelserna för foder som är avsett för djur som föds upp enligt ekologiska produktionsmetoder bör göra det möjligt för producenterna att fastställa vilka slags foder som kan användas i enlighet med de bestämmelser som gäller för ekologiska produktionsmetoder. Uppgiften om det ekologiska produktions sättet bör inte anges på ett sådant sätt att den är mera framträdande än den beskrivning eller den benämning på fodret som avses i rådets direktiv 79/373/EEG av den 2 april 1979 om saluföring av foderblandningar⁽³⁾, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/2/EG⁽⁴⁾, och i rådets direktiv 96/25/EG av den 29 april 1996 om avyttring av foderråvaror, med ändring av direktiven 70/524/EEG, 74/63/EEG, 82/471/EEG och 93/74/EEG, och med upphävande av direktiv 77/101/EEG⁽⁵⁾, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/46/EG⁽⁶⁾.

- (4) Innehållet av råvaror från ekologiskt jordbruk, innehållet av produkter under omställning till ekologisk produktion och totalinnehållet från jordbruk i fodret bör anges i nettovikt torrsbstans för att göra det möjligt för producenterna att uppfylla kraven på dagsgivor som anges i bilaga I del B i förordning (EEG) nr 2092/91. Av detta skäl bör också del B i bilaga I till den förordningen anpassas.
- (5) Åtskilliga varumärken för produkter som är avsedda som djurfoder och som inte uppfyller de krav som anges i förordning (EEG) nr 2092/91 har märkning som av aktören kan uppfattas som uppgift om ekologisk produktion. Det är nödvändigt att föreskriva en övergångsperiod så att innehavarna av dessa varumärken kan anpassa sig till de nya bestämmelserna. Icke desto mindre bör denna övergångsperiod beviljas endast för varumärken som hade de ovan nämnda uppgifterna om ansökan av registrering av varumärket gjordes före offentliggörandet av rådets förordning (EG) nr 1804/1999 av den 19 juli 1999 om komplettering av förordning (EG) nr 2092/91⁽⁷⁾ om ekologisk produktion så att den även omfattar animalieproduktion, och om aktören får korrekt information om att produkten inte har framställts enligt ekologisk metod.
- (6) Minimikraven för kontroll samt de säkerhetsföreskrifter som gäller för enheter för foderframställning gör det nödvändigt att införa särskilda bestämmelser i bilaga III till förordning (EEG) nr 2092/91.
- (7) Principen enligt vilken all utrustning som används i produktionsenheter som bereder foderblandningar som framställts med ekologiska produktionsmetoder skall hållas åtskild från utrustning som används i samma enhet för beredning av konventionella foderblandningar anses vara ett effektivt medel för att förhindra inblandning av produkter och ämnen som inte är tillåtna enligt ekologiska produktionsmetoder. Denna princip bör därför införlivas med bestämmelserna i bilaga III till förordning (EEG) nr 2092/92. Ett omedelbart genomförande av denna bestämmelse förutsätts dock få betydande ekonomiska konsekvenser för foderblandningsindustrin i flera medlemsstater och följaktligen även för hela den ekologiska jordbrukssektorn. Av detta skäl och för att göra det möjligt för de ekologiska företagen att anpassa sig till den nya bestämmelsen om separata produktionslinjer, bör det införas en möjlighet att bevilja

⁽¹⁾ EGT L 198, 22.7.1991, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 75, 16.3.2002, s. 21.

⁽³⁾ EGT L 86, 6.4.1979, s. 30.

⁽⁴⁾ EGT L 63, 6.3.2002, s. 23.

⁽⁵⁾ EGT L 125, 23.5.1996, s. 35.

⁽⁶⁾ EGT L 234, 1.9.2001, s. 55.

⁽⁷⁾ EGT L 222, 24.8.1999, s. 1.

undantag från denna bestämmelse under en period på fem år. Denna fråga bör dessutom tas upp till förnyad och fördjupad granskning inom den närmaste framtiden på grundval av andra uppgifter och de erfarenheter som gjorts.

- (8) Förordning (EEG) nr 2092/91 bör därför ändras.
- (9) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från den kommitté som föreskrivs i artikel 14 i förordning (EEG) nr 2092/91.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Denna förordning skall tillämpas på foder, foderblandningar och foderråvaror i enlighet med artikel 1.1 c i förordning (EEG) nr 2092/91, i den mån dessa produkter är försedda med eller är avsedda att förses med märkning om ett ekologiskt produktionsätt. Foder avsett för sällskapsdjur, pälsdjur eller för djur i vattenbruk omfattas inte av den här förordningen.

Artikel 2

I den här förordningen gäller de definitioner som fastställs i artikel 4 i förordning (EEG) nr 2092/91.

I övrigt avses med

1. *foderråvaror från ekologiskt jordbruk*: foderråvaror som har framställts i ekologiskt jordbruk eller som är beredda av råvaror som framställts i ekologiskt jordbruk,
2. *foderråvaror från jordbruksprodukter under omställning till ekologisk produktion*: foderråvaror från jordbruksprodukter under omställning till ekologisk produktion eller framställda från sådana.

Artikel 3

1. Märkning, reklam eller handelsdokument för en vara av det slag som anges i artikel 1 får innehålla uppgift om ekologisk produktion endast om följande villkor är uppfyllda:

- a) Produkterna har producerats, beretts eller importerats av aktörer som är underkastade den kontroll som föreskrivs i artiklarna 8 och 9 i förordning (EEG) nr 2092/91.
- b) Produkterna, däri inbegripet deras råvaror och varje annan substans som har använts i beredningen av dessa produkter, har inte utsatts för behandling med joniserande strålning.

c) De villkor som anges i del B, punkterna 4.12–4.14 och 4.16–4.18 i bilaga I till förordning (EEG) nr 2092/91 skall vid behov uppfyllas.

d) Foderråvaror från ekologiskt jordbruk ingår inte i produkten tillsammans med likadana konventionella råvaror.

e) Foderråvaror från jordbruksprodukter under omställning till ekologisk produktion ingår inte i produkten tillsammans med likadana konventionella råvaror.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 4 och 5 skall hänvisning till den ekologiska produktionsmetod som anges i punkt 1 göras endast genom följande uppgift:

a) "ekologisk jordbruksprodukt", om minst 95 % av produktens torrsbstans utgörs av foderråvara från ekologiskt jordbruk,

b) "får användas i ekologiskt jordbruk enligt förordning (EEG) nr 2092/91" för produkter som innehåller råvaror från ekologiskt jordbruk och/eller råvaror från jordbruksprodukter under omställning till ekologisk produktion och/eller konventionella råvaror i varierande kvantiteter.

Artikel 4

1. Den uppgift som avses i artikel 3.2

a) skall särskiljas från de uppgifter som avses i artikel 5 i direktiv 79/373/EEG eller i artikel 5.1 i direktiv 96/25/EG,

b) får inte presenteras i en färg, ett format eller en stil som gör att den framträder tydligare än beskrivningen av eller benämningen på det foder som avses i artikel 5.1 a i direktiv 79/373/EEG och i artikel 5.1 b i direktiv 96/25/EG,

c) skall i samma fält åtföljas av en uppgift som i vikt av torrsbstansen anger

i) innehållet av råvaror från ekologiskt jordbruk,

ii) innehållet av råvaror från jordbruksprodukter under omställning till ekologisk produktion,

iii) totalinnehållet av foderråvara från jordbruk,

d) skall åtföljas av uppgift om namnet på och/eller koden för den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som har tillsyn över den aktör som har gjort den senaste beredningen,

e) skall åtföljas av en förteckning över foderråvarorna från ekologiskt jordbruk.

f) skall åtföljas av en förteckning över foderråvarorna från produkter under omställning till ekologiskt jordbruk.

2. Den uppgift som avses i artikel 3.2 får åtföljas av en hänvisning till skyldigheten att använda fodret i enlighet med bestämmelserna i del B i bilaga I till förordning (EEG) nr 2092/91 om dagsgivornas sammansättning.

3. Det är den berörda medlemsstaten som skall välja mellan uppgift om namn på och/eller kod för den kontrollmyndighet eller det kontrollorgan som avses i punkt 1 d och underrätta kommissionen om denna uppgift.

Artikel 5

Varumärken och varubeteckningar som i märkningen har en uppgift som avses i artikel 2 i förordning (EEG) nr 2092/91 får användas endast om minst 95 % av produktens torrs substans utgörs av foderråvaror från ekologiskt jordbruk.

Artikel 6

Genom undantag från artiklarna 3, 4 och 5 får de varumärken som innehåller en uppgift som avses i artikel 2 i förordning (EEG) nr 2092/91 fortsätta att användas fram till och med den

1 juli 2006 i märkning av och reklam för de produkter som avses i artikel 1 och som inte uppfyller kraven i denna förordning, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) Varumärket har begärts registrerat före den 24 augusti 1999 och varumärket uppfyller kraven i rådets direktiv 89/104/EEG (¹).
- b) Varumärket åtföljs alltid av en tydlig, väl synlig och lättläst upplysning om att produkterna inte har framställts enligt den ekologiska produktionsmetod som föreskrivs i förordning (EEG) nr 2092/91.

Artikel 7

Del B i bilaga I samt bilaga III till förordning (EEG) nr 2092/91 skall ändras i enlighet med bilagan till den här förordningen.

Artikel 8

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den 6 augusti 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen

(¹) EGT L 40, 11.2.1989, s. 1.

BILAGA

1. I del B i bilaga I till förordning (EG) nr 2092/91 skall följande läggas till i slutet av punkt 4.4:

”Dessa andelar skall anges som procentandel torrsubstans i foder av jordbruksursprung.”
2. Bilaga III till förordning (EG) nr 2092/91 skall ändras på följande sätt:
  - 2.1 Punkt 2 i de allmänna bestämmelserna skall ersättas med följande:

”Även de aktörer som redan är i verksamhet den dag som anges i artikel 2 i förordning (EG) nr 2491/2001 skall omfattas av de bestämmelser som avses i punkt 3 och de bestämmelser om inledande kontroller som föreskrivs i avsnitten A, B, C, D och E i de särskilda bestämmelserna i denna bilaga.”
  - 2.2 Punkt 4 i de allmänna bestämmelserna skall ersättas med följande:

”Ansvarig aktör skall i tillräckligt god tid till kontrollorganet eller kontrollmyndigheten anmäla eventuella ändringar i den beskrivning eller den förteckning över konkreta åtgärder som avses i punkt 3 och de bestämmelser om inledande kontroll som anges i avsnitten A, B, C, D och E i de särskilda bestämmelserna i denna bilaga.”
  - 2.3 I punkt 3 tredje stycket första strecksatsen i de allmänna bestämmelserna skall följande läggas till efter ”artikel 11”:

”och/eller förordning (EG) nr 223/2003”.
  - 2.4 I punkt 6 i de allmänna bestämmelserna skall följande läggas till i slutet av andra strecksatsen:

”och, i förekommande fall, foderblandningens sammansättning.”
  - 2.5 Punkt 7 b i de allmänna bestämmelserna skall ersättas med följande:

”Produkternas benämning, eller i fråga om foderblandningar, en beskrivning av dessa, försedd med en hänvisning till ekologisk produktion enligt artikel 5 i den här förordningen eller artikel 3 i förordning (EG) nr 223/2003.”.
  - 2.6 Rubriken på del C av de särskilda bestämmelserna skall ersättas med följande:

”C. C. Import av växter, växtprodukter, djur, animalieprodukter och livsmedel som består av växtprodukter och/eller animalieprodukter, foder, foderblandningar och foderråvaror från tredjeland.”
  - 2.7 Följande skall införas som del E:

”E — ENHETER FÖR BEREDNING AV FODER, FODERBLANDNINGAR OCH FODERRÅVAROR

Denna del skall tillämpas på alla enheter som för egen eller för annans räkning medverkar i beredning, som den definieras i artikel 4 punkt 3, av de produkter som avses i artikel 1.1 c.

1. Inledande kontroll

I den fullständiga beskrivningen av den enhet som avses i punkt 3 i de allmänna bestämmelserna i den här bilagan skall följande anges:

- De utrymmen som används för mottagning, beredning och lagring av produkter avsedda att användas till foder, före och efter de olika momenten.
- De utrymmen som används för lagring av andra produkter som används för beredning av foder.
- De utrymmen som används för lagring av produkter för rengöring och desinfektion.
- I förekommande fall, i enlighet med artikel 5.1 a i direktiv 79/373/EEG, en beskrivning av de foderblandningar som aktören har för avsikt att bereda och den djurart eller kategori av djur som foderblandningen är avsedd för.
- I förekommande fall benämningar på de foderråvaror som aktören har för avsikt att bereda.

De åtgärder som aktören skall vidta enligt punkt 3 i de allmänna bestämmelserna i den här bilagan skall inbegripa följande:

- Särskilt de försiktighetsåtgärder som vidtas för att minska risken för kontaminering från icke tillåtna ämnen eller produkter, liksom den rengöring som genomförs och kontrollen av dessa åtgärders effektivitet.
- Identifiering av alla aspekter av verksamheten som är avgörande för att alltid garantera överensstämmelse med den här förordningen och förordning (EG) nr 223/2003 när det gäller de produkter som avses i artikel 1.1 c och som bereds i dessa enheter.
- Upprättande, genomförande, uppdatering av och fasthållande vid lämpliga förfaranden med stöd av principerna för HACCP-systemet (analys av risker och kritiska punkter för att bemästra dessa risker).

Kontrollmyndigheten eller kontrollorganet skall använda dessa förfaranden för att allmänt utvärdera de risker som är förbundna med varje beredningsenhet och upprätta en kontrollplan. I kontrollplanen skall föreskrivas ett lägsta antal slumpmässigt tagna prov som skall tas för analys i förhållande till de förmodade riskerna.

2. Bokföringsdokument

För att en adekvat kontroll av verksamheten skall kunna utföras skall de bokföringsdokument som nämns i punkt 6 i de allmänna bestämmelserna i den här bilagan inbegripa uppgifter om ursprung, karaktär och kvantiteter av foderråvaror och tillsatser och även uppgifter om försäljning av de färdiga slutprodukterna.

3. Beredningsenheter

När produkterna bereds skall aktören se till att

- a) foder framställt med ekologisk metod eller framställt av sådana råvaror, foder från produktion under omställning eller framställt av sådana råvaror och konventionellt framställt foder är effektivt fysiskt åtskilda,
- b) all utrustning som används i enheter som bereder foderblandningar som omfattas av den här förordningen är helt och hållet åtskild från utrustning som används för foderblandningar som inte omfattas av den här förordningen.

Genom undantag från bestämmelserna i första stycket punkt b får verksamheten fram till och med den 31 december 2007 äga rum med samma utrustning på villkor att

- framställningen av de olika produkterna åtskiljs tidsmässigt och lämplig rengöring har utförts och därefter kontrollerats, innan framställningen av foder som omfattas av den här förordningen inleds; aktören skall dokumentera dessa aktiviteter,
- aktören bemödar sig om att lämpliga åtgärder vidtas för att beakta risker som bedömts enligt bestämmelserna i punkt 1 och vid behov ser till att icke-konforma produkter inte återfinns på marknaden med en beteckning som hänvisar till ekologiskt jordbruk.

Undantaget som föreskrivs i andra stycket skall underställas kontrollmyndigheten eller kontrollorganet för förhandsgodkännande. Detta godkännande kan inbegripa en eller flera bearbetningar.

Kommissionen skall inleda en översyn av bestämmelserna i första stycket punkt b senast den 31 december 2003. Efter denna översyn kan datumet den 31 december 2007 eventuellt omprövas.

4. Kontrollbesök

Förutom ett fullständigt årligt kontrollbesök skall kontrollorganet eller kontrollmyndigheten på grundval av en allmän bedömning av tänkbara risker för bristande efterlevnad av denna förordning göra riktade inspektioner. Kontrollorganet eller kontrollmyndigheten skall fästa särskild uppmärksamhet vid de kritiska punkter som har lyfts fram av aktören för att avgöra om dennes övervakning och kontroll utförs på lämpligt sätt. Alla tillverkningsställen som används av aktören för hans verksamhet får inspekteras med en regelbundenhet som står i proportion till de risker som förknippas med dem.

5. Transport av produkter till andra enheter för foderframställning/beredning eller till lagerlokaler

Aktören skall svara för att följande villkor uppfylls:

- a) Foder framställt med ekologisk metod eller framställt av sådana råvaror, foder från produktion under omställning eller framställt av sådana råvaror och konventionellt foder hålls effektivt fysiskt åtskilda vid transport.
- b) Fordon och/eller behållare i vilka produkter som inte omfattas av den här förordningen har transporterats, får användas för transport av produkter som omfattas av den här förordningen endast om
  - lämplig rengöring, vars effektivitet kontrollerats, har genomförts före transport av produkter som omfattas av den här förordningen; aktören skall dokumentera dessa aktiviteter,
  - aktören bemödar sig om att lämpliga åtgärder vidtas för att beakta risker som bedömts enligt bestämmelserna i punkt 1 och vid behov ser till att icke-konforma produkter inte återfinns på marknaden med beteckning som hänvisar till ekologiskt jordbruk,
  - det kontrollorgan eller den kontrollmyndighet som har tillsyn över aktören informerats om hur transporten genomförts och har lämnat sitt godkännande. Detta godkännande kan inbegripa en eller flera transportaktiviteter.
- c) De färdiga produkter som avses i den här förordningen transporteras åtskilda från andra färdiga produkter fysiskt eller tidsmässigt.
- d) Vid transport skall den avsända kvantiteten av produkter noteras liksom kvantiteten av varje levereras som utförs under transporten.

6. Mottagande av produkter

Vid mottagande av en produkt som avses i artikel 1 skall aktören när så krävs kontrollera förslutningen på förpackningen eller behållaren och de uppgifter som anges i punkt 7 i de allmänna bestämmelserna i den här bilagan. Aktören skall utföra en dubbelkontroll av de uppgifter i märkningen som avses i punkt 7 i de allmänna bestämmelserna med uppgifterna i de dokument som åtföljer försändelsen. Resultatet av denna kontroll skall uttryckligen anges i den bokföring som avses i punkt 6 i de allmänna bestämmelserna.”

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 224/2003

av den 5 februari 2003

om fastställande av det stödbelopp som avses i rådets förordning (EG) nr 1255/1999 för privat lagring av smör och grädde och om undantag från artikel 29 i förordning (EG) nr 2771/1999 om tillämpningsföreskrifter till förordning (EG) nr 1255/1999 när det gäller interventionsåtgärder på marknaden för smör och grädde

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1255/1999 av den 17 maj 1999 om den gemensamma organisationen av marknaden för mjölk och mjölkprodukter⁽¹⁾, senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 509/2002⁽²⁾, särskilt artikel 10 i denna, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 34.2 i kommissionens förordning (EG) nr 2771/1999⁽³⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1614/2001⁽⁴⁾, skall, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 38 i samma förordning, det stöd för privat lagring som avses i artikel 6.3 i förordning (EG) nr 1255/1999 fastställas varje år. Därvid skall hänsyn tas till fasta kostnader, dagliga kostnader och tekniska kostnader för lagring, och när det gäller dessa senare skall också ränteutvecklingen hos Europeiska centralbanken beaktas.
- (2) I artikel 29.1 i samma förordning fastställs den period under vilken inlagring får äga rum, men den aktuella situationen på marknaden för smör motiverar att det genom undantag fastställs att det datum, den 15 mars, som föreskrivs för inlagring av smör eller grädde under 2003, skall tidigareläggas till den 1 mars.

- (3) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från Förvaltningskommittén för mjölk och mjölkprodukter.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE

Artikel 1

Det stöd som föreskrivs i artikel 6.3 i förordning (EG) nr 1255/1999 skall för de avtal som sluts under 2003 fastställas på följande sätt per ton smör eller smörekvivalent:

- a) 24 euro för fasta kostnader.
- b) 0,35 euro per kontraktssenlig lagringsdag för kostnaderna för lagring i kylrum.
- c) Ett belopp per kontraktssenlig lagringsdag beräknat på 91 % av det gällande interventionspriset på smör den dag den kontraktssenliga lagringen påbörjas och med en ränta på 2,75 % per år.

Artikel 2

Genom undantag från artikel 29.1 i förordning (EG) nr 2771/1999 kan inlagringen under 2003 påbörjas från och med den 1 mars.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 160, 26.6.1999, s. 48.

⁽²⁾ EGT L 79, 22.3.2002, s. 15.

⁽³⁾ EGT L 333, 24.12.1999, s. 11.

⁽⁴⁾ EGT L 214, 8.8.2001, s. 20.

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 225/2003

av den 5 februari 2003

om ändring av förordning (EG) nr 2125/95 vad gäller förteckningen över de kinesiska myndigheter som är behöriga att utfärda ursprungsintyg för svampkonserver

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2201/96 av den 28 oktober 1996 om den gemensamma organisationen av marknaden för bearbetade produkter av frukt och grönsaker ⁽¹⁾, senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 453/2002 ⁽²⁾, särskilt artikel 15.1 i denna, och

av följande skäl:

- (1) De kinesiska myndigheterna översände den 5 december 2002 genom en verbalnot en uppdaterad förteckning över de myndigheter som är behöriga att utfärda ursprungsintyg, något som krävs för att svampkonserver med ursprung i detta tredje land skall kunna övergå till fri omsättning enligt artikel 10.1 i kommissionens förordning (EG) nr 2125/95 av den 6 september 1995 om öppnande och förvaltning av tullkvoter för svampkonserver ⁽³⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1286/2002 ⁽⁴⁾. Bilaga II till den förordningen bör därför ändras.
- (2) I samma not ber de kinesiska myndigheterna kommissionen att temporärt acceptera begäran om fri omsättning för kinesiska svampkonserver i gemenskapen parallellt med ursprungsintyg med nya underskrifter och stämplor, användning av ursprungsintyg med stämplor och underskrifter från myndigheter som avses i bilaga II

till förordning (EG) nr 2125/95, ändrad genom förordning (EG) nr 1286/2002. För att inte störa importen är det lämpligt att behålla denna möjlighet fram till den 31 maj 2003.

- (3) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från Förvaltningskommittén för bearbetade produkter av frukt och grönsaker.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilaga II till förordning (EG) nr 2125/95 skall ersättas med bilagan till den här förordningen.

Artikel 2

Fram till den 31 maj 2003 kan en importör i samband med sin begäran om fri omsättning till gemenskapen av svampkonserver med ursprung i Kina presentera ursprungsintyg med stämplor och underskrifter från de kinesiska myndigheter som förtecknas i bilagan till förordning (EG) nr 2125/95, ändrad genom förordning (EG) nr 1286/2002.

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 297, 21.11.1996, s. 29.

⁽²⁾ EGT L 72, 14.3.2002, s. 9.

⁽³⁾ EGT L 212, 7.9.1995, s. 16.

⁽⁴⁾ EGT L 179, 9.7.2002, s. 21.

BILAGA

"BILAGA II

Förteckning över de kinesiska myndigheter som är behöriga att utfärda de ursprungsintyg som avses i artikel 10.1.

— Allmän administration för kvalitetsövervakning

— Entry-Exit Inspection and Quarantine Bureau i Folkrepubliken Kina i:

Beijing	Jiangxi	Shenzhen
Shanxi	Zhuhai	Ningxia
Inre Mongoliet	Sichuan	Tianjin
Hebei	Chongqing	Shanghai
Liaoning	Yunnan	Ningbo
Jilin	Guizhou	Jiangsu
Shandong	Shaanxi	Guangxi
Zhejiang	Gansu	Heilongjiang
Anhui	Qinghai	Hainan
Hubei	Tibet	Henan
Guangdong	Fujian	Xinjiang
Xiamen		Hunan"

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 226/2003
av den 5 februari 2003
om fastställande av importtullar inom rissektorn

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 3072/95 av den 22 december 1995 om den gemensamma organisationen av marknaden för ris ⁽¹⁾, senast ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 411/2002 ⁽²⁾,

med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 1503/96 av den 29 juli 1996 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 3072/95 vad avser importtullar inom rissektorn ⁽³⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1298/2002 ⁽⁴⁾, särskilt artikel 4.1 i denna, och

av följande skäl

- (1) I artikel 11 i förordning (EG) nr 3072/95 föreskrivs att när de produkter som avses i artikel 1 i den förordningen importeras, skall de tullsatsen som föreskrivs i den gemensamma tulltaxan tas ut. För de produkter som avses i punkt 2 i denna artikel skall emellertid importtullen vara lika med det interventionspris som gäller för dessa produkter vid importen ökat med en särskild procentsats, om det rör sig om råris eller helt slipat ris, minskat med cif-importpriset, om denna importtull inte överstiger tullsatsen i Gemensamma tulltaxan.
- (2) Enligt artikel 12.3 i förordning (EG) nr 3072/95 skall cif-importpriserna beräknas på grundval av representativa priser för produkten i fråga på världsmarknaden eller på gemenskapens importmarknad för produkten.

- (3) I förordning (EG) nr 1503/96 fastställs tillämpningsföreskrifter för förordning (EG) nr 3072/95 vad avser importtullar inom rissektorn.
- (4) Importtullarna skall tillämpas tills ett nytt fastställande träder i kraft. De förblir likaså gällande om det inte finns någon börsnotering som kan utgöra referenspris i enlighet med artikel 5 i förordning (EG) nr 1503/96 under två veckor före nästa period för fastställande.
- (5) För att få systemet för importtullar att fungera normalt bör vid beräkningen av dessa tullar de marknadskurser som fastställs under en referensperiod fortsätta att tillämpas.
- (6) Tillämpningen av förordning (EG) nr 1503/96 medför att det skall fastställas importtullar enligt bilagorna i denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Importtullarna inom rissektorn som avses i artikel 11.1 och 11.2 i förordning (EG) nr 3072/95 skall fastställas i bilaga I i denna förordning på grundval av de faktorer som tas upp i bilaga II.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 6 februari 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Generaldirektör för jordbruk

⁽¹⁾ EGT L 329, 30.12.1995, s. 18.

⁽²⁾ EGT L 62, 5.3.2002, s. 27.

⁽³⁾ EGT L 189, 30.7.1996, s. 71.

⁽⁴⁾ EGT L 189, 18.7.2002, s. 8.

BILAGA I

Importtullar vad gäller ris och brutet ris

(EUR/t)

KN-nummer	Importtull ⁽⁵⁾				
	Tredje land (undantaget AVS och Bangladesh) ⁽³⁾	AVS ⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾	Bangladesh ⁽⁴⁾	Basmati från Indien och Paki- stan ⁽⁶⁾	Egypten ⁽⁸⁾
1006 10 21	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 23	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 25	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 27	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 92	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 94	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 96	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 10 98	(7)	69,51	101,16		158,25
1006 20 11	264,00	88,06	127,66		198,00
1006 20 13	264,00	88,06	127,66		198,00
1006 20 15	264,00	88,06	127,66		198,00
1006 20 17	264,00	88,06	127,66	14,00	198,00
1006 20 92	264,00	88,06	127,66		198,00
1006 20 94	264,00	88,06	127,66		198,00
1006 20 96	264,00	88,06	127,66		198,00
1006 20 98	264,00	88,06	127,66	14,00	198,00
1006 30 21	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 23	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 25	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 27	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 42	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 44	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 46	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 48	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 61	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 63	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 65	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 67	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 92	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 94	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 96	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 30 98	(7)	133,21	193,09		312,00
1006 40 00	(7)	41,18	(7)		96,00

⁽¹⁾ För import av ris med ursprung i och som kommer från AVS-länderna skall importtull tillämpas inom ramen för den ordning som fastställs genom rådets ändrade förordning (EG) nr 1706/98 (EGT L 215, 1.8.1998, s. 12) och kommissionens förordning (EG) nr 2603/97 (EGT L 351, 23.12.1997, s. 22).

⁽²⁾ I enlighet med förordning (EEG) nr 1706/98, skall importtull inte tillämpas på produkter som har sitt ursprung i länder i Afrika, Västindien och Stillhavsområdet och som direktimporteras till det franska utomeuropeiska departementet Réunion.

⁽³⁾ I artikel 11.3 i förordning (EG) nr 3072/95 fastställs importtullen för import av ris till det franska utomeuropeiska departementet Réunion.

⁽⁴⁾ För import av ris, undantaget brutet ris (KN-nummer 1006 40 00), med ursprung i Bangladesh skall importtull tillämpas inom ramen för den ordning som fastställs genom rådets förordning (EEG) nr 3491/90 (EGT L 337, 4.12.1990, s. 1) och kommissionens ändrade förordning (EEG) nr 862/91 (EGT L 88, 9.4.1991, s. 7).

⁽⁵⁾ Import av produkter med ursprung i de utomeuropeiska länderna och territorierna (ULT) skall befrias från importtull enligt artikel 101.1 i rådets ändrade beslut 91/482/EEG (EGT L 263, 19.9.1991, s. 1).

⁽⁶⁾ Importtullen för råris av sorten Basmati med ursprung i Indien och Pakistan skall nedsättas med 250 EUR/t (artikel 4a i förordning (EG) nr 1503/96, ändrad).

⁽⁷⁾ Tull som fastställts i den Gemensamma tulltaxan.

⁽⁸⁾ För import av ris med ursprung i och som kommer från Egypten skall importtull tillämpas inom ramen för den ordning som fastställs genom rådets förordning (EG) nr 2184/96 (EGT L 292, 15.11.1996, s. 1) och kommissionens förordning (EG) nr 196/97 (EGT L 31, 1.2.1997, s. 53).

BILAGA II

Beräkning av importtull inom rissektorn

	Paddyris	Indicaris		Japonicaris		Brutet ris
		Råris	Helt slipat ris	Råris	Helt slipat ris	
1. Importtull (EUR/ton)	(¹)	264,00	416,00	264,00	416,00	(¹)
2. Beräkningsfaktorer:						
a) Cif-pris ARAG (EUR/ton)	—	196,73	216,92	263,35	287,46	—
b) Pris fritt ombord (EUR/ton)	—	—	—	235,63	259,74	—
c) Sjöfrakt (EUR/ton)	—	—	—	27,72	27,72	—
d) Källa	—	USDA och operatörer	USDA och operatörer	Operatörer	Operatörer	—

(¹) Tull som fastställts i den Gemensamma tulltaxan.

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 227/2003

av den 5 februari 2003

om rättelse av förordning (EG) nr 214/2003 om återinförande av förmånstullar vid import av enkelblommiga nejlikor (standard) med ursprung i Västbanken och Gaza

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 4088/87 av den 21 december 1987 om fastställande av villkoren för tillämpning av förmånstullar på import av vissa blommor med ursprung i Cypern, Israel, Jordanien, Marocko, Västbanken och Gazaremsan ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1300/97 ⁽²⁾, särskilt artikel 5.2 b i denna, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med kommissionens förordning (EG) nr 214/2003 ⁽³⁾ är att upphäva kommissionens förordning (EG) nr 24/2003 av den 6 januari 2003 om upphävande av förmånstullarna och om återinförande av Gemensamma tulltaxans tull på import av prydnadsnejlikor (på kvist) med ursprung i Västbanken och Gaza ⁽⁴⁾, och att återinföra förmånstullarna på import av prydnadsnejlikor (på kvist) med ursprung i Västbanken och Gaza.
- (2) Ett fel har insmugit sig i både i titeln och i skälen i förordning (EG) nr 214/2003 där det står "enkelblommiga nejlikor (standard)" i stället för "prydnadsnejlikor

(på kvist)". Förordning (EG) nr 214/2003 bör följaktligen rättas med retroaktiv verkan för import av prydnadsnejlikor (på kvist) med ursprung i Västbanken och Gaza.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 214/2003 rättas på följande sätt:

1. I titeln och i femte och sjätte skälet skall "enkelblommiga nejlikor (standard)" ersättas med "prydnadsnejlikor (på kvist)".
2. I artikel 1.1 skall "enkelblommiga nejlikor (standard)" ersättas med "prydnadsnejlikor (på kvist)".

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas för import av prydnadsnejlikor (på kvist) från och med den 4 februari 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar
J. M. SILVA RODRÍGUEZ
Generaldirektör för jordbruk

⁽¹⁾ EGT L 382, 31.12.1987, s. 22.

⁽²⁾ EGT L 177, 5.7.1997, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 28, 4.2.2003, s. 39.

⁽⁴⁾ EGT L 2, 7.1.2003, s. 29.

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 228/2003**av den 5 februari 2003****om ändring av det korrektionsbelopp som tillämpas på exportbidraget för spannmål**

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 1766/92 av den 30 juni 1992 om den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1666/2000⁽²⁾, särskilt artikel 13.8 i denna, och

av följande skäl:

- (1) Det korrektionsbelopp som tillämpas på exportbidraget för spannmål fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 38/2003⁽³⁾, ändrad genom förordning (EG) nr 198/2003⁽⁴⁾.
- (2) På grundval av dagens cif-priser och cif-priser för terminsleverans och med hänsyn till den utveckling som kommer att ske på marknaden inom en överskådlig framtid bör det korrektionsbelopp som för närvarande tillämpas på exportbidraget för spannmål ändras.

- (3) Korrektionsbeloppet skall fastställas efter samma procedur som exportbidraget; det kan ändras under perioden mellan fastställelserna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det korrektionsbelopp som avses i artikel 1.1 a, b och c i förordning (EEG) nr 1766/92 och som tillämpas på förutfastställda exportbidrag för de produkter som avses, med undantag av malt, ändras till det som anges i bilagan till den här förordningen.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 6 februari 2003.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 5 februari 2003.

På kommissionens vägnar

Franz FISCHLER

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 181, 1.7.1992, s. 21.

⁽²⁾ EGT L 193, 29.7.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 5, 10.1.2003, s. 9.

⁽⁴⁾ EUT L 27, 1.2.2003, s. 29.

BILAGA

till kommissionens förordning av den 5 februari 2003 om ändring av det korrektionsbelopp som tillämpas på exportbidraget för spannmål

(EUR/t)

Produktnummer	Bestämmelse-land	Nuvarande 2	Period 1 3	Period 2 4	Period 3 5	Period 4 6	Period 5 7	Period 6 8
1001 10 00 9200	—	—	—	—	—	—	—	—
1001 10 00 9400	—	—	—	—	—	—	—	—
1001 90 91 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1001 90 99 9000	A00	0	0	0	0	0	—	—
1002 00 00 9000	C03	- 20,00	- 20,00	- 20,00	- 20,00	- 20,00	—	—
	A05	0	0	0	0	0	—	—
1003 00 10 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1003 00 90 9000	A00	0	0	0	0	0	—	—
1004 00 00 9200	—	—	—	—	—	—	—	—
1004 00 00 9400	A00	0	- 0,93	- 1,86	- 2,79	- 3,72	—	—
1005 10 90 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1005 90 00 9000	A00	0	0	0	0	0	—	—
1007 00 90 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1008 20 00 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1101 00 11 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1101 00 15 9100	A00	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9130	A00	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9150	A00	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9170	A00	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9180	A00	0	0	0	0	0	—	—
1101 00 15 9190	—	—	—	—	—	—	—	—
1101 00 90 9000	—	—	—	—	—	—	—	—
1102 10 00 9500	A00	0	0	0	0	0	—	—
1102 10 00 9700	A00	0	0	0	0	0	—	—
1102 10 00 9900	—	—	—	—	—	—	—	—
1103 11 10 9200	A00	0	0	0	0	0	—	—
1103 11 10 9400	A00	0	0	0	0	0	—	—
1103 11 10 9900	—	—	—	—	—	—	—	—
1103 11 90 9200	A00	0	0	0	0	0	—	—
1103 11 90 9800	—	—	—	—	—	—	—	—

Anm.: Produktkoderna och destinationskoderna serie "A" fastställs i kommissionens förordning (EEG) nr 3846/87 (EGT L 366, 24.12.1987, s. 1) i dess ändrade lydelse.

De numeriska destinationskoderna fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 2020/2001 (EGT L 273, 16.10.2000, s. 6).

De andra destinationerna fastställs enligt följande:

C03 Schweiz, Liechtenstein, Polen, Tjeckien, Slovakien, Norge, Färöarna, Island, Ryssland, Vitryssland, Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Slovenien, Forna Jugoslavien med undantag av Slovenien, Kroatien, Bosnien och Hercegovina, Albanien, Rumänien, Armenien, Georgien, Azerbajdzan, Moldova, Ukraina, Kazakstan, Kirgizistan, Uzbekistan, Tadzjikistan, Turkmenistan, Marocko, Algeriet, Tunisien, Libyen, Egypten, Malta, Cypern och Turkiet.

RÅDETS DIREKTIV 2003/9/EG

av den 27 januari 2003

om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.1 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

- (1) En gemensam asylpolitik, inklusive ett gemensamt europeiskt asylsystem, är ett grundläggande inslag i Europeiska unionens målsättning att gradvis upprätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa som är öppet för alla som av olika omständigheter tvingas söka skydd inom gemenskapen.
- (2) Europeiska rådet enades vid sitt särskilda möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 om att arbeta för att ett gemensamt europeiskt asylsystem skapas, grundat på en fullständig och allomfattande tillämpning av Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951, kompletterad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967, och på så sätt garantera att ingen skickas tillbaka för att bli utsatt för förföljelse, det vill säga att principen om "non-refoulement" bevaras.
- (3) I slutsatserna från Tammerfors anges att ett gemensamt europeiskt asylsystem på kort sikt bör omfatta gemensamma miniminormer för mottagande av asylsökande.
- (4) Att fastställa miniminormer för mottagande av asylsökande är ett steg i rätt riktning mot en gemensam asylpolitik.
- (5) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Direktivet syftar särskilt till att säkerställa full respekt för den mänskliga värdigheten samt till att främja tillämpningen av artiklarna 1 och 18 i nämnda stadga.
- (6) När det gäller behandlingen av personer som omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv är medlemsstaterna bundna av sina förpliktelser enligt de internationella rättsliga instrument som de är parter i och som förbjuder diskriminering.
- (7) Det bör fastställas mininormer för mottagande av asylsökande som under normala förhållanden räcker till för att ge dem en värdig levnadsstandard och jämförbara levnadsvillkor i alla medlemsstater.
- (8) En harmonisering av asylsökandes mottagningsvillkor bör bidra till att begränsa asylsökandes sekundära förflyttningar på grund av att villkoren skiljer sig åt.
- (9) Mottagandet av grupper med speciella behov bör utformas särskilt för att möta dessa behov.
- (10) Mottagandet av asylsökande som hålls i förvar bör utformas särskilt för att möta deras behov i denna situation.
- (11) För att säkra överensstämmelse med förfarandets minimigarantier, som består av möjlighet att kontakta organisationer eller grupper av personer som tillhandahåller juridisk rådgivning, bör information ges om sådana organisationer och grupper av personer.
- (12) Möjligheterna att missbruka mottagningsystemet bör minska genom att det fastställs grunder för när mottagningsvillkoren för asylsökande får inskränkas eller dras in.
- (13) Det bör säkerställas att de nationella mottagningsystemen och samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller mottagning av asylsökande kan fungera effektivt.
- (14) Lämplig samordning bör främjas mellan behöriga myndigheter vad gäller mottagande av asylsökande. Harmoniska förbindelser mellan lokalsamhällen och förläggningar bör därför främjas.
- (15) Det ligger i miniminormernas natur att medlemsstaterna får införa eller bibehålla mer förmånliga bestämmelser för tredjelandsmedborgare och statslösa personer som söker internationellt skydd i en medlemsstat.
- (16) Medlemsstaterna uppmanas att tillämpa bestämmelserna i detta direktiv även på förfaranden för att besluta om ansökningar om andra skyddsformer än de som följer av Genèvekonventionen för tredjelandsmedborgare och statslösa personer.
- (17) Genomförandet av detta direktiv bör utvärderas regelbundet.

⁽¹⁾ EGT C 213 E, 31.7.2001, s. 286.⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 25 april 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT).⁽³⁾ EGT C 48, 21.2.2002, s. 63.⁽⁴⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 85.

- (18) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att fastställa miniminormer för mottagandet av asylsökande i medlemsstaterna, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför på grund av den föreslagna åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (19) Förenade kungariket har i enlighet med artikel 3 i det protokoll om Förenade kungarikets och Irlands ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, genom skrivelse av den 18 augusti 2001, meddelat sin önskan att delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.
- (20) I enlighet med artikel 1 i ovan nämnda protokoll deltar inte Irland i antagandet av detta direktiv. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i ovan nämnda protokoll gäller därför bestämmelserna i detta direktiv inte Irland.
- (21) Danmark deltar i enlighet med artiklarna 1 och 2 i det protokoll om Danmarks ställning som är fogat till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen inte i antagandet av detta direktiv och är därför inte bundet av det och omfattas inte av dess tillämpning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, DEFINITIONER OCH RÄCKVIDD

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta direktiv är att fastställa miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

- a) *Genèvekonventionen*: Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 om flyktingars rättsliga ställning, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967.
- b) *Asylansökan*: en ansökan från en tredjelandsmedborgare eller statslös person som kan betraktas som en begäran om internationellt skydd av en medlemsstat enligt Genèvekonventionen. En ansökan om internationellt skydd skall antas vara en asylansökan, om inte en tredjelandsmedborgare eller statslös person uttryckligen begär någon annan typ av skydd som det kan ansökas om i särskild ordning.

- c) *Sökande eller asylsökande*: en tredjelandsmedborgare eller statslös person som har lämnat in en asylansökan som inte har slutligt avgjorts.
- d) *Familjemedlemmar*: som familj till den asylsökande skall räknas följande medlemmar som befinner sig i samma medlemsstat av skäl som är knutna till asylansökan, förutsatt att familjen bildades redan i ursprungslandet:
- Den asylsökandes make/maka eller hans/hennes ogifta partner i en stadigvarande relation, om lagstiftningen eller sedvanerätten i den berörda medlemsstaten behandlar ogifta par på samma sätt som gifta enligt dess utlänningslagstiftning.
  - Underåriga barn till sådana par som avses i led i eller till den sökande, på villkor att de är ogifta och beroende av den sökande för sin försörjning, oavsett om de fötts inom eller utom äktenskapet eller adopterats enligt nationell lagstiftning.
- e) *Flykting*: en person som uppfyller kraven i artikel 1.A i Genèvekonventionen.
- f) *Flyktingstatus*: den rättsliga ställning som en medlemsstat beviljar en person som är flykting och som vistas i egenskap av flykting på den medlemsstatens territorium.
- g) *Förfaranden och överklaganden*: de förfaranden och överklaganden som föreskrivs i medlemsstaternas nationella lagstiftning.
- h) *Underåriga utan medföljande vuxen*: personer som är yngre än arton år och som anländer till medlemsstaternas territorium utan att vara i sällskap med en vuxen som enligt lag eller sedvana ansvarar för dem, och så länge de inte faktiskt tas om hand av en sådan person; det gäller även underåriga som lämnas utan medföljande vuxen efter att ha anlånt till medlemsstaternas territorium.
- i) *Mottagningsvillkor*: samtliga åtgärder som medlemsstaterna vidtar till förmån för de asylsökande i enlighet med detta direktiv.
- j) *Materiella mottagningsvillkor*: mottagningsvillkor som omfattar inkvartering, mat och kläder och som tillhandahålls in natura, i form av penningbidrag eller kuponger samt dagpenning.
- k) *Förvar*: en medlemsstats kvarhållande av en asylsökande inom en särskild anläggning där den sökande är fräntagen sin rörelsefrihet.
- l) *Förläggning*: varje anläggning som används för kollektiv inkvartering av asylsökande.

Artikel 3

Räckvidd

- Detta direktiv skall tillämpas på alla tredjelandsmedborgare och statslösa personer som lämnar in en asylansökan vid gränsen till eller på en medlemsstats territorium, så länge de får uppehålla sig på territoriet i egenskap av asylsökande, samt på familjemedlemmar, om dessa omfattas av en sådan asylansökan enligt nationell lagstiftning.

2. Detta direktiv är inte tillämpligt på ansökningar om diplomatisk eller territoriell asyl som lämnas in till medlemsstaternas beskickningar.

3. Detta direktiv skall inte tillämpas när bestämmelserna i rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta ⁽¹⁾ tillämpas.

4. Medlemsstaterna får besluta att tillämpa bestämmelserna i detta direktiv vid behandling av ansökningar om andra skyddsformer än de som följer av Genèvekonventionen för tredje-landsmedborgare eller statslösa personer som inte befins vara flyktingar.

Artikel 4

Mer förmånliga bestämmelser

Medlemsstaterna får införa eller bibehålla mer förmånliga bestämmelser om mottagningsvillkor för asylsökande och andra nära anhöriga till den sökande i samma medlemsstat när de är beroende av den asylsökande för sin försörjning eller av humanitära skäl, förutsatt att dessa bestämmelser är förenliga med detta direktiv.

KAPITEL II

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OM MOTTAGNINGSVILLKOREN

Artikel 5

Information

1. Medlemsstaterna skall i rimlig tid och inte senare än 15 dagar efter det att de asylsökande har lämnat in sina asylansökningar till den behöriga myndigheten informera dem åtminstone om fastställda förmåner för dem och vilka skyldigheter de skall uppfylla för att komma i åtnjutande av mottagningsvillkoren.

Medlemsstaterna skall se till att de sökande informeras om organisationer eller grupper av personer som tillhandahåller särskild juridisk rådgivning och om organisationer som kan bistå eller informera dem om gällande mottagningsvillkor, inklusive sjuk- och hälsovård.

2. Medlemsstaterna skall se till att den information som avses i punkt 1 ges skriftligen och, så långt möjligt, på ett språk som de sökande rimligtvis kan förväntas förstå. I förekommande fall kan sådan information även lämnas muntligt.

⁽¹⁾ EGT L 212, 7.8.2001, s. 12.

Artikel 6

Dokumentation

1. Medlemsstaterna skall se till att den sökande inom tre dagar efter det att ansökan lämnats in till den behöriga myndigheten förses med ett dokument utfärdat i hans eller hennes namn som styrker hans eller hennes rättsliga ställning som asylsökande eller intygar att han eller hon får stanna på medlemsstatens territorium så länge ansökan inte har avgjorts eller håller på att prövas.

Om innehavaren inte har rätt att röra sig fritt inom hela eller delar av medlemsstatens territorium, skall dokumentet även styrka detta.

2. Medlemsstaterna får avstå från att tillämpa denna artikel om den asylsökande hålls i förvar samt vid prövning av en asylansökan som lämnats in vid gränsen eller i samband med ett förfarande för att fastställa den sökandes rätt att lagligen resa in på en medlemsstats territorium. I särskilda fall får medlemsstaterna under prövningen av en asylansökan förse sökande med andra intyg som är likvärdiga med det dokument som avses i punkt 1.

3. Det dokument som avses i punkt 1 behöver inte styrka den asylsökandes identitet.

4. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att förse de asylsökande med det dokument som avses i punkt 1 och som skall vara giltigt lika länge som dessa har tillstånd att uppehålla sig på den berörda medlemsstatens territorium eller vid dess gräns.

5. Medlemsstaterna får förse asylsökande med en resehandling om det uppkommer allvariga humanitära skäl som kräver deras närvaro i en annan stat.

Artikel 7

Bosättning och rörelsefrihet

1. De asylsökande får röra sig fritt på värdmedlemsstatens territorium eller inom ett område som har anvisats dem av den medlemsstaten. Det anvisade området får inte påverka den omistliga privatlivssfären och skall ge tillräckligt utrymme för att garantera tillträde till alla förmåner enligt detta direktiv.

2. Medlemsstaterna får besluta om var den asylsökande skall bosätta sig, med hänsyn till allmänt intresse, allmän ordning eller, om så är nödvändigt, för en skyndsam prövning och effektiv uppföljning av hans eller hennes ansökan.

3. Medlemsstaterna får, om så är nödvändigt på grund av exempelvis rättsliga skäl eller skäl som avser allmän ordning, kvarhålla en asylsökande på en bestämd plats i enlighet med deras nationella lagstiftning.

4. Medlemsstaterna får ställa som villkor för att bevilja de materiella mottagningsvillkor som avses i detta kapitel att de sökande bosätter sig på en bestämd plats, vilken fastställts av medlemsstaten. Ett sådant beslut, som kan vara av allmän karaktär, skall fattas på individuell grund och i enlighet med den nationella lagstiftningen.

5. Medlemsstaterna skall se till att det finns möjlighet att bevilja tillfälliga tillstånd för de sökande att lämna den bosättningsort som anges i punkterna 2 och 4 och/eller det anvisade område som anges i punkt 1. Beslut skall fattas på individuell, objektiv och opartisk grund och skall motiveras om de går den sökande emot.

Den sökande skall inte behöva begära tillstånd för att infinna sig hos myndigheter eller domstolar om hans eller hennes närvaro är nödvändig.

6. Medlemsstaterna skall kräva att de sökande underrättar behöriga myndigheter om sin adress och så snabbt som möjligt meddelar dessa myndigheter eventuell adressändring.

Artikel 8

Familjer

Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder till stöd för största möjliga sammanhållning inom de familjer som befinner sig på deras territorier, om det är den berörda medlemsstaten som tillhandahållit bostaden. Sådana åtgärder skall vidtas med de asylsökandes medgivande.

Artikel 9

Hälsoundersökningar

Medlemsstaterna får begära att de sökande skall hälsoundersökas av folkhälsoskäl.

Artikel 10

Underårigas skolgång och utbildning

1. Medlemsstaterna skall bevilja underåriga barn till asylsökande och underåriga asylsökande tillträde till utbildningsväsendet på liknande villkor som medborgarna i värdmedlemsstaten, så länge som en utvisningsåtgärd mot dem eller deras föräldrar inte har verkställts. Sådan utbildning kan tillhandahållas på förläggningar.

Den berörda medlemsstaten får föreskriva att tillträdet skall begränsas till att gälla det offentliga utbildningsväsendet.

Underårig är den som inte har uppnått laglig myndighetsålder i den medlemsstat där asylansökan lämnats in eller prövas. Medlemsstaterna får inte vägra någon att fortsätta sin skolgång endast på grund av att den underåriga har uppnått laglig myndighetsålder.

2. Tillgång till utbildningssystemet skall ges senast tre månader från och med det att asylansökan lämnats in av den underåriga eller av dennes föräldrar. Denna period får förlängas till ett år när en särskild utbildning erbjuds för att underlätta tillträdet till utbildningssystemet.

3. När tillträde till utbildningsväsendet enligt punkt 1 inte är möjligt på grund av den underåriges särskilda situation kan medlemsstaten erbjuda annan form av undervisning.

Artikel 11

Sysselsättning

1. Medlemsstaterna skall fastställa en tidsperiod som börjar löpa från och med den dag då asylansökan lämnats in och under vilken en sökande inte skall ha tillträde till arbetsmarknaden.

2. Om ett beslut i första instans inte har fattats ett år efter det att asylansökan lämnats in och denna försening inte kan tillskrivas den sökande, skall medlemsstaterna besluta på vilka villkor sökanden kan beviljas tillträde till arbetsmarknaden.

3. Tillträde till arbetsmarknaden får inte upphävas under överklagandeförfarandet, om ett överklagande av ett beslut om avslag i ett ordinarie förfarande har suspensiv verkan, fram till dess att ett avslag har meddelats i överklagandeärendet.

4. Medlemsstaterna får av arbetsmarknadspolitiska skäl prioritera EU-medborgare och medborgare från sådana stater som är parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och sådana tredjelandsmedborgare som innehar uppehållstillstånd.

Artikel 12

Yrkesutbildning

Medlemsstaterna får ge asylsökande tillträde till yrkesutbildning oavsett om de har tillträde till arbetsmarknaden eller ej.

Tillträde till yrkesutbildning som är knuten till ett anställningsavtal är avhängigt av i vilken utsträckning den sökande har tillträde till arbetsmarknaden i enlighet med artikel 11.

Artikel 13

Allmänna bestämmelser om materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård

1. Medlemsstaterna skall se till att materiella mottagningsvillkor finns tillgängliga för sökande när de lämnar in sin asylansökan.

2. Medlemsstaterna skall utfärda bestämmelser om materiella mottagningsvillkor för att garantera en levnadsstandard som täcker de asylsökandes behov i fråga om hälsa och uppehälle.

Medlemsstaterna skall se till att kraven på levnadsstandard även uppfylls för personer med särskilda behov, i enlighet med artikel 17, och för personer som hålls i förvar.

3. Medlemsstaterna får fastställa som villkor för att bevilja samtliga eller några av de materiella mottagningsvillkoren samt hälso- och sjukvård att de sökande inte har tillräckliga medel för att garantera en levnadsstandard som täcker deras behov i fråga om hälsa och uppehälle.

4. Medlemsstaterna får enligt bestämmelserna i punkt 3 kräva att de sökande täcker eller bidrar till kostnaderna för de materiella mottagningsvillkor och den hälso- och sjukvård som anges i detta direktiv om de har tillräckliga medel, t.ex. om de har arbetat under en rimlig tidsperiod.

Om det framkommer att en sökande hade tillräckliga medel för att täcka materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård vid den tid då dessa grundläggande behov tillgodosågs, får medlemsstaten begära att dessa återbetalas av den asylsökande.

5. Materiella mottagningsvillkor får tillhandahållas in natura eller i form av ekonomiska bidrag eller kuponger, eller i form av en kombination av dessa.

När medlemsstaterna tillgodoser de materiella mottagningsvillkoren genom ekonomiska bidrag eller kuponger skall det belopp som de uppgår till fastställas enligt principerna i denna artikel.

Artikel 14

Närmare bestämmelser om materiella mottagningsvillkor

1. Om inkvartering tillhandahålls in natura bör den beviljas i en eller flera av följande former:

- a) Anläggningar som används i syfte att hysa sökande under prövningen av en asylansökan som lämnats in vid gränsen.
- b) Förläggningar som garanterar en tillräcklig levnadsstandard.
- c) Privathus, lägenheter, hotell eller andra lokaler som anpassats för sökande.

2. Medlemsstaterna skall se till att de sökande som försetts med sådan inkvartering som anges i punkt 1 a, 1 b och 1 c

- a) åtnjuter skydd för sitt familjeliv,
- b) har möjlighet att kommunicera med släktingar, juridiska rådgivare och företrädare för FN:s flyktingkommisariat (UNHCR) och icke-statliga organisationer som erkänns av medlemsstaterna.

Medlemsstaterna skall lägga särskild vikt vid att förebygga våld inom de anläggningar och förläggningar som anges i punkt 1 a och 1 b.

3. Medlemsstaterna skall se till att underåriga barn till sökande eller sökande som själva är underåriga inkvarteras, om så är lämpligt, med sina föräldrar eller med den vuxne familjemedlem som ansvarar för dem enligt lag eller sedvana.

4. Medlemsstaterna skall se till att flyttning av sökande från en anläggning till en annan sker endast om det är nödvändigt. Medlemsstaterna skall ge de sökande möjlighet att underrätta sina juridiska rådgivare om förflyttningen och sin nya adress.

5. Personer som arbetar vid förläggningar skall ha lämplig utbildning och vara bundna av tystnadsplikt, enligt den nationella lagstiftningen, beträffande uppgifter som de får kännedom om genom sitt arbete.

6. Medlemsstaterna får låta de sökande delta i förvaltningen av de materiella resurserna och de icke-materiella aspekterna av livet i förläggningen genom ett råd eller en rådgivande kommitté som företräder dem som bor på förläggningen.

7. Asylsökandes juridiska rådgivare och företrädare för UNHCR eller sådana relevanta icke-statliga organisationer som UNHCR utser och som erkänns av medlemsstaten skall ges tillträde till förläggningarna och övriga inkvarteringar för att biträda nämnda asylsökande. Detta tillträde får endast begränsas med hänsyn till säkerheten vid förläggningarna och inkvarteringarna och för de asylsökande själva.

8. Medlemsstaterna får under en rimlig tidsperiod, som skall vara så kort som möjligt, undantagsvis fastställa materiella mottagningsvillkor som skiljer sig från dem som föreskrivs i denna artikel, om

- det krävs en första bedömning av den sökandes särskilda behov,
- de materiella mottagningsvillkor som föreskrivs i denna artikel inte är tillgängliga i ett visst geografiskt område,
- de normalt tillgängliga inkvarteringsmöjligheterna tillfälligtvis är uttömda,
- den asylsökande befinner sig i en förvarsenhet eller i sådana anläggningar vid gränsen som de inte kan lämna.

Dessa olika villkor skall under alla förhållanden omfatta de grundläggande behoven.

Artikel 15

Hälso- och sjukvård

1. Medlemsstaterna skall se till att de sökande får nödvändig hälso- och sjukvård som åtminstone skall innefatta akutsjukvård och nödvändig behandling av sjukdomar.

2. Medlemsstaterna skall sörja för nödvändig läkarhjälp eller annan hjälp för sökande med särskilda behov.

KAPITEL III

INSKRÄNKNING ELLER INDRAGNING AV MOTTAGNINGSVILLKOREN

Artikel 16

Inskränkning eller indragning av mottagningsvillkoren

1. Medlemsstaterna får inskränka eller dra in mottagningsvillkoren i följande fall:

a) Om en asylsökande

- lämnar den bostadsort som fastställts av den behöriga myndigheten utan att meddela denna eller om begärt tillstånd inte har erhållits, eller
- underlåter att uppfylla sin anmälningsplikt eller att följa uppmaningar att tillhandahålla information eller komma till en personlig intervju angående asylförfarandet under en rimlig period som fastställs i nationell lagstiftning, eller
- redan har lämnat in en ansökan i samma medlemsstat.

Om den sökande spåras upp eller frivilligt anmäler sig till den behöriga myndigheten, skall det fattas ett motiverat beslut baserat på orsakerna till försvinnandet angående återinförande av vissa eller alla av de ovan nämnda mottagningsvillkoren.

b) Om den sökande har undanhållit sina ekonomiska resurser och därför utan rätt fått del av de materiella mottagningsvillkoren.

Om det framkommer att en sökande hade tillräckliga medel för att täcka materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård vid den tid då dessa grundläggande behov tillgodosågs, får medlemsstaten begära att dessa återbetalas av den asylsökande.

2. Medlemsstaterna får vägra mottagningsvillkor i de fall där en asylsökande inte kan visa att asylansökan lämnades in så snart det var praktiskt möjligt efter ankomsten till medlemsstaten.

3. Medlemsstaterna får fastställa påföljder för allvariga brott mot de regler som gäller för förläggningarna samt för synnerligen våldsamt uppträdande.

4. Beslut om inskränkning, indragning eller vägran av mottagningsvillkoren eller om påföljder i enlighet med punkterna 1, 2 och 3 skall fattas på individuell, objektiv och opartisk grund och innefatta en motivering. Beslut skall grundas på den berörda personens särskilda situation, särskilt när det gäller

personer som omfattas av artikel 17, med beaktande av proportionalitetsprincipen. Medlemsstaterna skall under alla omständigheter garantera tillträde till akutsjukvård.

5. Medlemsstaterna skall se till att de materiella mottagningsvillkoren inte inskränks eller dras in förrän ett beslut om avslag har fattats.

KAPITEL IV

PERSONER MED SÄRSKILDA BEHOV

Artikel 17

Allmän princip

1. Medlemsstaterna skall i den nationella lagstiftningen för genomförande av bestämmelserna i kapitel II om materiella mottagningsvillkor och hälso- och sjukvård beakta den speciella situationen för utsatta personer, till exempel underåriga, underåriga utan medföljande vuxen, funktionshindrade, äldre, gravida, ensamstående föräldrar med underåriga barn, och personer som utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykologiskt, fysiskt eller sexuellt våld.

2. Punkt 1 skall endast tillämpas på personer som befunnits ha särskilda behov efter en individuell utvärdering av deras situation.

Artikel 18

Underåriga

1. I första hand skall hänsyn till barnets bästa tas när medlemsstaterna genomför bestämmelser som gäller underåriga i detta direktiv.

2. Medlemsstaterna skall se till att underåriga som varit utsatta för någon form av övergrepp, försummelse, utnyttjande, tortyr eller grym, omänsklig och förnedrande behandling eller som har drabbats av väpnade konflikter ges tillgång till rehabilitering, och se till att lämplig psykisk vård tillhandahålls och att det ges tillgång till kvalificerad rådgivning när så behövs.

Artikel 19

Underåriga utan medföljande vuxen

1. Medlemsstaterna skall så snabbt som möjligt vidta åtgärder för att se till att underåriga utan medföljande vuxen företräds på ett tillfredsställande sätt av en förmyndare eller vid behov en organisation som skall ansvara för de underårigas vård och välfärd, eller på annat lämpligt sätt. Behöriga myndigheter skall utföra regelbundna utvärderingar.

2. Underåriga utan medföljande vuxen som lämnar in en asylansökan skall från den tidpunkt då de tillåts resa in på territoriet fram till dess att de måste lämna den medlemsstat där asylansökan inlämnats eller prövas tas emot

- a) hos vuxna släktingar,
- b) hos en fosterfamilj,
- c) i förläggningar som utformats särskilt för underåriga, eller
- d) i annan typ av inkvartering som är lämplig för underåriga.

Medlemsstaterna får placera underåriga utan medföljande vuxen som är 16 år eller äldre i förläggningar för vuxna asylsökande.

I möjligaste mån skall syskon hållas samman, varvid man skall beakta den berörde underåriges bästa, särskilt åldern och mognadsgraden. Underåriga skall byta inkvartering så sällan som möjligt.

3. För att tillgodose den underåriges grundläggande intressen skall medlemsstaterna försöka spåra familjemedlemmar till underåriga utan medföljande vuxen så snabbt som möjligt. Om den underåriges eller dennes familjs liv eller fysiska säkerhet är hotade, särskilt om familjen har stannat i ursprungslandet, är det viktigt att se till att insamling, behandling och spridning av information om dessa personer sker konfidentiellt, för att inte riskera deras säkerhet.

4. Personal som arbetar med underåriga utan medföljande vuxen skall ha fått eller erhålla lämplig utbildning om underårigas behov och vara bundna av tystnadsplikt, enligt den nationella lagstiftningen, beträffande uppgifter som de får kännedom om genom sitt arbete.

Artikel 20

Offer för tortyr och våld

Medlemsstaterna skall, om nödvändigt, se till att personer som utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra grova våldshandlingar erhåller nödvändig behandling för skador som förorsakats av ovannämnda gärningar.

KAPITEL V

ÖVERKLAGANDEFÖRFARANDE

Artikel 21

Överklagandeförfarande

1. Medlemsstaterna skall se till att avslag i fråga om beviljande av förmåner i enlighet med detta direktiv eller beslut som fattas i enlighet med artikel 7 och som individuellt påverkar asylsökande kan överklagas enligt de förfaranden som fastställts i den nationella lagstiftningen. Åtminstone i sista instans skall möjlighet ges till överklagande eller prövning inför domstol.

2. Förfaranden för tillgång till juridisk rådgivning i sådana fall skall fastställas i nationell lagstiftning.

KAPITEL VI

ÅTGÄRDER FÖR ATT GÖRA MOTTAGNINGSSYSTEMET EFFEKTIVARE

Artikel 22

Samarbete

Medlemsstaterna skall regelbundet informera kommissionen om antalet personer, uppdelade efter kön och ålder, som omfattas av mottagningsvillkoren och tillhandahålla fullständiga uppgifter om typ, beteckning och utseende beträffande de handlingar som föreskrivs i artikel 6.

Artikel 23

System för styrning, tillsyn och kontroll

Med vederbörlig hänsyn till sin konstitutionella struktur skall medlemsstaterna se till att lämplig styrning, tillsyn och kontroll av nivån på mottagningsvillkoren upprättas.

Artikel 24

Personal och resurser

1. Medlemsstaterna skall genom lämpliga åtgärder se till att myndigheter och andra organisationer som ansvarar för genomförandet av detta direktiv får tillräcklig utbildning med hänsyn till både manliga och kvinnliga asylsökande.

2. Medlemsstaterna skall anslå de medel som behövs för att kunna genomföra de nationella bestämmelser som antas för genomförandet av detta direktiv.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 25

Rapportering

Senast 6. augusti 2006 skall kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv och vid behov föreslå nödvändiga ändringar.

Medlemsstaterna skall senast 6. februari 2006 sända kommissionen all information som behövs för att utarbeta denna rapport, inklusive sådana statistiska uppgifter som anges i artikel 22.

Efter det att rapporten lagts fram, skall kommissionen minst en gång vart femte år rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv.

*Artikel 26***Införlivande**

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den 6. februari 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 27***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 28***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel den 27 januari 2003.

På rådets vägnar

G. PAPANDREOU

Ordförande

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 22 augusti 2002

om den stödordning i form av statliga stöd som Spanien har tillämpat på "Centros de coordinación de Biscaya" — stöd C 48/2001 (f.d. NN 43/2000)

[delgivet med nr K(2002) 3141]

(Endast den spanska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2003/81/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT
DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter⁽¹⁾, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

- (1) 1997 antog Ekofin-rådet en uppförandekod för företagsbeskattning för att bekämpa skadlig skattekonkurrens⁽²⁾. Utifrån det åtagande som ingicks genom denna uppförandekod lade kommissionen 1998 fram ett meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag⁽³⁾ (nedan kallat "meddelandet") i vilket man visade sin fasta vilja att tillämpa reglerna strängt och lika. Utifrån detta meddelande inledde eller återupptog kommissionen granskningar i varje enskilt fall av de skatteordningar som gäller i medlemsstaterna.
- (2) Därför begärde kommissionen skriftligt den 12 februari 1999 att de spanska myndigheterna skulle informera den om olika åtgärder, bland annat de skatteordningar

som är tillämpliga i Baskien och Navarra på "centros de coordinación" (samordningscentrum). Ingen av dessa åtgärder har anmälts till kommissionen. De spanska myndigheterna översände de begärda upplysningarna i en skrivelse av den 21 april 1999.

- (3) Genom en skrivelse av den 22 juni 2000 meddelade de spanska myndigheterna kommissionen att skatteordningarna för samordningscentrumen i Alava och Guipúzcoa hade upphävts.
- (4) Genom en skrivelse av den 8 maj 2001 meddelade Spanien kommissionen att skatteordningen för samordningscentrumen i Navarra hade upphävts och att den för Biscaya fortfarande gällde men inte hade tillämpats. Enligt den tillgängliga informationen hade inget stöd beviljats enligt skatteordningarna i Alava, Guipúzcoa och Navarra och därför avslutade kommissionen granskningen och begränsade granskningen till skatteordningen för samordningscentrumen i Biscaya som fortfarande var giltig.
- (5) Genom en skrivelse av den 11 juli 2001 meddelade kommissionen Spanien sitt beslut om att inleda det förfarande som avses i artikel 88.2 vad gäller samordningscentrumen i Biscaya.
- (6) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*⁽⁴⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.

⁽¹⁾ EGT C 304, 30.10.2001, s. 6.

⁽²⁾ EGT C 2, 6.1.1998, s. 1.

⁽³⁾ EGT C 384, 10.12.1998, s. 3.

⁽⁴⁾ Se fotnot 1.

- (7) Genom en skrivelse av den 20 november 2001 meddelade de spanska myndigheterna kommissionen att Biscayas provinsstyrelse (Diputación Foral de Vizcaya) hade godkänt ett lagförslag för att upphäva skatteordningen för samordningscentrumen.
- (8) Genom skrivelser av den 18 mars 2002 och 8 april 2002 begärde kommissionen ytterligare information från Spanien om upphävandet av skatteordningen för samordningscentrumen och om stödmottagare under denna ordning. Genom en skrivelse av den 25 april 2002 meddelade Spanien kommissionen att man planerade att upphäva skatteordningen för samordningscentrumen definitivt den 30 april 2002 och att den enda stödmottagaren hade avstått från att klassificeras som samordningscentrum. Genom en skrivelse av den 3 juni 2002 bekräftade Spanien att skatteordningen för samordningscentrumen hade upphävts.

II. BESKRIVNING AV STÖDET

- (9) I Biscaya har man infört en särskild skatteordning för Centros de dirección, de coordinación y financieros (Centrum för styrning, samordning och finansiella transaktioner). Bestämmelserna rörande denna ordning återfinns i artiklarna 53 och 54 i Norma Foral 3/1996 av den 26 juni om företagsbeskattning och i Decreto Foral 81/1997 av den 10 juni genom vilket förordningen om företagsskatt godkänns.
- (10) Ett centrum för styrning, samordning och finansiella transaktioner (nedan kallat "samordningscentrum") är en juridisk person som är företagsskatteskyldig och vars huvuduppgift är förvaltning, styrning, kontroll och centralisering av transaktioner och tjänster för en internationell företagsgrupp, i vilken den utgör en integrerad del.
- (11) För att kunna utnyttja skatteordningen för samordningscentrumen i provinsen Biscaya skall företagsgruppen uppfylla följande kriterier:
- Företagsgruppens sammanslagna egna medel måste överstiga 1 250 miljoner spanske pesetas (7,51 miljoner euro).
  - I gruppen skall ingå enheter med säte i minst två andra länder.
  - Minst 25 % av gruppens egna medel skall hänföra sig till enheter som inte har säte i Spanien.
  - Årsomsättningen skall vara minst 8 000 miljoner pesetas (48,1 miljoner euro) varav minst 25 % skall gälla operationer som görs i två andra länder.
- (12) Dessutom skall ett samordningscentrum
- ha minst åtta heltidsanställda,

b) uppfylla ett av följande villkor:

- Aktiekapitalet skall vara minst 250 miljoner pesetas (1,5 miljoner euro) eller de egna medlen skall vara minst 600 miljoner pesetas (3,61 miljoner euro), eller
  - årsomsättningen skall vara minst 1 miljard pesetas (6,01 miljoner euro). Om centrumet endast har verksamhet som rör styrning och samordning skall beloppen för denna verksamhet vara minst 150 miljoner pesetas (0,902 miljoner euro).
- (13) Enligt artikel 54 i Norma Foral 3/1996, kan samordningscentrumen välja mellan två sätt för att beräkna sitt skatteunderlag. Skatteunderlaget kan beräknas på traditionellt vis, det vill säga utifrån skillnaden mellan skattepliktiga inkomster och avdragsgilla kostnader eller enligt en alternativ metod. Enligt denna metod beräknas skatteunderlaget genom ett pålägg av 25 % på de kostnader, exklusive finansiella kostnader, som centrumet har. Sedan tillämpas den allmänna satsen för företagsskatt. Det är den så kallade cost plus-metoden.
- (14) För att kunna utnyttja samordningscentrumens skatteordning skall företagen i förväg få tillstånd från skattemyndigheterna, vilket gäller för en period på upp till fem år. Godkännandet sker automatiskt under förutsättning att företaget uppfyller skatteordningens krav och det kan förnyas på begäran av det berörda företaget.

III. ORSAKER TILL ATT FÖRFARANDET INLEDDES

- (15) Då kommissionen utvärderade de upplysningar som Spanien lämnat under den inledande bedömningen ansåg den att det faktum att de finansiella kostnaderna inte ingick i beräkningen av stödet vad gällde metoden med de ökade kostnaderna skulle kunna vara en fördel för samordningscentrumen. Den ansåg också att denna förmån beviljades genom statliga medel, påverkade handeln mellan medlemsstaterna och var selektiv. Kommissionen ansåg dessutom att inget av undantagen i artikel 87.2 och 87.3 i fördraget rörande det allmänna förbudet mot statligt stöd var tillämpligt. Därför hyste kommissionen tvivel om huruvida åtgärden var förenlig med den gemensamma marknaden och beslutade följaktligen att inleda det formella granskningsförfarandet.

IV. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (16) Kommissionen har tagit emot synpunkter från Biscayas provinsstyrelse, vilka sammanfattas i skäl 17–23.
- (17) Skatteordningen gällande samordningscentrumen i Biscaya håller på att upphävas.

- (18) De skattemässiga åtgärder som har antagits i Biscaya grundar sig på erfarenheter i andra medlemsstater. Lagstiftningen i Biscaya om samordningscentrumen bygger ursprungligen på den belgiska lagstiftning som gällde vid den tidpunkten. Kommissionen har inte vidtagit några åtgärder mot den belgiska lagstiftningen, som omfattade mer än 300 samordningscentrum. De ändringar som gjordes senare i den belgiska skatteordningen gav inte heller upphov till några kommentarer från kommissionen när det gällde om huruvida de var statligt stöd enligt f.d. artikel 92 i fördraget (numera artikel 87). Härav följer att Biscayas provinsstyrelse var övertygad om att den lagstiftning den tänkte utfärda var förenlig med gemenskapsrätten.
- (19) Om det hade funnits tvivel före 1996 om hur den belgiska stödordningen skulle betraktas eller om den var förenlig med den gemensamma marknaden, är det rimligt att anta att kommissionen skulle ha vidtagit åtgärder enligt f.d. artikel 93 (numera artikel 88) i fördraget. Det verkar inte galet att dra slutsatsen att, i och med sin tystnad, tog kommissionen ställning enligt rättspraxis i *Lorenz-målet* ⁽⁶⁾ och godkände den belgiska stödordningen, antingen för att den inte utgjorde statligt stöd eller för att det var ett skattemässigt stöd som helt tydligt var förenligt med den gemensamma marknaden. Det var först senare som kommissionen meddelade att den belgiska stödordningen inte kunde anses vara statligt stöd.
- (20) Denna avsaknad av reservationer från kommissionens sida vad gäller den belgiska stödordningen visar på förekomsten av berättigade förväntningar. När Biscayas provinsstyrelse godkände stödordningen kunde den inte förutse att den bestridda lagstiftningen skulle kunna anses vara statligt stöd och ännu mindre att, efter en inledande bedömning, tvivel skulle kunna uppstå om huruvida den var förenlig med den gemensamma marknaden.
- (21) Om kommissionen meddelar att stödordningen till samordningscentrumen i Biscaya utgör ett statligt stöd som inte är förenligt med den gemensamma marknaden, skulle dessa berättigade förväntningar göra det omöjligt för kommissionen att kräva att det stöd som beviljats enligt stödordningen skall återkrävas. På samma sätt kan man peka på berättigade förväntningar hos stödmottagaren vad gäller korrektheten i handlande från Biscayas provinsstyrelse, eftersom den i många år kände till den belgiska stödordningen och också på grund av avsaknaden av invändningar från kommissionen.
- (22) Förutom frågan om de berättigade förväntningarna måste man också tillämpa principen om likabehandling. Samtidigt som detta förfarande inleddes om förenlighet med artikel 88.2 i fördraget lade kommissionen fram ett förslag om lämpliga åtgärder enligt artikel 88.1 i

fördraget gentemot Belgien vad gällde landets stödordning för samordningscentrum. Detta innebär att kommissionen ansåg att den belgiska stödordningen var ett befintligt stöd.

- (23) Eftersom det inte finns några speciella inslag i den belgiska stödordningen jämfört med den i Biscaya som objektivt berättigar att den första anses som befintligt stöd och den andra som nytt stöd bör stödordningarna behandlas på samma sätt av kommissionen. När en stödordning anses som befintligt stöd kan inte kommissionen kräva att stödet återkrävs även om den meddelar att stödet är oförenligt med den gemensamma marknaden. Det skulle vara svårt att förstå hur man kan motivera ett beslut om att återkräva stödet när det gäller stödordningen i Biscaya, eftersom det i grunden rör sig om samma stödordning som den belgiska.

V. SYNPKTER FRÅN DE SPANSKA MYNDIGHETERNA

- (24) I sina skriftliga synpunkter, i vilka de översände information från Biscayas provinsstyrelse, meddelade de spanska myndigheterna kommissionen att lagstiftning hade utfärdats i Biscaya enligt vilken stödordningen för samordningscentrumen avskaffades. De spanska myndigheterna översände också en kopia av synpunkterna från Biscayas provinsstyrelse, som sammanfattas ovan. Dessutom bekräftade Spanien att, i motsats till vad som sagts i skrivelsen av den 8 maj 2001, hade ett företag förklarats som samordningscentrum före skrivelsens datum enligt ovannämnda stödordning, även om det företaget därefter hade av sagt sig denna klassificering som samordningscentrum den 27 november 2001.

VI. BEDÖMNING AV STÖDET

- (25) Efter att ha granskat ståndpunkterna från de spanska myndigheterna och provinsstyrelsen i Biscaya vidhåller kommissionen sin ståndpunkt, enligt skrivelsen om att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i fördraget av den 11 juli 2001 till de spanska myndigheterna ⁽⁶⁾, nämligen att den berörda stödordningen utgör ett olagligt statligt driftsstöd enligt artikel 87.1 i fördraget.

Statligt stöd

- (26) Varken de spanska myndigheterna eller provinsstyrelsen i Biscaya har ifrågasatt kommissionens inledande bedömning enligt vilken stödordningen för samordningscentrum utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget, vilket kommissionen förklarar i sin skrivelse av den 11 juli 2001 ⁽⁷⁾. Kommissionen visade att stödordningen tycktes uppfylla de fyra kumulativa villkoren som skall vara uppfyllda för att en åtgärd skall utgöra statligt stöd. Denna bedömning kan sammanfattas och förtydligas på följande sätt.

⁽⁶⁾ Mål 120/73, *Lorenz mot Tyskland*, Rec. 1973, s. 1471.

⁽⁶⁾ Se fotnot 1.

⁽⁷⁾ Se fotnot 1.

- (27) Enligt stödordningen för samordningscentrum kan de företag som är godkända enligt den använda sig av en alternativ beräkningsmetod för sina skattskyldigheter. När det gäller internprissättning⁽⁸⁾ får skattemyndigheterna tillämpa sådana alternativa metoder för att säkerställa att transaktioner mellan intresseföretag följer principen om de normala marknadsvillkoren. Enligt denna princip skall skattskyldiga vinster som motsvarar transaktioner mellan intresseföretag beskattas på samma sätt som om transaktionerna hade skett mellan parter som inte är intresseföretag enligt normala marknadsvillkor. När det gäller internprissättning är den internationella normen, dvs. principen om att normala marknadsvillkor skall respekteras, vilket fastställs i artikel 9 i OECD-skattekonventionen om räntor och kapital, som utformats utifrån OECD:s riktlinjer för internprissättning från 1995. Eftersom denna analys kräver att man skall ta hänsyn till särskilda fakta och omständigheter rekommenderas inte i OECD:s riktlinjer att man använder sig av fasta marginaler.
- (28) Som anges i punkt 9 i meddelandet⁽⁹⁾ kan mottagarna ges en fördel genom olika former av skattelättnader för företaget, bland annat genom minskning av beskattningsunderlaget. Stödordningen för samordningscentrumen i Biscaya gör det möjligt för företagen att välja *cost plus*-metoden för att beräkna skatteunderlaget. Denna metod går ut på att de betalade skatterna minskas eftersom den inte återspeglar den ekonomiska verkligheten bakom transaktionerna. Beroende på företagets verksamhet kan användandet av *cost plus*-metoden och fasta procenttal leda till en undervärdering av den ekonomiska verkligheten och följaktligen till att lägre skatter betalas än med den traditionella metoden *comparable unrelated price* (CUP-metoden). Denna risk är särskilt stor när företaget utför transaktioner med stort mervärde. Härav följer att skattemyndigheterna blir skyldiga att se till att den metod för ökade kostnader som tillämpas är lämplig för det företag det rör sig om, eller för den sektor det rör sig om, för att de skatter som betalas skall motsvara de som betalas med CUP-metoden.
- (29) Stödordningen för samordningscentrumen i Biscaya gör det möjligt för företagen att utesluta de finansiella kostnaderna när de beräknar skatteunderlaget. Detta gör det ännu troligare att de skatter som företagen betalar blir lägre än med CUP-metoden. Skillnaden blir ännu större om samordningscentrumets huvudsakliga uppgift är att utföra ekonomiska transaktioner. Varken de spanska myndigheterna eller Biscayas provinsstyrelse har lagt fram bevis på att skattenivån vid tillämpning av metoden enligt stödordningen blir samma som med den traditionella metoden. Följaktligen drar kommissionen slutsatsen att genom stödordningen får samordningscentrumen och de grupper som tillhör dem en fördel.
- (30) Denna minskning av skatteunderlaget innebär en minskad skatteuppbörd i Biscaya, vilket är samma sak som att statliga medel utnyttjas.
- (31) Stödordningen påverkar konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna eftersom de grupper som tillhör samordningscentrumen bör genomföra minst 25 % av sin omsättning i två andra länder. Dessutom är det troligt att de företag som omfattas av stödordningen tillhör sektorer där handeln mellan medlemsstaterna är intensiv. Eftersom dessa gruppers ekonomiska ställning förstärks, snedvrider eller hotar åtgärden att snedvrida handeln mellan medlemsstaterna.
- (32) Dessutom är stödordningen selektiv. Endast de företag som uppfyller kriterierna i Norma Foral 3/1996 kan omfattas av stödordningen för samordningscentrum.
- (33) Varken de spanska myndigheterna eller provinsstyrelsen i Biscaya har förklarat varför skatteåtgärderna är nödvändiga för att det spanska skattesystemet skall fungera väl och vara effektivt och därför inte utgör ett statligt stöd (punkt 23 i meddelandet⁽¹⁰⁾).

Förenlighet

- (34) Varken de spanska myndigheterna eller provinsstyrelsen i Biscaya har ifrågasatt kommissionens bedömning i dess skrivelse av den 11 juli 2001⁽¹¹⁾, enligt vilken inget av undantagen i artikel 87.2 och 87.3, enligt vilka stödet kan anses som förenligt med den gemensamma marknaden, är tillämpliga i det aktuella fallet. Kommissionen har alltså ingen orsak att ändra sin bedömning, som sammanfattas i skäl 35–39.
- (35) Eftersom stödordningen till samordningscentrumen utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget skall dess förenlighet bedömas i enlighet med undantagen i artikel 87.2 och 87.3 i fördraget.
- (36) De undantag som avses i artikel 87.2 – stöd av social karaktär till enskilda konsumenter, stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser och stöd till vissa områden i Förbundsrepubliken Tyskland – är inte tillämpliga i det aktuella fallet.

⁽⁸⁾ Internprissättning är de priser som gäller då ett företag överför varor till eller utför tjänster för ett intresseföretag.

⁽⁹⁾ Se fotnot 3.

⁽¹⁰⁾ Se fotnot 3.

⁽¹¹⁾ Se fotnot 1.

- (37) Inte heller är undantaget i artikel 87.3 – stöd som ges för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning – tillämpligt.
- (38) Stödordningen för samordningscentrumen syftar inte heller till att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi, i enlighet med artikel 87.3 b. Den är avslutningsvis inte ett stöd för att främja kultur och bevara kulturarvet enligt artikel 87.3 d.
- (39) Stödordningen för samordningscentrumen skall bedömas utifrån artikel 87.3 c – stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner – när det inte påverkar handeln i en negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset. De skattelättnader som beviljats genom stödordningen för samordningscentrumen är inte kopplade till investeringar, skapandet av sysselsättning eller särskilda projekt. De minskar bara de kostnader som företagen har när de utövar sin verksamhet, och därför bör de anses som ett statligt driftstöd, vars fördelar upphör när stödet dras tillbaka. Enligt kommissionens praxis anses det inte att denna typ av stöd underlättar viss verksamhet eller vissa ekonomiska regioner.
- Berättigade förväntningar*
- (40) När ett statligt stöd som beviljats olagligen förklaras vara oförenligt med den gemensamma marknaden, krävs normalt att mottagarna skall återbetala stödet. Genom detta återbetalande återställs så långt som möjligt den konkurrensställning som fanns innan stödet beviljades. Emellertid anges i artikel 14.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget⁽¹²⁾ (numera artikel 88) följande: "Kommissionen skall inte återkräva stödet om detta skulle stå i strid med en allmän princip i gemenskapsrätten." I enlighet med domstolens praxis och kommissionens egen beslutspraxis gäller att om kommissionens agerande gett upphov till berättigade förväntningar hos en stödmottagare om att detta stöd är förenligt med gemenskapsrätten, utgör ett återkrav av stödet en överträdelse av en allmän princip i gemenskapsrätten.
- (41) I sin dom i målet Van den Bergh & Jurgens⁽¹³⁾ konstaterade domstolen följande:
- "Av domstolens praxis kan man sluta sig till att möjligheten att hävda principen om skydd av berättigade förväntningar står öppen för alla ekonomiska aktörer
- vilka genom en gemenskapsinstitution har fått grundade förväntningar. Dessutom, när en försiktig och aktsam ekonomisk aktör kan förutse att en gemenskapsåtgärd antas som kan påverka hans intressen, kan han inte hävda denna princip om åtgärden i fråga antas."
- (42) I sitt beslut 2001/168/EKSG av den 31 oktober 2000 om den spanska lagstiftningen om företagsbeskattning⁽¹⁴⁾, påpekade kommissionen likheterna mellan den aktuella spanska stödordningen och en fransk stödordning som den hade godkänt eftersom den inte utgjorde ett stöd i enlighet med artikel 92.1 i EEG-fördraget (artikel 87.1 i EG-fördraget).
- (43) I det aktuella fallet drar kommissionen slutsatsen att stödordningen för samordningscentrumen i Biscaya är mycket lik den belgiska stödordning som inrättats genom Arrêté royal nr 187 av den 30 december 1982 om skattebehandling av samordningscentrum. Båda stödordningar gäller för verksamhet som utförs i en och samma grupp och inom båda tillämpas *cost plus*-metoden för att beräkna skatteunderlaget. I sitt beslut av 2 maj 1984 ansåg kommissionen att denna stödordning inte utgjorde stöd enligt artikel 92.1 i EEG-fördraget (artikel 87.1 i EG-fördraget). Även om ovannämnda beslut sedan inte offentliggjordes, framgår det att kommissionen inte hade gjort invändningar mot den belgiska stödordningen för samordningscentrum både i fjortonde konkurrensrapporten och även i svaret på en parlamentsfråga⁽¹⁵⁾.
- (44) I detta sammanhang hävdar kommissionen att dess beslut om den belgiska stödordningen för samordningscentrumen ligger tidigare i tiden jämfört med att stödordningen för samordningscentrumen i Biscaya trädde i kraft. Kommissionen konstaterar också att den enda stödmottagaren blev klassificerad som samordningscentrum innan kommissionens beslut av den 11 juli 2001 om att inleda det formella granskningsförfarandet kom⁽¹⁶⁾. Denna enda stödmottagare avstod från rättigheterna enligt stödordningen innan det aktuella granskningsförfarandet avslutades. Därför är det som framförs av Biscayas provinsstyrelse övertygande, nämligen att både den och stödmottagaren hade berättigade förväntningar som, om stödordningen för samordningscentrumen i Biscaya förklarades oförenlig med den gemensamma marknaden, skulle hindra att kommissionen återkrävde det beviljade stödet. Dessa berättigade förväntningar skyddar de företag som är godkända genom stödordningen innan det formella granskningsförfarandet inleds vad gäller stöd som har beviljats innan förfarandet avslutas.

⁽¹²⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽¹³⁾ Mål C-265/85, Van den Bergh en Jurgens BV mot kommissionen, Rec. 1987, s. 1155, punkt 44.

⁽¹⁴⁾ EGT L 60, 1.3.2001, s. 57.

⁽¹⁵⁾ Skriftlig fråga nr 1735/90 (EGT C 63, 11.3.1991).

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 1.

Likabehandling

- (45) Provinsstyrelsen i Biscaya hävdar att stödordningen för samordningscentrumen i Biscaya borde ha varit föremål för ett förslag om lämpliga åtgärder enligt artikel 88.1 i fördraget, eftersom då hade den fått samma behandling som den belgiska stödordningen för samordningscentrum. Emellertid bygger denna argumentation på en presumtion att kommissionen skulle ha en skönsmässig marginal som den inte har. I målet Piaggio ⁽¹⁷⁾ angav domstolen att kommissionen inte kunde anse att stödordningen i fråga var ett befintligt stöd eftersom den inte hade anmälts i enlighet med artikel 88.3 i fördraget.
- (46) I föreliggande fall anmäldes inte Biscayas lagstiftning genom vilken stödordningen för samordningscentrumen inrättades till kommissionen innan den trädde i kraft. Följaktligen kan inte kommissionen anse att det rör sig om en befintlig stödordning.

VII. **SLUTSATS**

- (47) Kommissionen anser att stödordningen till samordningscentrumen utgör ett statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget och att inget av undantagen i artikel 87.2 kan tillämpas. Kommissionen anser också att Spanien olagligen har genomfört ovannämnda stödordning i överträdelse mot artikel 88.3 i fördraget. Emellertid konstaterar kommissionen att den 30 april 2002 kungjordes den lagstiftning som var nödvändig för att upphäva stödordningen och att dessa bestämmelser trädde i kraft den 9 maj 2002 ⁽¹⁸⁾. Kommissionen konstaterar också att det

enda företag som var godkänt enligt stödordningen avsade sig sina rättigheter den 27 november 2001. Både de spanska myndigheterna och den enda stödmottagaren hade berättigade förväntningar om att stödordningen inte utgjorde ett statligt stöd. Följaktligen skall kommissionen inte återkräva stödet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Spanien genomfört olagligt i form av en stödordning som inrättats genom tillämpning av artiklarna 53 och 54 i Norma Foral de Vizcaya 3/1996 av den 26 juni 1996 om företagsbeskattning och antagits genom Decreto Foral de Vizcaya 81/1997 av den 10 juni 1997 är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Spanien.

Utfärdat i Bryssel den 22 augusti 2002.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁷⁾ Mål C-295/97, Industrie Aeronautiche e Meccaniche Rinaldo Piaggio SpA mot International Factors Italia SpA (Ifitalia), Dornier Luftfahrt GmbH och Ministero della Difesa, REG 1999, s. I-3735.

⁽¹⁸⁾ Se Norma Foral 42/2002 av den 30 april 2002. (Boletín Oficial de Vizcaya, nr 87, 9 maj 2002).

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 29 januari 2003

om bekräftande av åtgärder som vidtagits av Belgien enligt artikel 6.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall

[delgivet med nr K(2003) 361]

(Endast de nederländska och franska texterna är giltiga)

(Text av betydelse för EES)

(2003/82/EG)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall⁽¹⁾, särskilt artikel 6.6 i detta,

efter samråd med den kommitté som inrättats i enlighet med artikel 21 i direktiv 94/62/EG, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

1. Direktiv 94/62/EG

Direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall, som grundas på artikel 95 (tidigare artikel 100a) i fördraget syftar till att harmonisera nationella åtgärder som rör hanteringen av förpackningar och förpackningsavfall för att förebygga och minska inverkan på miljön och därmed säkerställa en hög miljöskyddsnivå, samt till att säkerställa en fungerande inre marknad och undvika handelshinder och snedvridning och begränsning av konkurrensen inom gemenskapen. I detta syfte föreskrivs i artikel 6.1 i direktivet bland annat att medlemsstaterna skall uppnå vissa kvantifierade mål för återvinning och materialutnyttjande av förpackningsavfall.

I artikel 6.1 a i direktivet fastställs att minst 50 viktprocent och högst 65 viktprocent av förpackningsavfallet skall återvinnas senast den 30 juni 2001. I enlighet med artikel 6.1 b skall inom ramen för detta generella mål och inom samma tidsfrist minst 25 viktprocent och högst 45 viktprocent av samtliga förpackningsmaterial som ingår i förpackningsavfallet materialutnyttjas med minst 15 viktprocent för varje slag av förpackningsmaterial.

Genom artikel 6.6 i direktivet inrättas ett övervakningsförfarande som skall garantera samstämmighet mellan de olika medlemsstaternas strategier, i synnerhet för att säkerställa att de

mål som sätts upp i en medlemsstat inte hindrar andra medlemsstater från att följa direktivet eller ger upphov till störningar på den inre marknaden.

I enlighet med den bestämmelsen skall kommissionen bekräfta sådana åtgärder efter att de på lämpligt sätt kontrollerats.

2. De anmälda åtgärderna

2.1 Bakgrund

I Belgien är den federala staten behörig att införliva direktiv 94/62/EG vad gäller produktrelaterade frågor (t.ex. artikel 9 och bilaga II). Definitionen av mål för återvinning och materialutnyttjande för det förpackningsmaterial som ingår i förpackningsavfallet i enlighet med artikel 6 i direktiv 94/62/EG faller under regionernas exklusiva behörighet.

För att säkerställa ett enhetligt och konsekvent införlivande och genomförande av direktiv 94/62/EG och särskilt artikel 6 i detta, har de tre belgiska regionerna den 30 maj 1996 slutit ett samarbetsavtal om förhindrande och hantering av förpackningsavfall (nedan kallat "samarbetsavtalet")⁽²⁾.

I artikel 3.2 i 1996 års samarbetsavtal ingick följande mål för materialutnyttjande och återvinning, som skall uppnås av de berörda ekonomiska aktörerna, i var och en av de tre regionerna, dvs. Flandern, Wallonien och Bryssel, både vad gäller förpackningsavfall från hushåll och industriellt förpackningsavfall:

	Materialutnyttjande	Återvinning	Minsta viktprocentsats för återvinning per förpackningsavfall
1998	Minst 45 %	Minst 70 %	15 %
1999	Minst 50 %	Minst 80 %	15 %

⁽²⁾ I detta samarbetsavtal fastställs ekonomiska aktörers skyldighet (förpackningspåfyllare och förpackningsanvändare, inbegripet importörer för de fall förpackningarna fyllts på utanför Belgien) att ta tillbaka och materialutnyttja/återvinna de förpackningsmaterial som finns i förpackningsavfallet som släpps ut på marknaden (artikel 6 i samarbetsavtalet), antingen individuellt eller genom att anlita en tredje part (artikel 7.1 i samarbetsavtalet) samt deras skyldighet att uppnå kvantifierbara mål för materialutnyttjande och återvinning (artikel 3.2 i samarbetsavtalet).

⁽¹⁾ EGT L 365, 31.12.1994, s. 10.

Samarbetsavtalet anmäldes av de belgiska myndigheterna den 13 juli 1996, i enlighet med artikel 6.6, och bekräftades genom kommissionens beslut 1999/62/EG⁽¹⁾.

2.2 Översyn av samarbetsavtalet

Den 1 augusti 2001 anmälde de belgiska myndigheterna ett utkast till en översyn av samarbetsavtalet till kommissionen, inom ramen för det förfarande som inrättats genom rådets direktiv 83/189/EG⁽²⁾. Den anmälda åtgärden syftar till att höja de målvärden för materialutnyttjande och återvinning som fastställs i artikel 3 i 1996 års samarbetsavtal.

I den reviderade artikel 3 i samarbetsavtalet skulle följande mål införas:

	Materialutnyttjande	Återvinning	Minsta viktprocent-sats för återvinning per förpackningsavfall
2000	50 %	80 %	15 %
2001	60 %	80 %	20 %
2002	65 %	85 %	25 %
2003	70 %	90 %	30 %

Dessa reviderade mål bygger på en kostnads-intäktanalys som genomförts av de belgiska myndigheterna.

I artikel 3.2 fastställs att den interregionala förpackningskommissionen (Interregionale Verpackungscommissie) skall besluta om vilken beräkningsmetod som skall användas för att kontrollera att dessa mål uppnås⁽³⁾. Dessutom fastställs i den artikeln att det sammanlagda återvinningsmålet motsvarar summan av det uppnådda materialutnyttjandemålet, organiskt materialutnyttjande samt energiåtervinning, och att mekaniskt materialutnyttjande får räknas med i samband med uppnåendet av materialutnyttjandemålet. Från och med den 1 januari 2003 kommer den interregionala förpackningskommissionen att utarbeta nya förslag till de allmänna materialutnyttjande- och återvinningsmål som skall gälla från 2003. Dessa framtida mål kommer att bero på hur materialutnyttjande- och återvinningskapaciteten samt metoderna för källsortering har utvecklats.

Slutligen skall det noteras att det reviderade samarbetsavtalet inte kommer att få retroaktiv verkan. De nya, högre målen kommer att gälla först från och med det att det reviderade samarbetsavtalet har offentliggjorts i Belgiens officiella tidning.

3. Synpunkter

I artikel 6.6 i direktivet fastställs att kommissionen skall fatta beslut efter att i samarbete med medlemsstaterna ha konstaterat att åtgärderna överensstämmer med direktivet. Kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 257, 2.10.1999, s. 20.

⁽²⁾ EGT L 109, 26.4.1983, s. 8. Detta direktiv har ersatts av Europaparlamentets og rådets direktiv 98/34/EG (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37).

⁽³⁾ För 2001 skall beräkningsmetoden vara samma som 1996.

rådfrågade därför medlemsstaterna om denna anmälan inom ramen för den kommitté som upprättats enligt artikel 21 i direktiv 94/62/EG (kommittéförfarande).

Ett första meningsutbyte ägde rum när den kommitté som upprättats enligt artikel 21 sammanträdde den 6 februari 2002. Medlemsstaterna ombads att sända skriftliga kommentarer till kommissionen. Under sammanträdet i den kommitté som upprättats genom artikel 21, den 6 februari 2002, förklarade den belgiska delegationen att den inte kunde se några problem med att Belgien sätter högre nationella mål för materialutnyttjande av förpackningsmaterial. Delegationen hävdade att exportmarknaderna kunde absorbera dessa tillkommande mängder av förpackningsavfall och att det därför inte skulle uppstå kapacitetsproblem som skulle kunna motivera att kommissionen vägrade att godkänna det belgiska förslaget. Frankrike ifrågasatte detta påstående och angav att de eventuellt skulle motsätta sig de föreslagna högre nationella målen i Belgien. Spanien och Italien framförde också allmänna betänkananden beträffande de högre målens effekter på den inre marknaden.

Den 29 april 2002 lade Frankrike fram skriftliga kommentarer till Belgiens anmälan inför kommissionen. De franska myndigheterna framförde i synnerhet att de ökade materialutnyttjandemängderna i det reviderade samarbetsavtalet skulle kunna leda till kapacitetsproblem i den franska glasåtervinningssektorn. Eftersom Belgien inte längre förfogar över anläggningar för glasåtervinning⁽⁴⁾ kommer landet att exportera glas till återvinningsanläggningar i grannländer, bland annat Frankrike. Kapaciteten för glasåtervinning i Frankrike är begränsad. Ökade glasexporter till Frankrike skulle därför kunna medföra kapacitetsproblem. Dessutom är belgiskt exporterat glas billigare än franskt glas. Därför var de franska myndigheterna oroliga för att den belgiska åtgärden skulle kunna leda till snedvridning av den inre marknaden och hindra Frankrike från att uppfylla sina åtaganden enligt direktivet.

Den 15 maj 2002 uppmanade kommissionen Belgien att redogöra för vissa element i landets anmälan. Som svar på denna uppmaning erhöll kommissionen den 20 juni 2002 ytterligare uppgifter från de belgiska myndigheterna.

I samband med sammanträdet i den kommitté som upprättats i enlighet med artikel 21, den 25 juli 2002, presenterade kommissionen en översikt över de uppgifter som de belgiska myndigheterna lagt fram, och över de franska myndigheternas invändningar. Vissa andra medlemsstater, bland andra Italien och Spanien, uttryckte tvivel om att Belgien förfogar över tillräckliga återvinningskapaciteter för glas. Belgien förklarade att det förlorat sin glasåtervinningskapacitet till följd av konkurrens på den inre marknaden.

⁽⁴⁾ De belgiska myndigheterna påpekar i sin anmälan att situationen för glas har ändrats på den belgiska marknaden sedan anmälan av det ursprungliga samarbetsavtalet år 1996. Verlipack-gruppen, som var den enda belgiska gruppen som återvann glasbehållare från hushållen, med en materialutnyttjandekapacitet på cirka 160 000 ton glas per år, försvann nämligen från marknaden 1999. De belgiska myndigheterna hävdar å andra sidan att det inte kommer att uppstå några kapacitetsproblem inom glassektorn, eftersom det finns materialutnyttjandekapaciteter i andra grannländer inom gemenskapen.

II. BEDÖMNING

I detta fall har Belgien ansökt om ett undantag från artikel 6.1 a och 6.1 b i direktiv 94/62/EG. Enligt artikel 6.6 i direktivet får medlemsstaterna vidta åtgärder för att uppnå mer långtgående mål än de som anges i artikel 6.1 a och 6.1 b om de har tillräcklig kapacitet för materialutnyttjande och återvinning. Åtgärderna skall vidtas med hänsyn till intresset av en hög miljöskyddsnivå och under förutsättning att dessa åtgärder inte leder till att den inre marknaden snedvrids eller till att andra medlemsstater hindras från att uppfylla kraven i direktivet. Åtgärderna får inte heller leda till godtycklig diskriminering eller medföra någon dold begränsning av handeln mellan medlemsstater.

Nedan kommer kommissionen att undersöka huruvida den åtgärd som Belgien anmält är förenlig med dessa villkor.

a) Tillräcklig kapacitet för återvinning och materialutnyttjande

Kommissionen anser inte att detta krav innebär att materialutnyttjande och återvinning måste ske i respektive medlemsstat, utan en medlemsstat kan också utnyttja den kapacitet som finns i andra medlemsstater och i tredje land för att uppnå sina mål för materialutnyttjande och återvinning. Detta gör det dock svårt att exakt beräkna den tillgängliga kapaciteten, eftersom materialutnyttjandet sker på en öppen internationell marknad.

Genom detta kriterium kan det också säkerställas att åtgärder som vidtas i en medlemsstat inte leder till att det blir svårare för andra medlemsstater att uppfylla kraven i direktivet. Kriteriet bör således ses i kombination med de andra kriterier som fastställs i artikel 6.6. Om detta kriterium uppfylls är det i praktiken en indikation på att kriterierna b och c också uppfylls. Om det fastställs mer långtgående mål än de som anges i artikel 6.1, bör det framför allt säkerställas att detta inte inverkar negativt på de system för insamling och materialutnyttjande som finns i de andra medlemsstaterna.

Samråd med övriga medlemsstater visade att flera av dem tvivlade på att Belgien har tillräcklig kapacitet för materialutnyttjande och återvinning av glas, och Frankrike var oroligt för de egna återvinningskapaciteterna. De belgiska myndigheterna hävdade att det inte föreligger några kapacitetsproblem, eftersom det finns tillräcklig återvinningskapacitet i gränsområdena (bland annat i Tyskland, Nederländerna och Frankrike). Dessutom ansåg de belgiska myndigheterna att en restriktiv tillämpning av kriterierna i artikel 6.6 i direktiv 94/62/EG skulle vara oförenlig med den inre marknaden, eftersom det är på grund av konkurrensen på denna marknad som Belgien har förlorat sin glasåtervinningskapacitet i det egna landet. Dessutom har de anmälda åtgärderna inga negativa inverkaner, eftersom de föreslagna målen i praktiken redan har uppnåtts. För 1999 anmälde det godkända organet för hushållsavfall i Belgien en materialutnyttjandeandel på 73,0 %, och det godkända organet för industriavfall anmälde en materialutnyttjandeandel på 77,9 %. Vad gäller priset för belgiskt glas förklarade de belgiska myndigheterna att detta fastställs genom offentlig upphandling. Utgående från sådana offentliga

upphandlingsförfaranden verkar det som om exporterna till Frankrike kommer att minska från och med 2002, medan exporterna till Nederländerna och Tyskland ökar.

Det bör noteras att situationen på den belgiska glasmärknaden har ändrats sedan den senaste anmälan år 1996, eftersom det viktigaste belgiska materialutnyttjandecentret har försvunnit till följd av konkurrens på den inre marknaden. Däremot har situationen på den belgiska marknaden inte ändrats för metallförpackningar, icke-järnhaltiga metaller, mekanisk materialåtervinning för syntetmaterial samt papper och papp sedan 1996 års anmälan. För dessa material har Belgien tillräcklig återvinningskapacitet i det egna landet.

På grundval av det ovan framförda drar kommissionen slutsatsen att eftersom det inte finns något krav på att förpackningsavfall skall återvinnas i det egna landet måste åtgärden betraktas inom ramen för en allmän bedömning av den europeiska och/eller globala marknaden för återvunnet material. Förutsatt att den allmänna marknaden inte är mättad på grund av tekniska och marknadsrelaterade hinder som inte kan övervinnas genom extra finansiering bör man därför utgå ifrån att tillräcklig kapacitet finns, oberoende av huruvida det är inom eller utanför den berörda medlemsstaten. Allmänt sett tycks detta vara fallet för de mål som Belgien eftersträvar. Det finns dock vissa tecken på att glasmärknaden håller på att mättas. Utgående från de uppgifter som föreligger kan man däremot inte fastslå allmänt att det inte finns tillräcklig kapacitet för ytterligare material.

b) Potentiell snedvridning av den inre marknaden

Snedvridning av den inre marknaden uppträder när höga återvinningsandelar åtföljs av omfattande finansiering, exempelvis i form av licensavgifter, varigenom priset för sekundärmaterial sjunker. Om ambitionsnivån i ett annat land är lägre, och det landet tillhandahåller mindre finansiering, blir det sekundärmaterial som samlas in i det landet dyrare än det importerade materialet. Om återvinningskapaciteten dessutom är begränsad kan det bli svårt för länder med låg ambitionsnivå att hitta en marknad för det egna insamlade materialet.

Samråd med de övriga medlemsstaterna visade att vissa medlemsstater fruktar snedvridning av den inre marknaden. De belgiska myndigheterna uppger att det inte föreligger någon risk för snedvridning av marknaden mot bakgrund av den belgiska marknadens ringa storlek och det gradvisa genomförandet av de anmälda åtgärderna. I praktiken skulle den anmälda åtgärden inte få några effekter alls, eftersom man redan nu uppnår mycket högre återvinningsmål i Belgien än vad som föreslås i den anmälda åtgärden (Belgien rapporterade en återvinningsandel på 87,5 % för glasförpackningar år 2001). Glasåtervinning är föremål för offentlig upphandling. Dessa förfaranden bestämmer priset för det belgiska glaset. Slutligen verkar det som om den belgiska marknaden har uppnått sin maximala insamlingskapacitet, och man kan vänta sig att mängden insamlat glas inte kommer att öka nämnvärt i framtiden.

Kommissionen anser att den belgiska marknadens ringa storlek inte kan användas som argument för att landet skall behandlas annorlunda än större länder. Likaså anser kommissionen att det faktum att återvinningsandelen redan är hög, och sannolikt inte kommer att öka ytterligare, inte utesluter att den inre marknaden redan snedvrids. Men eftersom glasåtervinning omfattas av offentlig upphandling kan man utgå ifrån att priset motsvarar det europeiska priset och/eller världsmarknadspriset för krossglas för nedsmältning. Därför kan det antas att den tillhandahållna finansieringsnivån inte i någon större omfattning skiljer sig från andra länders. Det är sålunda svårt att med tillräcklig säkerhet fastställa att de belgiska målen har eller kommer att få snedvridande effekter på den inre marknaden.

Utgående från det ovan framförda drar kommissionen slutsatsen att den inte förfogar över tillräckliga uppgifter som visar att de belgiska målen för materialutnyttjande och återvinning skulle leda till potentiell snedvridning av den inre marknaden.

c) Inga hinder för de övriga medlemsstaterna att uppfylla kraven i direktivet

Detta kriterium skall göra det möjligt att bedöma huruvida en nationell åtgärd hindrar andra medlemsstater att uppnå målen i direktivet. Som redan visats i punkt b kan detta vara fallet om omfattande finansiering tillhandahålls i ett land, medan andra länder tillämpar en lägre finansieringsnivå, och om återvinningskapaciteten är begränsad.

Utvärderingen av de anmälda åtgärderna enligt detta kriterium bör framför allt göras med hänsyn till yttrandena från de medlemsstater som kan få svårt att uppnå målen i direktivet till följd av åtgärder som vidtas i andra medlemsstater. Frankrike har angivit att den anmälda åtgärden skulle kunna göra det omöjligt att uppfylla landets skyldigheter i fråga om glas.

I enlighet med argumenten i punkt b kunde kommissionen inte finna tillräckligt entydiga bevis på att den åtgärd som Belgien anmält skulle kunna leda till att Frankrike inte lyckas uppfylla sina skyldigheter enligt direktivet.

d) Ingen godtycklig diskriminering

De belgiska åtgärderna tillämpas utan åtskillnad på allt förpackningsmaterial oavsett om det kommer från inhemska eller importerade produkter. Samråd med de övriga medlemsstaterna har inte visat på någon tänkbar godtycklig diskriminering.

e) Ingen dold begränsning av handeln mellan medlemsstater

Med detta avses möjliga begränsningar av importen av produkter från andra medlemsstater och indirekt skydd av inhemska produktion. Det förpackningsavfall som den belgiska åtgärden avser är avfall som omfattas av artiklarna 28–30 i EG-fördraget, och de åtgärder som vidtas inom området för avfall-

shantering kan därför under vissa omständigheter innebära att handeln begränsas eller att den inhemska produktionen skyddas. I detta särskilda fall verkar innehållet i de belgiska åtgärderna och deras tillämpning inte tillåta slutsatsen att handelsbegränsningar orsakas av de anmälda belgiska åtgärderna.

III. SLUTSATS

Mot bakgrund av de uppgifter som tillhandahållits av Belgien och utifrån det ovan beskrivna samrådet med medlemsstaterna anser kommissionen att de åtgärder om vilka Belgien har underrättat kommissionen enligt artikel 6.6 i direktiv 94/62/EG kan bekräftas, då det har konstaterats att

- det finns tillräcklig kapacitet för materialutnyttjande och återvinning av det material som samlas in inom ramen för de belgiska målen,
- åtgärderna inte leder till snedvridningar av den inre marknaden,
- åtgärderna inte hindrar de andra medlemsstaterna från att uppfylla kraven i direktivet,
- åtgärderna inte leder till någon godtycklig diskriminering,
- åtgärderna inte utgör någon dold begränsning av handeln mellan medlemsstater.

Det bör dock noteras att det har rapporterats tecken på att marknaden för insamlat glaskross håller på att mättas. Belgien uppmantras att övervaka glasmarknaden särskilt noga för att se till att insamlingsnivåerna i Belgien inte överskrider glasmarknadens kapacitet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De åtgärder som har anmälts av Belgien och som innebär ett överskridande av de maximala mål för återvinning och materialutnyttjande som fastställs i artikel 6.1 a respektive 6.1 b i direktiv 94/62/EG bekräftas härmed.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien.

Utfärdat i Bryssel den 29 januari 2003.

På kommissionens vägnar

Margot WALLSTRÖM

Ledamot av kommissionen

EUROPEISKA EKONOMISKA SAMARBETSOMRÅDET

EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

BESLUT AV EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET

nr 149/02/KOL

av den 26 juli 2002

om miljörelaterade skatteåtgärder

(Norge)

EFTA:s ÖVERVAKNINGSMYNDIGHET HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ⁽¹⁾, särskilt artiklarna 61–63 i detta,

med beaktande av avtalet mellan Efta-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol ⁽²⁾, särskilt artikel 24 i detta och artikel 1 i protokoll nr 3 till detta,

med beaktande av procedurreglerna och de materiella reglerna inom området för statligt stöd ⁽³⁾, särskilt kapitel 15 i dessa ⁽⁴⁾, och

av följande skäl:

I. BAKGRUND

Förfarande

Genom ett beslut av den 23 maj 2001 antog Eftas övervakningsmyndighet nya riktlinjer för stöd till skydd av miljön (se beslut nr 152/01/KOL). I enlighet med punkt 69 i dessa riktlinjer föreslog övervakningsmyndigheten, som en lämplig åtgärd enligt artikel 1.1 i protokoll nr 3 till övervakningsavtalet, att Efta-staterna skall anpassa sina befintliga miljöstödsordningar till dessa riktlinjer senast den 1 januari 2002.

Genom en skrivelse från övervakningsmyndigheten av den 23 maj 2001 (dok. nr 1-3596-D) underrättades den norska regeringen om antagandet av dessa nya riktlinjer och uppmanades att ge sitt samtycke till de lämpliga åtgärderna. Genom en skrivelse från handels- och näringsdepartementet av den 6 juli 2001, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 10 juli 2001 (dok. nr 01-5475-A), gav den norska regeringen sitt samtycke till de lämpliga åtgärderna.

Övervakningsmyndighetens företrädare och de norska myndigheterna har vid ett flertal tillfällen diskuterat genomförandet av de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön (bland annat vid de bilaterala sammanträdena i april, juni och september 2001).

⁽¹⁾ Nedan kallat "EES-avtalet".

⁽²⁾ Nedan kallat "övervakningsavtalet".

⁽³⁾ Riktlinjer för tillämpning och tolkning av artiklarna 61 och 62 i EES-avtalet och artikel 1 i protokoll 3 till övervakningsavtalet, antagna och utfärdade av Eftas övervakningsmyndighet den 19 januari 1994 (EGT L 231, 3.9.1994, EES-supplement nr 32, 3.9.1994), senast ändrade genom övervakningsmyndighetens beslut nr 370/01/KOL av den 28 november 2001 (EGT C 34, 7.2.2002, s. 15), nedan kallade "övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd".

⁽⁴⁾ Kapitel 15 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd, om stöd till skydd av miljön, antaget genom övervakningsmyndighetens beslut nr 152/01/KOL av den 23 maj 2001 och offentliggjort i EGT L 237, 16.9.2001, s. 16, nedan kallade "riktlinjerna för stöd till skydd av miljön".

Genom en skrivelse från finansdepartementet av den 31 januari 2002, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 5 februari 2002 (dok. nr 02-1004-A), underrättade den norska regeringen övervakningsmyndigheten om de åtgärder som vidtagits och lämnade sina synpunkter beträffande förenligheten med de nya riktlinjerna.

Genom en skrivelse av den 28 februari 2002 bekräftade övervakningsmyndigheten skrivelsens mottagande (dok. nr 02-1539-D). Efter granskning av de lämnade uppgifterna betonade övervakningsmyndigheten att de olika ordningar som införts inte kunde anses uppfylla villkoren i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön. Övervakningsmyndigheten noterade i detta avseende att den norska regeringen medgivit detta och informerat övervakningsmyndigheten om planerade åtgärder för att rätta till situationen. Övervakningsmyndigheten ansåg dock att de planerade åtgärder och avsikter som den norska regeringen angav inte var tillräckliga, eftersom de inte innehöll några konkreta förslag eller åtaganden som innebar fullständig anpassning till de nya riktlinjerna senast den 1 januari 2002.

Övervakningsmyndigheten angav de viktigaste skälen till varför den inte ansåg att vissa undantag från miljöpålagor var förenliga med riktlinjerna för stöd till skydd av miljön, och uppmanade den norska regeringen att lägga fram konkreta förslag till lämpliga genomförandeåtgärder och åtaganden som gör det möjligt att säkerställa att villkoren i de nya riktlinjerna uppfylls från och med föreskrivet datum. Den norska regeringen uppmanades även att lämna ytterligare uppgifter, bland annat en motivering till de aktuella stödåtgärderna mot bakgrund av bestämmelserna om statligt stöd. Dessa förslag, åtaganden och ytterligare uppgifter måste nå övervakningsmyndigheten inom två månader från mottagandet av skrivelsen av den 28 februari 2002.

Övervakningsmyndigheten betonade att den skulle inleda ett formellt granskningsförfarande om inga konkreta förslag, åtaganden eller ytterligare uppgifter i enlighet med övervakningsmyndighetens begäran lämnats före tidsfristens utgång.

Genom en skrivelse från finansdepartementet av den 15 maj 2002, mottagen och registrerad av övervakningsmyndigheten den 24 maj 2002 (dok. nr 02-3995-A), lämnade den norska regeringen ytterligare uppgifter. Den norska regeringen underrättade övervakningsmyndigheten bland annat om att en arbetsgrupp tillsats för att utreda konsekvenserna av de nya riktlinjerna för Norges elskattsystem. Arbetsgruppen hade uppmanats att lämna en preliminär rapport senast den 1 juli 2002. Den norska regeringen begärde därför att övervakningsmyndigheten skulle bevilja mer tid för anpassning till de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

De norska myndigheterna skickade via e-post den 5 juli 2002 en kopia (på norska) av arbetsgruppens preliminära rapport till övervakningsmyndigheten.

Övervakningsmyndigheten konstaterar att den inte formellt blivit underrättad om rapporten av den norska regeringen, och att den norska regeringen heller inte lagt fram några synpunkter på rapportens slutsatser eller redogjort för hur den kommer att följa upp rapportens resultat. Det bör även noteras att rapporten inte nådde övervakningsmyndigheten före utgången av tidsfristen för inlämning av uppgifter och förslag. Övervakningsmyndigheten har därför inte beaktat den preliminära rapporten vid granskningen av de olika skatteåtgärderna.

Beskrivning av stödåtgärderna

Nedanstående beskrivning bygger dels på uppgifter från den norska regeringen, dels på uppgifter som övervakningsmyndigheten förfogar över.

Övervakningsmyndigheten beklagar att den norska regeringen inte har lämnat kopior på tillämplig lagstiftning som reglerar de olika skatteåtgärderna ifråga. Övervakningsmyndigheten konstaterar vidare att den norska regeringen, trots att övervakningsmyndigheten uttryckligen uppmanat den att lämna in handlingar som gör det möjligt för övervakningsmyndigheten att kontrollera det norska miljöskattesystemets struktur och karaktär, inbegripet alla relevanta bakgrundsdokument om miljöpålagornas och de olika avgiftsbefrielseernas syfte, inte har lämnat några sådana uppgifter.

Skatt på elförbrukning

Skatten på elförbrukning infördes 1971. Enligt den norska regeringen (se beskrivningen i skrivelsen av den 31 januari 2001) var syftet med denna skatt att säkra en effektivare användning av elkraften och därigenom erhålla positiva miljöeffekter som annars inte skulle uppstå.

Avgiften omfattar all användning av hushållsel, med vissa avgiftsbefrielser, samt lägre avgifter för olika industrier fram till 1993. Enligt den norska regeringen infördes dessa avgiftsbefrielser och avgiftsnedsättningar för att uppväga förlorad konkurrenskraft. Den norska regeringen har i detta avseende lämnat uppgifter om elförbrukningen för de industrier som är avgiftsbefriade och om de merkostnader industrierna skulle drabbas av om befrielsen upphävdes.

Sedan 1990 är samtliga elförbrukare i Finnmark och sju kommuner i norra Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy och Storfjord) avgiftsbefriade. Avgiftsbefrielsen omfattar både hushållens förbrukning och all näringsverksamhet.

Fram till 1992 omfattades alla industrier av denna avgift, men vissa sektorer hade avgiftsnedsättning (hela eller delar av den kraftintensiva industrin⁽¹⁾ samt massa- och pappersindustrin). 1993 blev dessa industrier helt avgiftsbefriade. Från och med den 1 januari 1994 utökades avgiftsbefrielsen till hela tillverkningsindustrin samt gruv- och växthusnäringen. Enligt den norska regeringen fungerade det inte att enbart ge kraftintensiva industrier avgiftsbefrielse, eftersom definitionen var otydlig och inte kunde upprätthållas. Sedan 1997 är även arbetsmarknadsföretag som bedriver industriell produktion avgiftsbefriade. Övriga industrisektorer måste betala avgift.

Enligt den norska regeringen utökades den avgiftsgrundande verksamheten från och med den 1 januari 2001 till att omfatta användning av el i tillverkningsindustrins och gruvföretagens kontorsbyggnader. Enligt den norska regeringen innebär denna ändring att endast el som används i produktionsprocesser var avgiftsbefriad. För att definieras som en kontorsbyggnad måste minst 80 % av byggnadens yta användas för administrativa syften. Om produktionsverksamhet bedrevs på mer än 20 % av ytan skulle således el som levererades till denna byggnad vara avgiftsbefriad. Den norska regeringen ansåg att detta var den enda praktiska definitionen.

Enligt den norska regeringen är för närvarande cirka 45 % av den totala elförbrukningen och cirka 70 % av den samlade industrins elförbrukning i Norge avgiftsbefriad (dvs. vissa sektorer och regioner är undantagna).

I nedanstående tabell anges gällande avgifter och avgiftsbefrielser sedan 1993, på grundval av uppgifter från den norska regeringen.

Tabell 1: Elskatt i öre per kWh (2002 års priser)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Avgift	5,60	6,12	6,09	6,14	6,34	6,34	6,41	8,95	11,47	9,30
Nedsatt avgift	2,80 ⁽¹⁾	- ⁽²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—
Avgiftsbefrielse	Kraftintensiv industri, massa- och pappersindustri samt växthusnäringen	Tillverknings- och gruvindustri avgiftsbefriade	Som 1994	Som 1994	Avgiftsbefrielsen utökades till arbetsmarknadsföretag som bedriver industriproduktion	Som 1997	Som 1997 ⁽³⁾	Som 1999	Som 1999 förutom att elkraft som används i kontorsbyggnader inte längre är avgiftsbefriad	

⁽¹⁾ Den norska regeringen påpekade att tillverknings- och gruvindustrin endast betalade 2,30 öre per kWh.

⁽²⁾ Tillverknings- och gruvindustrin är helt avgiftsbefriade sedan den 1 januari 1994.

⁽³⁾ Enligt den norska regeringen upphävdes dock avgiftsbefrielsen för användning av elektriska vattenkokare.

⁽¹⁾ De viktigaste sektorerna i den kraftintensiva industrin är aluminium- och ferrolegeringsindustrin.

Den norska regeringen har även lämnat uppgifter om intäkter och beräknade avgiftskostnader för skatten på elförbrukning. Avgiftskostnaden beräknas som den inkomst staten går miste om på grund av avgiftsbefrielser och avgiftsnedsättningar. I dessa beräkningar har inte eventuella beteendeförändringar på grund av upphävd avgiftsbefrielse beaktats.

Tabell 2: skatt på elförbrukning: intäkter och avgiftskostnader i miljoner norska kronor

	1999	2000	2001	2002
Intäkter	3 267	4 205	6 530	6 206
Avgiftskostnader på grund av avgiftsbefrielser för vissa sektorer	2 735	3 940	5 595	4 605
Avgiftskostnader på grund av avgiftsbefrielse för vissa regioner	100	140	190	160

Övervakningsmyndigheten konstaterar att all förbrukning av hushållsel, enligt tillämplig lagstiftning som reglerar elskatten, som regel skall vara skattepliktig ⁽¹⁾. Å andra sidan anges undantag i lagstiftningen för vissa industrier och regioner ⁽²⁾. Undantagen för vissa sektorer anges med hänvisning till deras statistiska angivelse.

I vissa fall har avgiftsbefrielsens räckvidd förtydligats eller begränsats ytterligare så att el som används i kontorsbyggnader inte skulle vara avgiftsbefriad ⁽³⁾.

Koldioxidskatt

Koldioxidskatt infördes på mineralolja och bensin 1991 och på kol och koks 1992. När avgiften infördes var den först en integrerad del av det befintliga systemet med förbrukningsavgifter på mineralolja, bensin, kol och koks. Koldioxidskatten var en del av den gröna skattereformen 1999 och föreslogs som en separat avgift i lagstiftningen. Koldioxidskatten på mineralolja fastställdes till 0,490 norska kronor per liter ⁽⁴⁾. Koldioxidskatten på kol och koks höjdes under perioden 1994-2002 från 0,410 till 0,490 norska kronor per kg (2002 års priser).

Koldioxidskatten på kol och koks omfattar produkter som används i energisyrte. Enligt den norska regeringen är användning av kol och koks som råvara eller reducerande medel i industriprocesser befriad från koldioxidskatt. Denna avgiftsbefrielse antogs 1992 när koldioxidskatten på kol och koks infördes. Enligt den norska regeringen används kol och koks som råvara eller reducerande medel vid framställning av karbider, ferrolegeringar, primäraluminium och magnesium. Dessa industrier var också energiintensiva och skulle inte vara lönsamma utan avgiftsbefrielse. I skrivelsen av den 31 januari 2002 uppgav den norska regeringen att skälet till avgiftsbefrielsen var att tillgänglig teknik byggde på användning av kolmaterial och att berörda tillverkare var utsatta för internationell konkurrens.

Koldioxidskatt tas heller inte ut på kol och koks som används i energisyrte vid framställning av cement och leca. Denna avgiftsbefrielse infördes 1992 när koldioxidskatten infördes. Skälet till avgiftsbefrielsen är enligt den norska regeringen att möjliga storskaliga substitut för kol och koks skulle vara olönsamma och att den berörda industrin skulle utsättas för internationell konkurrens.

Pappers- och massaindustrin betalar en lägre avgift på 0,245 norska kronor per liter sedan januari 1993.

⁽¹⁾ Se det norska parlamentets beslut om elskatt inom ramen för den statliga budgeten för 2002, *Vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft*, 28 november 2001, § 1 och kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter, § 3-12-1.

⁽²⁾ Se det norska parlamentets beslut om elskatt inom ramen för den statliga budgeten för 2002, *Vedtak om forbruksavgift på elektrisk kraft*, 28 november 2001, § 1 och kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter, § 3-12-4.

⁽³⁾ Kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter, § 3-12-5.

⁽⁴⁾ Enligt den norska regeringens uppgifter har avgiften uttryckt i 2002 års priser inte förändrats sedan 1994.

Den norska regeringen har lämnat uppgifter om intäkter och avgiftskostnader för koldioxidskatten ⁽¹⁾.

Tabell 3: Koldioxidskattens intäkter och avgiftskostnader i miljoner NOK ⁽¹⁾:

	1999	2000	2001	2002
Intäkter	6 904	6 567	6 600	7 018
Avgiftskostnad	2 125	2 175	2 230	2 270

⁽¹⁾ Enligt den norska regeringen har siffrorna beräknats med koldioxidavgiften på mineralolja som riktvärde, med en avgift på 0,49 norska kronor per liter.

Övervakningsmyndigheten konstaterar att viss användning av de skattepliktiga produkterna är avgiftsbefriad enligt den tillämpliga lagstiftning som reglerar koldioxidskatten. Enligt § 3-6-3 i kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter berättigar produkter som används som råvara till återbetalning av avgift förutsatt att koldioxidutsläppen till luften är lägre än vad kolhalten i respektive produkt ger vid handen. Enligt § 3-6-4 i kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter är kol och koks som används som reducerande medel avgiftsbefriade. Avgiftsbefrielsen omfattar endast den mängd av produkterna som behövs i reduceringsprocessen. Kol och koks som används vid tillverkning av klinker i anslutning till framställning av cement och leca är också avgiftsbefriade.

Tull- och avgiftsdirektoratet har även offentliggjort kommentarer till ovannämnda avgiftsbefrielser där deras bakgrund förklaras ⁽²⁾.

Beträffande användning av kol och koks som råvara i industriprocesser står det i kommentarerna att kol och koks är avgiftsbefriade när de, antingen permanent eller temporärt, ingår i slutprodukten på ett sätt som inte genererar några koldioxidutsläpp eller lägre utsläpp än vid normal förbränning. Detta är till exempel fallet när kol och koks används som råvara vid framställning av grafittelektroder eller elektrodmassa och vid framställning av kalciumkarbid.

När det gäller användning av kol och koks som reducerande ämnen i industriprocesser står det i kommentarerna att kol och koks i vissa fall är en nödvändig del av den kemiska processen utan att ingå i slutprodukten. I dessa fall är koldioxidutsläppens nivå jämförbar med utsläpp från användning av kol och koks för energisyrften. Skälet till avgiftsbefrielsen uppges vara att det saknas alternativa material som kan ersätta kol och koks i sådana processer.

Den norska regeringen har lämnat uppgifter om de koldioxidutsläpp som olika industrier orsakat liksom uppskattningar av koldioxidskattens kostnader.

Svaveldioxidskatt

1970 infördes en skatt på mineralolja. Den norska regeringen förklarade att hela eller delar av denna avgift i enlighet med förordning nr 2 av den 17 september 1976 ⁽³⁾ kunde återbetalas i de fall den tillämpas om utsläppet från produktens användning var lägre än vad svavelhalten ger vid handen. Alla användare av mineralolja hade rätt att ansöka om återbetalning. Detta visade enligt den norska regeringen att svaveldioxidskatten endast riktar in sig på den faktiskt utsläppta mängden svaveldioxid.

⁽¹⁾ Begreppet avgiftskostnad förklaras ovan.

⁽²⁾ Tull- och avgiftsdirektoratets kommentarer *Fritak for industriell bruk, kull og koks* (jf. Stortingets vedtak om CO_2 -avgift § 3 nr.1 bokstav d og § 3 nr.4 bokstav a, jf. forskriften §§ 3-6-3 og 3-6-4).

⁽³⁾ Övervakningsmyndigheten noterar att denna förordning inte lämnats till den.

Från och med 1993 baserades avgiften på oljans svavelhalt och steg i förhållande till svavelhaltens storlek. Avgiftsgrundande produkter omfattade petroleum, gasolja, solarolja, autodiesel, dieselloja och eldningsolja samt andra oljor som kan användas som eldningsolja. 1999 omvandlades den svavelbaserade avgiften på mineralolja till en svaveldioxidskatt.

Samtidigt utökades svaveldioxidskatten till att omfatta kol och koks. Utsläpp av svaveldioxid vid användning av kol och koks belades dock med lägre avgifter. I förordning nr 961 av den 18 december 1998 om svaveldioxidskatt på mineralprodukter ⁽¹⁾ föreskrivs att en differentierad avgift skall tillämpas på olika typer av kol och koks på grundval av den förmodade svavelhalten. Med anledning av svaveldioxidskattens utökade räckvidd breddades återbetalningssystemet enligt förordning nr 2 av den 17 september 1976 (se ovan) till att även omfatta de nya skattepliktiga produkterna.

Svaveldioxidskattens räckvidd utökades ytterligare 1999 så att även svaveldioxidutsläpp från oljeraffinaderier inkluderades. För att undvika eventuella dubbla betalningar av avgifter tillämpades § 1 nr 3 i förordning nr 961 av den 18 december 1998 om svaveldioxidskatt på mineralprodukter. Om det är redan beskattade produkter som gett upphov till det skattepliktiga utsläppet skall, enligt förordningen, den redan erlagda avgiften dras av från avgiften på utsläppet. För oljeraffinaderier som använde mineralolja i raffineringprocessen var således den ändring som infördes 1999 i själva verket rent teknisk. Från att ha varit en indirekt avgift på utsläpp inom ramen för återbetalningssystemet utformades avgiften till en direkt utsläppsavgift. Oljeraffinaderier valdes ut då det ansågs effektivare att tillämpa svaveldioxidskatten direkt på raffineriutsläppet. Den norska regeringen ansåg att avgiften på oljeraffinaderiernas utsläpp kunde sägas utgöra en ny avgift så länge utsläppen härrörde från tidigare obeskattade källor. Eftersom oljeraffinaderier använder råolja för att framställa mineraloljeproducter härrör utsläppen från denna process i sig. Råolja beskattas dock inte som en produkt och omfattas därför inte av återbetalningssystemet.

Enligt den norska regeringens uppgifter sänktes den grundläggande svaveldioxidskatten på mineralolja från 0,084 norska kronor (2002 års priser) per liter 1994 till 0,070 norska kronor (2002 års priser) per liter 2002. Svaveldioxidskatten på kol och koks samt för oljeraffinaderier sänktes från 3,24 norska kronor (2002 års priser) per kg svaveldioxid 1999 till 3,14 norska kronor (2002 års priser) per kg 2002.

Den 1 januari 2002 upphävdes svaveldioxidskatten på användning av kol och koks samt för oljeraffinaderier. Den norska regeringen förklarade att denna industri, som tidigare var skyldig att betala svaveldioxidskatt, i stället skulle regleras genom utsläppstillstånd i enlighet med lagen om föroreningskontroll. Enligt den norska regeringen bör upphävandet av avgiften ses mot bakgrund av den norska statens åtaganden enligt Göteborgsprotokollet från 1999, där Norges utsläppstak för år 2010 fastställdes till 22 000 ton svaveldioxid. Den norska regeringen uppgav att Norges svaveldioxidutsläpp måste minska med 7 000 ton för att denna utsläppsgrens skall kunna uppnås. Enligt beräkningar gjorda av den norska miljömyndigheten SFT (Statens Forureningstillsyn) var det enklast att genomföra minskningen inom processindustrin. I detta syfte undertecknades en avsiktsförklaring den 19 september 2001 mellan miljödepartementet och sammanslutningen för norsk processindustri, PIL (Processindustriens Landsforening), gällande åtaganden inom följande sektorer: oljeraffinaderier, kemiska/keramiska material, cement, ferrolegeringar och aluminium.

Den norska regeringen uppgav att det finns flera olika instrument och åtgärder inom miljöområdet som bör beaktas för att kunna välja ut det instrument eller den åtgärd som är effektivast när det gäller att nå det fastställda målet. Avgifter är ett sådant instrument. I stortingsproposition nr 54 (1997–1998) beaktades flera åtgärder för att minska det totala svaveldioxidutsläppet och man valde att införa svaveldioxidskatt på användning av kol och koks men till en lägre avgift. En undersökning offentliggjord av SFT visade dock att denna lägre avgift endast minskade utsläppen i begränsad omfattning. Avgiften upphävdes därför och andra åtgärder infördes, till exempel avtalet med PIL.

⁽¹⁾ Övervakningsmyndigheten noterar att denna förordning inte lämnats till den.

I avtalet förbinder sig PIL, på de företags vägnar som anges i avtalets bilaga ⁽¹⁾, att utveckla teknik och installera reningsutrustning som skall minska Norges svaveldioxidutsläpp med minst 5 000 ton. PIL kommer vidare att lägga fram konkreta förslag till hur en sådan utsläppsminskning kan genomföras och samtidigt lägga fram förslag till hur en minskning med totalt 7 000 ton kan uppnås.

I avtalet anges vidare att utsläpp från enskilda verksamheter skall regleras av SFT i enlighet med lagen om föroreningskontroll i anslutning till genomförandet av EG:s direktiv om samordnande åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC-direktivet). Detta skall ske genom licenser för befintlig industri, vars verksamhet skall uppfylla direktivets bestämmelser senast den 30 oktober 2007. I den mån det är förenligt med lagen om föroreningskontroll har miljöskyddsmyndigheterna för avsikt att utforma utsläppslicenserna så att industrin bereds möjlighet att uppfylla kraven på utsläppsminskningar, vilket skall ske genom gemensamma utsläppsminskande åtgärder där industrin anser det mest effektivt. Utsläppslicenserna syftar även till att ge närmare villkor för det gemensamma genomförandet, inbegripet att IPPC-direktivets krav på användning av BTT ⁽²⁾ i enskilda anläggningar uppfylls. Utsläppslicenserna skall vidare utformas i enlighet med de bestämmelser för alternativa metoder för skattelättnader som anges i Eftas övervakningsmyndighets riktlinjer för stöd till skydd av som miljön.

Enligt avtalet skall PIL lägga fram förslag till metoder för beräkning eller mätning av svaveldioxidutsläpp från enskilda företag senast den 1 juni 2002.

Den norska regeringen förklarade att dess avsikt var att lagstiftning, i överensstämmelse med lagen om föroreningskontroll, skulle vara det främsta instrumentet för att minska svaveldioxidutsläppen från industriprocesser till dess att tidsfristen för utsläppsreducerande åtgärder har löpt ut och senast 2010. Företagens licenser kommer därför att omfatta rättsligt bindande förpliktelser. Regeringen lade i detta syfte fram ett förslag för det norska parlamentet om att upphäva avgiften på svaveldioxidutsläpp från användning av kol och koks och från raffinaderier från den 1 januari 2002.

Det uppges slutligen att avtalet med PIL skall betraktas som en avsiktsförklaring som inte är rättsligt bindande för parterna. De norska myndigheterna införde även en klausul om att avtalet var förenligt med Eftas övervakningsmyndighets riktlinjer för miljöstödet.

För att verkställa avtalet har PIL inrättat en miljöfond för processindustrin. Fonden är utformad som en oberoende stiftelse. Varje enskilt företag som deltar tycks ha undertecknat ett verkställighetsavtal med fonden. Det viktigaste inslaget i verkställighetsavtalet är att företagen förbinder sig att betala ett belopp till fonden som motsvarar den nuvarande svaveldioxidskatten. Fondens medel skall användas för att finansiera reningsutrustning som prioriteras i kostnadsordning till dess att avtalets mål har uppnåtts.

Med utgångspunkt från den norska regeringens uppgifter sammanfattas svaveldioxidskattens intäkter och avgiftskostnader ⁽³⁾ i nedanstående tabell.

Tabell 4: Svaveldioxidskattens intäkter och avgiftskostnader i miljoner norska kronor

	1999	2000	2001	2002
Intäkter	344	117	140	98
Avgiftskostnader	540	525	540	600

⁽¹⁾ Följande sektorer anges i bilagan: oljeraffinaderier, kemiska/keramiska material, cement, ferrolegeringar och aluminium.

⁽²⁾ Bästa tillgängliga teknik.

⁽³⁾ Begreppet avgiftskostnader förklaras ovan.

Den norska regeringen har även lämnat uppgifter om svaveldioxidutsläpp från användning av kol och koks samt oljeraffinaderier, liksom uppskattningar av kostnaderna till följd av svaveldioxidskatten.

II. BEDÖMNING

Räckvidden för detta beslut

Myndigheten påpekar att detta beslut endast handlar om att bedöma huruvida den norska regeringen har uppfyllt sina förpliktelser enligt de lämpliga åtgärder som föreslagits av övervakningsmyndigheten och godtagits av den norska regeringen. Denna granskning gäller därför endast förenligheten med artikel 61.3 c i EES-avtalet jämförd med de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön från och med den 1 januari 2002.

Denna granskning omfattar endast stödåtgärder i form av befrielser från elskatt, undantag från koldioxidskatt och den delvis upphävda svaveldioxidskatten. När det gäller övriga åtgärder som den norska regeringen meddelat i skrivelsen av den 31 januari 2002 förbehåller sig övervakningsmyndigheten rätten att bedöma dessa i ett senare skede.

Statligt stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet

Den norska regeringen hävdade i sin skrivelse av den 15 maj 2002 att vissa av åtgärderna ifråga, tvärt emot vad som sägs i skrivelsen av den 31 januari 2002, kan anses falla utanför tillämpningsområdet för artikel 61.1 i EES-avtalet. Övervakningsmyndigheten uppmanades att bedöma dessa åtgärder mot bakgrund av den norska regeringens tolkning av begreppet statligt stöd i fråga om miljöpålagor.

Den norska regeringen hävdade att EES-staterna enligt Europeiska kommissionens praxis⁽¹⁾ och EG-domstolens rättspraxis⁽²⁾ har rätt att besluta vilka produkter och vilken sorts användning av vissa produkter som skall beskattas. Den norska regeringen anser att åtgärder som är begränsade till en viss insatsfaktor eller viss användning av vissa produkter är allmänna till sin karaktär. Sådana åtgärder skulle inte gynna vissa företag eller viss produktion. När det gäller frågan om åtgärderna är berättigade med hänsyn till deras syfte hänvisar den norska regeringen till rådande rättspraxis och kommissionens förslag till rådets direktiv om en omstrukturering av gemenskapens regelverk för beskattning av energiprodukter, där det anges under vilka förutsättningar förmånlig beskattning kan anses berättigad genom det aktuella skattesystemets karaktär eller struktur⁽³⁾.

⁽¹⁾ Den norska regeringen hänvisade särskilt till kommissionens beslut av den 3 april 2002 om undantaget för bränsle för blandad användning som Förenade kungariket planerar att genomföra genom klimatförändringsskatten (statligt stöd C 18/2001 och C 19/2001) samt kommissionens beslut om Danmarks reform av elektricitetssektorn (statligt stöd N 416/99).

⁽²⁾ Den norska regeringen hänvisade till följande mål: EG-domstolens dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73, Italien mot kommissionen, Rec. 1974, s. 709, EG-domstolens dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, van der Kooy mot kommissionen, Rec. 1988, s. 219, EG-domstolens dom av den 17 juni 1999 i mål C-75/97, Belgien mot kommissionen (Maribel bis och ter), REG 1999, s. I-3671 och EG-domstolens dom av den 8 november 2001 i mål C-143/99, Adria Wien Pipeline.

⁽³⁾ Förutom ovannämnda rättspraxis hänvisade den norska regeringen till EG-domstolens dom av den 22 november 2001 i mål C-53/00, Ferring.

Enligt artikel 61.1 i EES-avtalet är "stöd som ges av EG-medlemsstater, EFTA-stater eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med detta avtal i den utsträckning det påverkar handeln mellan de avtalslutande parterna".

Statligt stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet omfattar ingripanden som på olika sätt minskar de kostnader som normalt belastar företagets budget och som därigenom, utan att det är fråga om subventioner i strikt bemärkelse, är av samma karaktär och vars effekter är identiska (¹).

Ett system där de offentliga myndigheterna beviljar vissa företag avgiftsbefrielse som undantar dem från en del av deras kostnader och ger dem ekonomiska fördelar som ökar deras konkurrenskraft utgör därför statligt stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet, om det kan snedvrida konkurrensen och påverka handeln mellan de avtalslutande parterna.

Införandet av miljöpålagor omfattas inte i sig av artikel 61.1 i EES-avtalet, så länge det handlar om allmänna åtgärder som inte gynnar vissa företag eller industrisektorer (²). Undantag från en allmän avgift omfattas dock av denna bestämmelse om de riktar sig till vissa företag eller industrisektorer och inte är motiverade med hänsyn till det aktuella skattesystemets allmänna karaktär eller struktur (³).

Vid bedömningen av huruvida en åtgärd riktar sig till vissa företag eller industrisektorer måste för det första såväl lagstiftningen som reglerar avgiften ifråga som dess effekter beaktas (⁴). En åtgärd kan således vara selektiv om skatteförmånerna enligt lagstiftningen uttryckligen är begränsade till vissa industrisektorer. Om sådana uttryckliga bestämmelser saknas kan åtgärden ändå vara selektiv om tillämpningen av vissa kriterier i skattebestämmelser eller definitionen av de aktuella skatteåtgärdernas räckvidd endast leder fram till vissa tydligt identifierbara industrisektorer som faktiskt beviljas förmånlig beskattning.

Bedömningen av huruvida vissa åtgärder utgör avgiftsbefrielser eller undantag från en allmän regel eller gemensamt system baseras på strukturen hos en viss avgift: på grundval av den lagstiftning som reglerar skatteåtgärderna ifråga måste det fastställas om det finns allmänna regler från vilka undantag beviljats (⁵). Det bör dock understrykas att det inte är de aktuella åtgärdernas beteckning som är det avgörande (⁶). Det avgörande för att betecknas som ett undantag är inte huruvida en viss åtgärd är utformad som en befrielse eller som en begränsning av åtgärdens räckvidd. Det som måste bedömas är om den aktuella åtgärden genom sin faktiska karaktär utgör ett undantag från det allmänna system där den ingår (⁷). Denna bedömning måste ske utifrån de aktuella åtgärdernas syfte.

(¹) EG-domstolens dom av den 17 juni 1999 i mål C-75/97, Belgien mot kommissionen, (Maribel bis och ter), REG 1999, s. I-3671, punkt 23.

(²) Se punkt 17B.3.1.1 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd när det gäller tillämpning av bestämmelserna om statligt stöd på åtgärder rörande direkt företagsbeskattning.

(³) Se punkt 17B.3.1.4 i kapitel 17B i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd, samt EG-domstolens dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73, Italien mot kommissionen, Rec. 1974, s. 709, punkt 15.

(⁴) I detta avseende bör det framhållas att i artikel 61.1 i EES-avtalet "sker inte någon uppdelning efter skälen för eller målen med de statliga ingripandena, utan de definieras i förhållande till verkningarna", se domen i mål "Maribel bis och ter", punkt 25. Se även EG-domstolens dom av den 29 februari 1996 i mål C-56/93, Belgien mot kommissionen, REG 1996, s. I-723, punkt 79.

(⁵) Se punkt 17B.3.1.4 i kapitel 17B i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd.

(⁶) Se generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers yttrande av den 17 september 1998 i mål C-6/97, Republiken Italien mot kommissionen, REG 1999, s. I-2981, punkt 27, fotnot 17: "Det avgörande är inte åtgärdens formella beteckning (befrielse, nedsättning, förmån, avdrag, lättnad eller annan betalning), utan dess karaktär av att vara en skattebestämmelse som ger upphov till en undantagssituation till förmån för en eller flera skattskyldiga."

(⁷) Se generaladvokat Darmons yttrande av den 17 mars 1992 i förenade målen C-72/91 och C-73/91, Rec. 1993, s. I-887, punkt 50.

Övervakningsmyndigheten erinrar om vad EG-domstolen uttalade i Adria Wien-målet när det gäller bedömningen av huruvida bestämmelserna om statligt stöd är tillämpliga eller ej: "Det enda som skall fastställas är huruvida en statlig åtgärd, inom ramen för en viss rättsordning, kan gynna 'vissa företag eller viss produktion', i den mening som avses i artikel 92.1 i fördraget, i jämförelse med andra företag som i faktiskt och rättsligt hänseende befinner sig i en jämförbar situation, med hänsyn till den målsättning som skall uppfyllas genom den berörda åtgärden" ⁽¹⁾.

För det andra måste det fastställas om "denna befrielse är berättigad genom detta systems karaktär eller struktur" ⁽²⁾. Vid bedömningen av huruvida miljörelaterade skatteåtgärder eventuellt är motiverade måste särskild uppmärksamhet ägnas de miljöpolitiska hänsyn som ligger till grund för den berörda nationella lagstiftningen, och med beaktande av dessa hänsyn måste det bedömas om olika behandling av näringsidkare är motiverad eller om de företag eller sektorer som åtnjuter skattefördelar bidrar i lika hög grad till de negativa miljöeffekter som avgiften i fråga var avsedd att bestraffa ⁽³⁾.

Övervakningsmyndigheten vill slutligen påpeka att den berörda Efta-staten i princip får utforma sina miljöskattesystem hur den vill. Detta inbegriper även att Efta-staten fritt kan bestämma vilka produkter och verksamheter som skall omfattas av ett visst miljöskattesystem. När den berörda Efta-staten utövar sin frihet att utforma ett nationellt miljöskattesystem måste den emellertid säkerställa att åtgärder som gynnar vissa industrisektorer är förenliga med de miljömål som ligger till grund för de aktuella skatteåtgärderna, för att inte överträda EES-avtalets bestämmelser om statligt stöd. Den berörda regeringen måste lämna uppgifter som gör det möjligt för övervakningsmyndigheten att fastställa om de förmånliga skatteåtgärder som antagits kan ses som ett genomförande av det berörda skattesystemets mål.

Det är mot denna bakgrund som övervakningsmyndigheten har granskat de olika skatteåtgärderna.

Elskatt

Enligt den norska regeringen kan den berörda förmånliga skatteåtgärden från och med den 1 januari 2001 inte betraktas som en befrielse från elskattsystemet riktad till en viss sektor i ekonomin (tillverknings- och gruvsektorn) i motsats till exempelvis tjänstesektorn. Avgiften måste betraktas som en avgift med begränsad räckvidd som omfattar all användning av el snarare än el som används för produktionssyften.

Den norska regeringen ansåg att en distinktion utifrån specifik användning av el i motsats till en distinktion utifrån vissa industrisektorer inte kunde anses utgöra stöd.

Med beaktande av relevanta bestämmelser i ovannämnda förordning om förbrukningsavgifter (kapitel 3) anser övervakningsmyndigheten att det system som reglerar elskatten för närvarande är utformat på ett sådant sätt att den allmänna regeln är att all elförbrukning är skattepliktig. I ovannämnda tillämpliga bestämmelser finns ingenting som styrker den norska regeringens argument att den allmänna regel som ligger till grund för det nuvarande elskattsystemet är att enbart el som används för andra syften än produktionsprocesser är skattepliktig. I bestämmelserna anges tydligt att vissa industrier, som definieras enligt den norska statistiska centralbyråns klassificering, skall vara avgiftsbefriade. Denna definition av avgiftsbefrielsernas räckvidd innebär att vissa industrisektorer inte beviljas avgiftsbefrielse trots att det inte kan uteslutas att el används i produktionsprocesser även inom dessa sektorer.

Av relevant rättspraxis framgår tydligt att avgiftsbefrielser som fastställts för vissa sektorer skall betraktas som selektiva åtgärder som i princip inte är berättigade genom det berörda skattesystemets karaktär eller struktur ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ EG-domstolens dom av den 8 november 2001 i mål C-143/99, Adria Wien Pipeline, REG 2001, s. I-8365, punkt 41.

⁽²⁾ EG-domstolens dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73, Italien mot kommissionen, Rec. 1974, s. 709, punkt 15.

⁽³⁾ Se EG-domstolens dom av den 22 november 2001 i mål C-53/00, Ferring SA mot Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS), REG 2001, s. I-9067, punkterna 17-22.

⁽⁴⁾ I Adria Wien-målet framhöll EG-domstolen följande: "... kan beviljandet av fördelar för företag vars huvudsakliga verksamhet består i tillverkning av materiella varor inte rättfärdigas av karaktären på och den allmänna systematiken i det skattesystem som infördes ...", punkt 49. I Maribel-målet ansåg domstolen vidare "att begränsningen av de höjda avdragen till vissa verksamhetssektorer betyder att dessa avdrag är selektiva och att de således uppfyller villkoret att de skall vara av specifik karaktär.", punkterna 28-31.

Övervakningsmyndigheten är heller inte övertygad om att avgiftsbefrielserna kan anses återspegla den norska regeringens val att enbart beskatta viss elförbrukning. Som den norska regeringen själv har uppgivit (se skrivelsen av den 31 januari 2002) infördes avgiftsbefrielser för olika industrier för att kompensera för förlorad konkurrenskraft. Övervakningsmyndigheten noterar också att den norska regeringen inte har förklarat hur befrielsens begränsning, som innebär beskattning av el som används i kontorsbyggnader för administrativa syften, faktiskt kan säkerställa att enbart el som används i produktionsprocesser gynnas av avgiftsbefrielsen. Övervakningsmyndigheten konstaterar i detta hänseende särskilt att den norska regeringen inte har lämnat någon definition av vad som anses vara produktionsprocesser och administrativa syften. Övervakningsmyndigheten är även tveksam till huruvida det är förenligt med elskattens angivna syften, det vill säga att minska elförbrukningen, att utesluta användning av el för vissa syften, såsom användning av el i produktionsprocesser i motsats till annan användning.

Av rättspraxis framgår slutligen också tydligt att olika tillämpning av skatteåtgärder för olika regioner utgör en selektiv åtgärd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet ⁽¹⁾.

Mot bakgrund av det ovanstående och med beaktande av de uppgifter som övervakningsmyndigheten har tillgång till har övervakningsmyndigheten funnit att vissa industriers och regioners befrielse från elskatt, enligt § 3-12-4 i kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter, kan utgöra en selektiv åtgärd som tycks utgöra ett undantag från det allmänna systemet för beskattning av elförbrukning.

Dessa undantag ger en ekonomisk fördel för de avgiftsbefriade företagen eftersom de slipper kostnader som i normala fall skulle ha belastat deras budget. Denna fördel belastar statens resurser eftersom staten drabbas av en intäktsförlust. Enligt de norska myndigheternas uppgifter beräknades de förlorade skatteintäkterna på grund av avgiftsbefrielse för vissa sektorer och regioner år 2002 uppgå till 4 605 miljoner respektive 160 miljoner norska kronor ⁽²⁾. De gynnade företagen bedriver ekonomisk verksamhet på marknader där det förekommer eller skulle kunna förekomma handel mellan de avtalsslutande parterna eller där företag från andra EES-länder kanske skulle vilja etablera sig. Avgiftsbefrielserna snedvrider eller hotar därför att snedvrider konkurrensen och kan påverka handeln mellan de avtalsslutande parterna.

Undantagen från elskatt för vissa industrier och regioner kan därför anses utgöra ett stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet.

Koldioxidskatt

Undantag för kol och koks som används som råvara eller reducerande medel

Den norska regeringen ansåg att undantagen från koldioxidskatt för kol och koks som används som råvara eller reducerande medel kan falla utanför tillämpningsområdet för artikel 61.1 i EES-avtalet.

Den norska regeringen hävdade att båda undantagen förutsatte en viss användning av produkterna ifråga och att det inte handlade om avgiftsbefrielse eller avgiftsnedläggning riktad till vissa företag eller viss produktion. Undantaget omfattade alla företag som använder kol och koks för detta syfte. Mot denna bakgrund ansåg den norska regeringen att avgiftsbefrielsen för viss användning av dessa produkter endast kan anses vara "selektiv" om vissa företag inte beviljas avgiftsbefrielse trots att även de använder produkterna för de syften som anges i klausulen om avgiftsbefrielse.

Alternativt hävdade den norska regeringen att åtminstone undantaget för användning av kol och koks som råvara kunde vara berättigat genom det faktiskt eftersträvade bakomliggande målet.

⁽¹⁾ Efta-domstolens dom av den 20 juli 1999 om regionalt differentierade socialförsäkringsavgifter i Norge, mål E-6/98, Norges regering mot Eftas övervakningsmyndighet, 1999 års rapport från Efta-domstolen, s. 74.

⁽²⁾ Enligt den norska regeringen härrör dessa uppgifter från *Budsjettinnstilling S. nr 1 (2001-2002)*.

Den norska regeringen hävdade att koldioxidskattens syfte var att minska koldioxidutsläppen. Avgiften togs ut på mineraloljeprodukter som användes för energisyften. Förutsatt att viss annan användning av mineraloljeprodukter än för energisyften inte genererar några koldioxidutsläpp skulle avgiftsbefrielserna och återbetalningarna kunna anses motiverade av den aktuella åtgärdens karaktär.

I detta avseende hävdade den norska regeringen att bearbetning av kol och koks till slutprodukter genererade små eller försumbara koldioxidutsläpp. Det anförda skälet till detta är varken den "låga" temperaturen (4 500 °C) eller bristen på syre i processen. Då avgiftens syfte är att rikta in sig på koldioxidutsläpp ansåg den norska regeringen att undantaget för användning av kol och koks som råvara motiverades av det faktiskt eftersträfvade bakomliggande syftet.

Den norska regeringen ansåg att det bakomliggande syftet med att införa en avgift på användning av kol och koks dels var att minska användningen av dessa produkter för energisyften och dels att undvika risken för en omställning från användning av mineralolja, som redan var beskattad, till användning av icke beskattad kol och koks. Med beaktande av dessa syften hävdade den norska regeringen att undantaget för användning av kol och koks som råvara och reducerande medel, för andra syften än energisyften, kunde anses vara motiverat. Den norska regeringen hävdade vidare att båda undantagen också skulle kunna anses vara motiverade på dessa grunder, då den inte kunde se några alternativa produkter som skulle kunna användas i just denna process.

Övervakningsmyndigheten konstaterar att återbetalningsmöjligheten för kol och koks som används som råvara liksom avgiftsbefrielsen för kol och koks som används som reducerande medel inte har fastställts för någon speciell sektor av industrin. Det tycks dock bara vara inom vissa industrier som kol och koks används för de angivna syftena. Avgiftsbefrielser endast för dessa syften tycks därmed med nödvändighet gynna enbart dessa industrier. Övervakningsmyndigheten konstaterar dessutom att den norska regeringen själv tycks anse att avgiftsbefrielserna riktar sig till särskilda industrier, nämligen tillverkning av karbider, ferrolegeringar, primäraluminium och magnesium, eftersom den hävdar att dessa industrier inte skulle vara lönsamma utan avgiftsbefrielsen (!).

Övervakningsmyndigheten utesluter i detta skede inte att vissa avgiftsbefrielser eller avgiftsnedläggningar kan anses vara motiverade i de fall det kan påvisas att viss användning av den skattepliktiga produkten ifråga inte bidrar till de negativa miljöeffekter som avgiften ifråga syftar till att bestraffa.

Övervakningsmyndigheten konstaterar dock att den norska regeringen inte har lämnat några kontrollerbara uppgifter om koldioxidutsläppen från användning av kol och koks som råvara i de olika avgiftsbefriade industrierna. Den norska regeringen har heller inte förklarat hur den återbetalningsmekanism som inrättats enligt § 3-6-3.1 i kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter fungerar i praktiken. Övervakningsmyndigheten har därför inte kunnat slå fast om avgiftsbefrielsen tillämpas på ett sätt som begränsar den till processer som inte genererar koldioxidutsläpp.

När det gäller befrielserna från koldioxidskatt på kol och koks som används som reducerande medel (se § 3-6-4 i kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter) konstaterar övervakningsmyndigheten att användning av kol och koks såsom nödvändiga delar av den kemiska processen, enligt de kommentarer som utfärdats av tull- och avgiftsdirektoratet, genererar koldioxidutsläpp som är jämförbara med utsläpp från användning av kol och koks för energisyften. Avgiftsbefrielsen tycks därför strida mot koldioxidskattens syften, nämligen att beskatta produkter som genererar koldioxidutsläpp. Enligt den norska regeringen var skälet till avgiftsbefrielsen att alternativa material till kol och koks saknades i sådana processer.

Övervakningsmyndigheten konstaterar i detta avseende att den norska regeringen inte har lämnat några ytterligare uppgifter som skulle gjort det möjligt för övervakningsmyndigheten att slå fast om de avgiftsbefriade industrierna faktiskt befinner sig i ett läge där alternativa material saknas till industriprocesserna ifråga. Den norska regeringen har heller inte förklarat varför koldioxidskatt inte skulle tas ut under sådana omständigheter.

Enligt riktlinjerna för stöd till skydd av miljön skall stödåtgärder i anslutning till miljöpålagor följa de miljöpolitiska målens grundläggande principer när åtgärdernas förenlighet med EES-avtalets bestämmelser om statligt stöd bedöms. De grundläggande principerna enligt riktlinjerna är principen att förorenaren skall betala. Därmed och i enlighet med punkt 19 i riktlinjerna bör stöd inte längre beviljas "för att kompensera kostnader som inte internaliserats. För att miljökraven skall kunna tillgodoses på lång sikt är det nödvändigt med rättvisande priser och en fullständig internalisering av miljöskyddskostnaderna".

(!) Övervakningsmyndigheten noterar även den norska regeringens rapport om klimatförändringspolitiken, där det i tabell 2 hänvisas till sektorer undantagna från avgift: ... kol och koks för processsyften (järnlegerings-, karbid- och aluminiumindustrin) (vår understrykning).

Mot bakgrund av det ovanstående är övervakningsmyndigheten tveksam till om återbetalningen av koldioxidskatten på kol och koks som används som råvara och avgiftsbefrielsen för kol och koks som används som reducerande medel kan anses motiveras av det berörda skattesystemets karaktär och struktur. Övervakningsmyndigheten konstaterar även att den norska regeringen i sin skrivelse av den 31 januari 2002 hävdade att de avgiftsbefriade industrierna var energiintensiva industrier som var utsatta för internationell konkurrens och inte skulle vara lönsamma utan avgiftsbefrielserna. Detta tycks tyda på att de bakomliggande skälen för avgiftsbefrielserna inte är en naturlig del av det berörda skattesystemet.

Avgiftsbefrielse för användning av kol och koks för energisyften vid tillverkning av cement och leca

Enligt den norska regeringen var skälet till avgiftsbefrielsen för användning av kol och koks för energisyften vid tillverkning av cement och leca dels att storskaliga substitut för kol och koks vore olönsamma, dels att industrin var utsatt för internationell konkurrens. Den förstnämnda anledningen skulle enligt den norska regeringen kunna tyda på att den mängd energiprodukt som behövdes skulle styras av tillverkningsprocessen och att enbart ersättande, inte minskning, av koksanvändningen var ett alternativ. Om så var fallet hävdade den norska regeringen att det tycks framgå av kommissionens beslut i ärendet med blandad användning att hänsyn måste tas till de begränsade möjligheterna för en tillverkare att ändra typ och mängd av den energiprodukt som behövs i processen. Den norska regeringen medgav dock att avgiftsbefrielsen för tillverkning av cement och leca kanske behöver utvärderas på nytt. Den norska regeringen meddelade därför övervakningsmyndigheten att denna avgiftsbefrielse skulle granskas närmare inom ramen för den statliga budgeten för 2003.

Övervakningsmyndigheten konstaterar att denna avgiftsbefrielse är begränsad till en viss industrisektor och även strider mot koldioxidskattsystemets allmänna regel att all användning av kol och koks för energisyften är skattepliktig. Avgiftsbefrielsen utgör därför en sektorspecifik åtgärd och kan i princip inte motiveras av det berörda skattesystemets karaktär och struktur ⁽¹⁾. I detta avseende konstaterar övervakningsmyndigheten att den norska regeringen inte har visat att enbart cementindustrin behöver särskild behandling med anledning av de anförda problemen med brist på substitut för kol och koks. Även om det skulle visa sig att det inte finns några alternativa produkter för cementindustrin motiverar detta heller inte i sig ett undantag från bestämmelserna, vilket också framgår ovan ⁽²⁾, om ett sådant undantag strider mot de faktiskt eftersträvade miljömålen.

Övervakningsmyndigheten anser att den norska regeringen inte har lämnat tillräckliga uppgifter som visar att de aktuella avgiftsbefrielserna kan anses motiverade med hänsyn till koldioxidskattsystemets allmänna karaktär eller struktur.

Övervakningsmyndigheten känner till kommissionens beslut i ärendet med blandad användning i Förenade kungariket ⁽³⁾ och kommissionens förslag om ett nytt regelverk för energibeskattnings i Europeiska unionen ⁽⁴⁾. Övervakningsmyndigheten utesluter inte att grunden för kommissionens bedömning kan ha betydelse för befrielserna från koldioxidskatt på kol och koks som används som råvara eller reducerande medel. Övervakningsmyndigheten vill dock påpeka att de syften som låg till grund för kommissionens förslag om energibeskattnings och som enligt kommissionen motiverade vissa undantag från avgiften ifråga inte nödvändigtvis är desamma som de syften som låg till grund för det norska skattesystemet. Denna fråga kommer dock att utredas inom ramen för det formella granskningsförfarandet.

⁽¹⁾ I Adria Wien-målet framhöll EG-domstolen följande: "... kan beviljandet av fördelar för företag vars huvudsakliga verksamhet består i tillverkning av materiella varor inte rättfärdigas av karaktären på och den allmänna systematiken i det skattesystem som infördes ...", punkt 49. I Maribel-målet ansåg domstolen vidare "att begränsningen av de höjda avdragen till vissa verksamhetssektorer betyder att dessa avdrag är selektiva och att de således uppfyller villkoret att de skall vara av specifik karaktär.", punkterna 28–31.

⁽²⁾ Se ovanstående hänvisning till kraven på internalisering av kostnader enligt punkt 19 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

⁽³⁾ Kommissionens beslut av den 3 april 2002 om undantaget för bränsle för blandad användning som Förenade kungariket planerar att genomföra genom klimatförändringskatten (statligt stöd C 18/2001 och C 19/2001).

⁽⁴⁾ KOM(1997) 30 slutlig, EGT C 139, 6.5.1997, s. 14.

Avgiftsnedläggning för papper och massa

När det gäller avgiftsnedläggningen för pappers- och massaindustrin konstaterar övervakningsmyndigheten att denna är sektorspecifik. Den norska regeringen har inte framfört några argument som skulle motivera ett sådant undantag med hänsyn till koldioxidskattsystemets allmänna karaktär eller struktur.

Slutsatser

Undantagen enligt §§ 3-6-3 och 3-6-4 i kapitel 3 i förordningen om förbrukningsavgifter och avgiftsnedläggningen för pappers- och massaindustrin ger de avgiftsbefriade företagen en ekonomisk fördel. Företag som använder mineralprodukter på det ovan angivna sättet slipper kostnader som normalt skulle belasta deras budget och ger dem en fördel framför andra företag. Denna fördel belastar statens resurser eftersom staten drabbas av en intäktsförlust. Enligt den norska regeringens uppgifter beräknades kostnaderna för avgiftsbefrielserna uppgå till 2 270 miljoner norska kronor. De gynnade företagen bedriver ekonomisk verksamhet på marknader där det förekommer eller skulle kunna förekomma handel mellan de avtalslutande parterna eller där företag från andra EES-länder kanske skulle vilja etablera sig. Avgiftsbefrielserna snedvrider eller hotar därför att snedvrida konkurrensen och kan påverka handeln mellan de avtalslutande parterna.

På grundval av den norska regeringens uppgifter hyser övervakningsmyndigheten därför tvivel om huruvida befrielserna från och de lägre satserna för koldioxidskatt inte utgör stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet, vilket den norska regeringen hävdar.

Svaveldioxidskatt

Den norska regeringen hävdade att eftersom avgiften på utsläpp från oljeraffinaderier utgjorde en "ny" avgift var den selektiv och endast tillämplig på oljeraffinaderier. För att betecknas som en ny avgift måste utsläppsavgiften ha en annan källa än mineralolja, kol och koks, det vill säga en tidigare obeskattad källa (till exempel råolja). Om så var fallet ansåg den norska regeringen att upphävandet 2002 av den selektiva avgiften inte kunde anses vara selektivt i den meningen att det utgör ett stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet.

Den norska regeringen ansåg att upphävandet av skatten på kol och koks skulle kunna falla utanför tillämpningsområdet för artikel 61.1 i EES-avtalet.

Enligt den norska regeringen måste en åtgärd, för att den skall vara selektiv, utgöra en befrielse eller nedsättning i ett allmänt skattesystem riktad till en viss sektor i ekonomin eller en viss region. Ett skattesystem där till exempel vissa produkter eller viss användning, till skillnad från andra produkter eller annan användning, beskattas är inte selektivt till sin karaktär. Enligt den norska regeringen kunde därför upphävandet av svaveldioxidskatten på användning av kol och koks inte anses utgöra ett stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet.

Övervakningsmyndigheten har undersökt om beslutet att undanta kol och koks samt utsläpp från oljeraffinaderier innebär att viss produktion eller vissa företag gynnas i förhållande till andra företag som befinner sig i en jämförbar rättslig och faktisk situation mot bakgrund av den aktuella åtgärdens syfte.

Övervakningsmyndigheten konstaterar för det första att upphävandet av svaveldioxidskatten på kol och koks begränsar svaveldioxidskattens räckvidd, dock utan åtskillnad mellan olika företag och olika sektorer. Svaveldioxidskattens räckvidd har fastställts genom att utesluta en viss produkt, nämligen användning av kol och koks. Upphävandet av svaveldioxidskatten på kol och koks gynnar i princip alla företag i Norge som använder kol och koks. Det finns dock tecken på att upphävandet riktar sig till vissa industrisektorer. De uppgifter som övervakningsmyndigheten har tillgång till tycks tyda på att räckviddens utökning 1999 liksom dess inskränkning 2002 berörde ett 30-tal företag inom följande sektorer: oljeraffinaderier, cement- och lecatillverkning, karbid-, aluminium- och ferrolegeringsindustrin⁽¹⁾. När det gäller upphävandet av svaveldioxidskatten för oljeraffinaderier anser övervakningsmyndigheten att en sådan begränsning av svaveldioxidskattens räckvidd är sektorspecifik. Övervakningsmyndigheten konstaterar dessutom att dessa industrier omfattas av avtalet mellan den norska regeringen och PIL. Kopplingen mellan avgiftens upphävande och avtalet gör att svaveldioxidskattens upphävande kan anses riktat till de industrier som omfattas av avtalet.

⁽¹⁾ Dessa uppgifter härrör från regeringens proposition om gröna skatter, St.prp. nr 54 (1997–1998), kapitel 6, punkt 6.2.5.

Mot bakgrund av det överordnade målet att minska svaveldioxidutsläppen vore det rimligt att ett skattesystem inriktat på svaveldioxidutsläpp omfattar huvuddelen av utsläppen. En begränsning av avgiftssystemets räckvidd som innebär att endast en mindre del av svaveldioxidutsläppens källor beskattas, tycks heller inte vid första anblicken överensstämma med de mål som den norska regeringen fastställt.

I detta avseende konstaterar dock övervakningsmyndigheten att enligt de uppgifter som den har tillgång till omfattades endast cirka 20 % av samtliga svaveldioxidutsläpp av avgiften före utökningen av dess räckvidd ⁽¹⁾. Efter utökningen av avgiftens räckvidd omfattades cirka 80 % av svaveldioxidutsläppen ⁽²⁾.

Upphävandet leder till en situation där inte alla industrier som genererar svaveldioxidutsläpp faktiskt betalar för dessa i form av en svaveldioxidskatt. Med beaktande av svaveldioxidskattens syften kan övervakningsmyndigheten därför inte utesluta att svaveldioxidskattens upphävande innebär olika skattemässig behandling av industrier som i miljöhänseende befinner sig i en jämförbar situation.

Utan närmare uppgifter i detta avseende kan övervakningsmyndigheten heller inte utesluta att upphävandet av avgiften på användning av kol och koks som bränsle kan gynna vissa företag i förhållande till processindustriföretag som använder mineralolja för bränslesyften. Konkurrensen kan därför komma att snedvridas inom de olika industrisektorerna beroende på i vilken utsträckning dessa använder skattepliktiga eller avgiftsbefriade produkter ⁽³⁾.

Mot bakgrund av det ovanstående och med beaktande av tillgängliga uppgifter anser övervakningsmyndigheten att upphävandet av svaveldioxidskatten på kol och koks samt för oljeraffinaderier ger en ekonomisk fördel för företag inom vissa sektorer och att upphävandet med dess effekter därför kan jämföras med en avgiftsbefrielse. Den norska regeringen har i praktiken avstått från sin rätt att erhålla avgifter från företag inom dessa sektorer, och därigenom gett dessa en ekonomisk fördel.

Denna fördel belastade därför statens resurser. Enligt de uppgifter som övervakningsmyndigheten har tillgång till ⁽⁴⁾ skulle denna avgift ha genererat årliga skatteintäkter på cirka 40-50 miljoner norska kronor, beräknat på den aktuella svaveldioxidskatten på 3,09 norska kronor per kg. Den norska regeringens uppgifter om avgiftskostnader med anledning av befrielser från svaveldioxidskatt visar att de förväntade förlorade skatteintäkterna beräknades uppgå till 60 miljoner norska kronor mellan 2001 och 2002.

De avgiftsbefriade företagen bedriver ekonomisk verksamhet på marknader där det förekommer eller skulle kunna förekomma handel mellan de avtalsslutande parterna eller där företag från andra EES-länder kanske skulle vilja etablera sig. Avgiftsbefrielserna snedvrider eller hotar därför att snedvrider konkurrensen och kan påverka handeln mellan de avtalsslutande parterna.

Därför och på grundval av de uppgifter som övervakningsmyndigheten har tillgång till anser övervakningsmyndigheten att upphävandet av svaveldioxidskatten kan anses utgöra ett stöd enligt artikel 61.1 i EES-avtalet.

Vad som betraktas som "nytt stöd" från och med den 1 januari 2002

Genom att godta de lämpliga åtgärder som övervakningsmyndigheten föreslagit (se skrivelsen från den norska regeringen av den 6 juli 2001) blev den norska regeringen rättsligt bunden att anpassa befintliga stödordningar till riktlinjerna för stöd till skydd av miljön senast den 1 januari 2002 ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Se regeringens proposition om gröna skatter, St.prp. nr 54 (1997-1998), kapitel 6, punkt 6.2.5.

⁽²⁾ St.prp. nr. 1 (2001-2002) - FIN, punkt 3.11.

⁽³⁾ Eftersom dessa produkter används som uppvärmningsbränsle tycks de vara utbytbara. Se förslaget till rådets direktiv om en omstrukturering av gemenskapens regelverk för beskattning av energiprodukter: "Eftersom samtliga dessa produkter används som uppvärmningsbränsle är de uppenbart direkt eller indirekt utbytbara och bör därför omfattas av samma skatteregler."

⁽⁴⁾ PIL Aktuellt av den 18 december 2001, "Norsk processindustri tar ansvar för minskade svaveldioxidutsläpp".

⁽⁵⁾ Enligt EG-domstolens rättspraxis har lämpliga åtgärder som godtagits av de berörda staterna tvingande verkan. Se EG-domstolens dom av den 24 mars 1993 i mål C-313/90, Comité International de la Rayonne et des Fibres Synthétiques m.fl. mot kommissionen, Rec. 1993, s. I-1125.

Övervakningsmyndigheten vill påpeka att om den norska regeringen inte hade godtagit de lämpliga åtgärderna skulle övervakningsmyndigheten varit tvingad att inleda det formella granskningsförfarandet mot samtliga befintliga stödordningar i Norge, om övervakningsmyndigheten ställt sig tveksam till deras förenlighet med de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön (!). Om vissa åtgärder skulle ha befunnits oförenliga med villkoren i de nya riktlinjerna skulle övervakningsmyndigheten ha uppmanat den norska regeringen att anta nödvändiga åtgärder för att säkerställa deras förenlighet eller upphäva stödåtgärderna ifråga. Att den norska regeringen godtog de lämpliga åtgärderna samtidigt som den har underlåtit att vidta nödvändiga åtgärder för att fullgöra de förpliktelser som följde av detta innebär inte att den norska regeringen kan undandra sig de rättsliga följderna av detta godtagande.

När den norska regeringen godtog de lämpliga åtgärderna accepterade den förpliktelser enligt vilka alla stödordningar som inte uppfyller villkoren i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön skall upphävas senast den 1 januari 2002. Genom godtagandet accepterade den norska regeringen förpliktelser som den inte ensidigt kan avvika från.

Övervakningsmyndigheten noterar den norska regeringens begäran att övervakningsmyndigheten skall bevilja mer tid för anpassning till de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön mot bakgrund av resultaten från den arbetsgrupp som uppmanats att lämna en preliminär rapport senast den 1 juli 2002.

Övervakningsmyndigheten konstaterar att den inte formellt har underrättats om den preliminära rapportens slutsatser, och den norska regeringen har heller inte angett vilka åtgärder den har för avsikt att vidta med anledning av rapportens resultat. Övervakningsmyndigheten konstaterar att den norska regeringen, när mer än fjorton månader har förflutit efter ikraftträdandet av de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön, fortfarande inte har lagt fram några konkreta förslag till hur befintliga stödordningar skall ändras för att uppfylla villkoren i de nya riktlinjerna. Utan några konkreta förslag eller åtaganden är det omöjligt för övervakningsmyndigheten att avgöra om befintliga stödordningar faktiskt har anpassats till de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön, om än senare än vad som ursprungligen avsågs.

Den norska regeringen har inte lämnat några uppgifter som visar att antagandet av nödvändiga åtgärder för att uppfylla villkoren i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön skulle ha tagit längre tid än beräknat. Den norska regeringen har heller inte hävdats att det skulle gå att vidta åtgärder som gör det möjligt att upphäva eventuella oförenliga stöd med retroaktiv verkan, dvs. från den 1 januari 2002.

Mot bakgrund av det ovanstående anser övervakningsmyndigheten att den norska regeringen inte har lagt fram några argument som motiverar en förlängning av tidsfristen för att uppfylla villkoren.

Övervakningsmyndighetens utgångspunkt är därför att alla stödordningar som är gällande efter den 1 januari 2002 och som befins vara oförenliga med villkoren i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön skall betraktas som "nytt stöd" (?).

Övervakningsmyndigheten påminner den norska regeringen om att olagligt stöd i enlighet med punkt 6.2.3 i kapitel 6 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd kan komma att återkrävas från mottagarna om övervakningsmyndigheten finner att kompensationsordningen är oförenlig med EES-avtalet.

Stödåtgärdernas förenlighet

Bedömning av stödåtgärden enligt artikel 61.3 c i EES-avtalet jämförd med kapitel 15 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för stöd till skydd av miljön

I punkt 42 i riktlinjerna föreskrivs följande: "När avgifter som drabbar vissa verksamheter införs av miljöskäl kan Efta-staterna finna det nödvändigt med tillfälliga undantag för en del företag, särskilt då en harmonisering saknas på europeisk nivå eller då vissa företag tillfälligt riskerar att förlora sin internationella konkurrenskraft."

(!) Se punkt 7.4.3.2 i kapitel 7 i kombination med kapitel 5 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd, särskilt punkt 5.2.1 i dessa.

(?) Se EG-domstolens dom av den 24 mars 1993 i mål C-313/90, CIRFS mot kommissionen, Rec. 1993, s. I-1125, punkt 35. Se även kommissionens beslut om att inleda ett formellt granskningsförfarande för statligt stöd C 37/2000 (ex NN 60/2000, ex E 19/94, ex E 13/91 och N 204/86) om en ordning för finansiellt och skattemässigt stöd till den tullfria zonen på Madeira, Portugal, offentliggjort i EGT C 304, 21.10.2000, s. 4, samt kommissionens beslut om antagande av lämpliga åtgärder för statligt stöd E 10/2000 om "Gewährträgerhaftung und Anstaltslast" i Tyskland, skrivelse till Tyskland av den 27 mars 2002.

Enligt riktlinjerna utgör sådana undantag driftstöd, men de "negativa aspekterna av sådant stöd kan dock uppvägas av de positiva aspekter som uppstår genom att avgifterna införs. Om sådana undantag är nödvändiga för att man skall kunna införa och upprätthålla avgifter på samtliga produkter kan de, enligt kommissionens mening, därför godtas på vissa villkor och under en begränsad tid. Om villkoren uppfylls, kan denna tidsfrist omfatta upp till tio år."

I punkt 43 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön föreskrivs följande: "Om avgiften inte motsvarar en avgift som skall införas inom Europeiska gemenskapen till följd av ett gemenskapsbeslut, kan de berörda företagen få vissa svårigheter att snabbt anpassa sig till den nya skattebördan. I sådana fall kan ett tillfälligt undantag till förmån för vissa företag vara motiverat för att ge dessa möjlighet att anpassa sig till den nya skattesituationen."

Därefter fastställs i riktlinjerna särskilda villkor som måste uppfyllas för att tioåriga undantag skall få tillämpas (se punkt 46 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön). Villkoren är även beroende av om den berörda avgiften motsvarar en avgift som är harmoniserad på gemenskapsnivå eller inte.

Övervakningsmyndigheten betonar att avgiftsbefrielser enligt riktlinjerna för stöd till skydd av miljön i princip endast får beviljas för "nya miljöavgifter". Detta innebär å ena sidan att avgiften ifråga måste utgöra en "miljöpåлага" i enlighet med punkt 7 i riktlinjerna. Detta innebär att den berörda Efta-staten måste visa avgiftens beräknade miljöeffekt. Befrielserna ifråga får dessutom endast beviljas för en nyinförd avgift. För "befintliga avgifter" måste den berörda Efta-staten visa att villkoren i punkt 46.2 eller punkt 47 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön är uppfyllda.

I allmänhet och i de fall där en motsvarande avgift som är harmoniserad på gemenskapsnivå saknas kan en tioårig avgiftsbefrielse vara motiverad när en förutsättning för avgiftsbefrielserna är att avtal ingås där de gynnade företagen förbinder sig att uppnå miljöskyddsmål eller där avgiftsbefrielserna är kopplade till villkor med likvärdiga effekter (se punkt 46.1 a). I punkt 46.1 a fastställs ytterligare kriterier som måste uppfyllas för att avtalet eller åtagandet skall anses vara motiverat. Övervakningsmyndigheten skall granska innehållet i sådana avtal. Efta-staterna måste se till att företagens eller företagssammanslutningarnas åtaganden övervakas noggrant. Avtal som ingås mellan en Efta-stat och berörda företag måste innehålla tillämpliga sanktioner i händelse av att åtagandena inte uppfylls.

I avsaknad av sådana avtal och åtaganden kan undantag från den aktuella avgiften beviljas om de berörda företagen betalar en betydande andel av den nationella avgiften (se punkt 46.1 b, andra alternativet). Om nedsättningen å andra sidan avser en avgift som motsvarar en avgift som är harmoniserad på gemenskapsnivå kräver riktlinjerna att det belopp som de berörda företagen faktiskt betalat måste förbli högre än den lägsta gemenskapsnivån, för att uppmuntra till bättre miljöskydd (se punkt 46.1 b, första alternativet).

Den berörda Efta-staten skulle slutligen behöva visa att avgiften ifråga utgör ett betydande bidrag till skyddet av miljön och att avgiftsbefrielsernas själva karaktär inte undergräver de allmänna mål som eftersträvas (se punkt 45 i riktlinjerna).

Elskatt

Övervakningsmyndigheten konstaterar för det första att den norska regeringen hävdar att en arbetsgrupp har tillsats för att undersöka vilka konsekvenser de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön får för den norska elskatten. Arbetsgruppen uppmanades att lämna en preliminär rapport senast den 1 juli 2002. Eventuella åtgärder föreslagna av arbetsgruppen skulle utvärderas av den norska regeringen inom ramen för den statliga budgeten för 2003. Inga ytterligare uppgifter eller motiveringar har lämnats av den norska regeringen när det gäller befrielserna från elskatt och huruvida dessa är förenliga med riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

Övervakningsmyndigheten konstaterar att det för närvarande inte finns någon harmoniserad elskatt på gemenskapsnivå. Flera av EU:s medlemsstater har dock infört skatter på elförbrukning. Dessa uppvisar stora skillnader när det gäller tillämpliga avgifter och avgiftsstruktur, inbegripet avgiftsbefrielser och återbetalningsmekanismer. Dessa skillnader försvårar jämförelser mellan elskattsystemen i EU:s medlemsstater och det norska systemet. Övervakningsmyndigheten noterar de uppgifter som den norska regeringen lämnat om de beräknade ökade kostnaderna för att upphäva avgiftsbefrielserna. Dessa siffror kan visa att det är nödvändigt att kompensera för kostnaderna för elskatten, åtminstone när det gäller vissa industrier. Mot denna bakgrund skulle det norska elskattsystemets avgiftsbefrielser för vissa industrier kunna anses motiverade för att uppväga förlorad konkurrenskraft.

För att skapa balans mellan hänsyn till miljön och hänsyn till vissa industriers konkurrenssituation måste avgiftsbefrielserna ifråga uppfylla kraven i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

På grundval av den norska regeringens knapphändiga uppgifter när det gäller att motivera undantagen från elskatt för vissa sektorer inom ramen för de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön konstaterar övervakningsmyndigheten följande:

För det första konstaterar övervakningsmyndigheten att elskatten infördes 1971 och därför skall betraktas som en "befintlig avgift". Av den norska regeringens uppgifter tycks det framgå att de olika avgiftsbefrielserna antogs efter avgiftens införande. Den norska regeringen har inte förklarat hur möjligheten till avgiftsbefrielse enligt punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön skulle vara tillämplig på befrielser från de befintliga avgifterna. Övervakningsmyndigheten noterar särskilt att avgiften inte höjdes i någon betydande omfattning under 1993, 1994 och 1997, då ytterligare avgiftsbefrielser infördes. För avgiftsbefrielser som beviljats under eller kanske före 1993 saknar övervakningsmyndigheten uppgifter.

Den norska regeringen har vidare endast beskrivit elskattens syften i allmänna ordalag. Den har heller inte lämnat sådana uppgifter som krävs enligt punkt 7 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön och som styrker elskattens positiva miljöeffekter.

I strid med vad som anges i villkoren i punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön är avgiftsbefrielsen inte kopplad till ingåendet av miljöavtal, och företag som är berättigade till avgiftsbefrielse betalar heller inte en betydande andel av den nationella avgiften (eftersom de är helt avgiftsbefriade). I detta avseende påpekar övervakningsmyndigheten att de uppgifter som den norska regeringen lämnat om de beräknade ökade kostnaderna för att upphäva befintliga befrielser från elskatt inte i sig kan motivera dessa befrielser. Siffrorna måste granskas noggrannare för att fastställa vad som kan anses utgöra en "betydande andel" av den nationella avgiften, som de berörda företagen måste betala för att utnyttja möjligheten till undantag enligt punkt 46.1 b i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

I strid med vad som föreskrivs i punkt 45 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön har den norska regeringen inte visat att avgiftsbefrielserna inte undergräver elskattens allmänna mål. Med tanke på att närmare 70 % av industrins elförbrukning i Norge är avgiftsbefriad är övervakningsmyndigheten inte övertygad om att avgiftens syfte, det vill säga minskad elförbrukning, har kunnat uppnås trots de omfattande möjligheterna till avgiftsbefrielse.

Den norska regeringen har slutligen varken visat att undantagen är temporära eller gjort några åtaganden om att tidsbegränsa stödåtgärderna.

När det gäller undantagen från elskatt för vissa regioner framhöll den norska regeringen det särskilda behovet för användningen av el i de avgiftsbefriade områdena. Regeringen påpekade att de besvärliga väderleksförhållandena och långa avstånden i detta område försvårar de yttre villkoren för affärsverksamhet och att avgiftsbefrielsen därför skulle kunna vara motiverad som regionalt utvecklingsstöd. Avgiftsbefrielsen omfattade dessutom all industri och diskriminerade inga enskilda företag.

Trots att övervakningsmyndigheten uttryckligen uppmanat de norska myndigheterna att lägga fram en ordentlig motivering till åtgärderna ifråga konstaterar övervakningsmyndigheten att ingen sådan motivering har lämnats (den norska regeringen fastslog endast att det är arbetsgruppens uppgift att beakta alternativa skattestrukturer som förväntas uppfylla villkoren i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön). I brist på en sådan motivering är övervakningsmyndigheten tveksam till om undantagen för vissa regioner kan anses förenliga med EES-avtalets bestämmelser om statligt stöd.

Mot bakgrund av det ovanstående är övervakningsmyndigheten tveksam till om undantagen från elskatt är förenliga med EES-avtalets funktion.

Koldioxidskatt

Övervakningsmyndigheten konstaterar att det för närvarande inte finns någon harmoniserad koldioxidskatt på gemenskapsnivå. Såvitt övervakningsmyndigheten känner till har flera medlemsstater i EU infört koldioxidskatter (t.ex. Danmark, Sverige, Finland och Nederländerna) ⁽¹⁾. Det finns dock stora skillnader i skattesatser och avgiftsstrukturer, t.ex. beträffande avgiftsgrundande verksamhet och system för avgiftsbefrielse och återbetalning. Dessa skillnader gör det svårt att jämföra EU:s medlemsstaters koldioxidskattsystem med det norska systemet. Övervakningsmyndigheten har beaktat den norska regeringens uppgifter om kostnaderna för koldioxidskatten för vissa industrier. Dessa siffror kan tyda på att det åtminstone för vissa industrisektorer är nödvändigt att kompensera kostnaderna för koldioxidskatten. Därför kan undantag enligt det norska koldioxidskattsystemet anses motiverat för vissa industrier för att uppväga förlorad konkurrenskraft.

En lämplig avvägning mellan miljöhänsyn och bibehållna konkurrensvillkor för vissa industrier förutsätter dock att dessa undantag uppfyller de villkor som fastställs i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

I strid med de villkor som fastställs i punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön är undantagen från koldioxidskatt inte beroende av att miljöavtal sluts. Inte heller tycks de företag som kan komma i fråga för avgiftsbefrielse/återbetalning betala en betydande andel av den nationella avgiften (i de fall de är helt avgiftsbefriade; i de fall då skatten återbetalas skulle övervakningsmyndigheten behöva uppgifter om kompensationsnivån för att kunna bedöma huruvida de berörda företagen fortfarande betalar en betydande andel av skatten).

Övervakningsmyndigheten beklagar att inga uppgifter lämnats in om koldioxidskattens miljöeffekter enligt punkt 7 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön, eftersom dessa skulle ha kunnat påvisa koldioxidskattens betydelse för minskningen av koldioxidutsläpp.

I strid med villkoren i punkt 45 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön har den norska regeringen inte visat att avgiftsbefrielsen inte undergräver de allmänna målen för koldioxidskatten. I detta avseende noterar övervakningsmyndigheten den norska regeringens uppgifter om koldioxidutsläpp från vissa industrier. Dessa uppgifter tyder på att koldioxidutsläppen från industrier som befriats från koldioxidskatt svarar för omkring 66 % av de totala koldioxidutsläppen. Mot denna bakgrund hyser övervakningsmyndigheten tvivel om att kravet i punkt 45 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön uppfyllts.

I strid med vad som krävs i punkt 43 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön har den norska regeringen varken visat att undantagen är temporära eller givit några utfästelser om att begränsa stödåtgärderna i tid.

Beträffande tillämpningen av lägre avgifter för massa- och pappersindustrin har den norska regeringen hävdat att den lägre avgiften för industrin skulle överstiga motsvarande EG-avgift, som är 18 euro per 1 000 liter (0,14 norska kronor per liter). Därför ansåg den norska regeringen att den lägre avgiften är förenlig med alternativ 1 i punkt 46.1 b.

⁽¹⁾ Se översikten över miljöskatter i EU i Rapport till GD Miljö, *Update of Database of Environmental Taxes and Charges*, av Stefan Speck och Paul Ekins, juli 2000. Se även EU:s databas för miljöskatter: http://europa.eu.int/comm/environment/enveco/env_database/database.htm.

Som övervakningsmyndigheten ovan konstaterat finns det för närvarande inte någon harmoniserad koldioxidskatt på gemenskapsnivå. Därför tycks inte det första alternativet i punkt 46.1 b i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön vara tillämpligt. Dessutom konstaterar övervakningsmyndigheten att inga ytterligare uppgifter lämnats in, som kunnat påvisa att den nedsatta avgiften gett företag inom massa- och pappersindustrin incitament att förbättra skyddet av miljön.

Beträffande möjligheten till temporär avgiftsbefrielse enligt det andra alternativet i punkt 46.1 b i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön konstaterar övervakningsmyndigheten att den lägre avgiften uppgår till 50 % av den normala koldioxidskatten. Övervakningsmyndigheten utesluter inte att denna procentsats kan ses som en "betydande andel" av den nationella avgiften. Men som redan påpekats i föregående stycke kan övervakningsmyndigheten inte dra slutsatsen att villkoren i riktlinjerna uppfyllts, så länge den saknar uppgifter om hur den lägre avgiften påverkat den berörda industrins beteende, och särskilt om huruvida den lägre avgiften fortfarande ger incitament att förbättra skyddet av miljön.

Slutligen konstaterar övervakningsmyndigheten att den koldioxidskatt på mineralolja som infördes 1991 utgör en "befintlig avgift". Övervakningsmyndigheten konstaterar att enligt den norska regeringens uppgifter infördes den lägre avgiften för massa- och pappersindustrin först senare, dvs. 1993. Med anledning av detta tvivlar övervakningsmyndigheten på att villkoren i punkt 46.2 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön uppfyllts, eftersom undantaget från den allmänt tillämpliga skattesatsen inte tycks ha varit bestämt när koldioxidskatten infördes. Dessutom konstaterar övervakningsmyndigheten att den norska regeringen inte lämnat uppgifter som gjort det möjligt för övervakningsmyndigheten att bedöma om ett undantag enligt punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön var berättigat under dessa omständigheter.

Mot bakgrund av ovanstående överväganden, och om den fortsatta granskningen bekräftar att åtgärderna i fråga utgör stöd enligt innebörden i artikel 61.1 EES-avtalet, ifrågasätter övervakningsmyndigheten att kraven i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön är uppfyllda beträffande undantagen från koldioxidskatt.

Svaveldioxidskatt

Övervakningsmyndigheten konstaterar inledningsvis att det för närvarande inte finns någon harmoniserad svaveldioxidskatt på gemenskapsnivå. Såvitt övervakningsmyndigheten känner till har flera medlemsstater i EU infört svaveldioxidskatter (t.ex. Finland, Sverige och Danmark)⁽¹⁾. Det finns dock stora skillnader i skattesatser och avgiftsstrukturer, t.ex. beträffande systemen för avgiftsbefrielse och återbetalning. Dessa skillnader gör det svårt att jämföra EU:s medlemsstaters system för svaveldioxidskatt med det norska systemet. Övervakningsmyndigheten har beaktat den norska regeringens uppgifter om vissa industriers kostnader för svaveldioxidskatt. Dessa siffror kan tyda på att det åtminstone för vissa industrisektorer är nödvändigt att kompensera kostnaderna för svaveldioxidskatten. Därför kan undantag enligt det norska svaveldioxidskattsystemet anses motiverat för vissa industrier för att uppväga förlorad konkurrenskraft.

En lämplig avvägning mellan miljöhänsyn och bibehållna konkurrensvillkor för vissa industrier förutsätter dock att dessa undantag uppfyller de villkor som fastställs i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

Enligt den norska regeringen (se skrivelse av den 31 januari 2002) är avgiftsbefrielsen, till exempel för användning av kol och koks samt för oljeraffinaderier, förenlig med riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

Den norska regeringen hävdade att avgiftsbefrielsen förutsatte att avtal slutits och att avgiftsbefrielsen endast var temporär. I detta avseende hänvisade man till en uppgift i den statliga budgeten för 2002 (Storingsproposition nr 1 (2001-2002)): "Inom ramen för avtalet med PIL skall den lägre avgiften på kol och koks samt oljeraffinaderier avskaffas för perioden fram till 2010." Den norska regeringen informerade även övervakningsmyndigheten om att den norska regeringens avsikt att gradvis avveckla den nuvarande avgiftsbefrielsen före 2010 angavs i den statliga budgeten för 2002.

⁽¹⁾ Se översikten över miljöskatter i EU i Rapport till GD Miljö, *Update of Database of Environmental Taxes and Charges*, av Stefan Speck och Paul Ekins, juli 2000. Se även EU:s databas för miljöskatter: http://europa.eu.int/comm/environment/enveco/env_database/database.htm.

Övervakningsmyndigheten understryker att även om den norska regeringen uttryckt sin avsikt att avveckla den befintliga avgiftsbefrielsen fram till 2010, har den norska regeringen inte gjort något formellt, rättsligt bindande åtagande, som skulle ha begränsat avgiftsbefrielsen varaktighet till högst tio år. Därför anser övervakningsmyndigheten inte att stödet endast är temporärt, vilket krävs enligt punkt 43 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

Dessutom konstaterar övervakningsmyndigheten att svaveldioxidskatten inte är en "ny avgift" i den mening som avses i punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön. Enligt punkt 46.2 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön kan bestämmelserna i punkt 46.1 tillämpas på befintliga avgifter om vissa villkor är uppfyllda. I detta avseende noterar övervakningsmyndigheten att den norska regeringen inte givit någon motivering till varför möjligheten till avgiftsbefrielse enligt punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön skulle vara tillämplig i föreliggande fall.

Viktigare är att övervakningsmyndigheten ifrågasätter om det avtal som tecknats mellan sammanslutningen för norsk processindustri (PIL) och miljödepartementet, liksom den norska miljövärdmyndighetens (SFT) eventuella godkännande av framtida utsläppsgränser och utsläppstillstånd, uppfyller de villkor som fastställs i punkt 46.1 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön.

Som övervakningsmyndigheten redan påpekat i sin skrivelse av den 28 februari 2002 är avtalet inte rättsligt bindande för parterna. Vidare tycks svaveldioxidskattens avskaffande inte vara beroende av att de enligt avtalet planerade åtgärderna genomförs. Uppgiften i den statliga budgeten för 2002 kan knappast anses vara tillräcklig. Framför allt konstaterar övervakningsmyndigheten att det saknas sanktioner mot företag som utnyttjar avgiftsbefrielsen men inte uppfyller sina åtaganden. Slutligen står det inte klart om åtagandet att minska svaveldioxidutsläppen är en följd av avtalet eller av utsläppstillstånd som skall utfärdas av den norska miljövärdmyndigheten.

För att kunna åtnjuta skattebefrielse under tio år krävs enligt riktlinjerna för stöd till skydd av miljön att åtaganden som gjorts enligt avtal eller andra bestämmelser med samma innebörd skall leda till att de företag som får del av avgiftsbefrielsen skall minska sina utsläpp mer än vad de normalt skulle ha gjort. Avtalens eller de andra motsvarande bestämmelsernas effekt på miljön måste vara åtminstone lika god som miljöeffekten av de avgifter de ersätter.

Den norska regeringen upplyste övervakningsmyndigheten, genom en skrivelse av den 15 maj 2002, om att svaveldioxidutsläppen från processindustrin redan var föremål för rättsligt bindande föreskrifter genom utsläppstillstånd enligt bestämmelserna i lagen om föroreningskontroll. Dessa bestämmelser hade redan lett till minskade svaveldioxidutsläpp till en kostnad på drygt 3 norska kronor per kg svaveldioxid. Från 1990 till 2000 minskade utsläppen från industriprocesser med 13 500 ton till 17 100 ton. Endast 800 ton av denna minskning ägde rum mellan 1998 och 2000 när svaveldioxidskatten var i kraft ⁽¹⁾.

Övervakningsmyndigheten konstaterar dock att den sektor som åtnjuter befrielse från svaveldioxidskatt för närvarande inte gjort några konkreta åtaganden om sådana minskningar. Inte heller har övervakningsmyndigheten några närmare uppgifter om innehållet i de framtida utsläppstillstånden.

De uppgifter som den norska regeringen lämnat om minskade svaveldioxidutsläpp till följd av det tidigare avgiftssystemet skulle kunna tyda på att de insatser som den berörda industrin åtagit sig att genomföra fram till 2010 sträcker sig utöver vad som hittills uppnåtts för svaveldioxidutsläppen med nuvarande avgifter. Men eftersom det saknas ingående och kontrollerbara uppgifter kan övervakningsmyndigheten inte utröna om företagens insatser enligt avsiktsförklaringen eller de kommande, bindande utsläppsgränser som fastställs av den norska miljövärdmyndigheten står i proportion till avgiftsbefrielsen.

⁽¹⁾ Den norska regeringen informerade övervakningsmyndigheten om att utsläppsdata för 2001 ännu inte fanns tillgängliga.

Övervakningsmyndigheten konstaterar vidare att det inte klart kan utläsas från de uppgifter som den norska regeringen lämnat huruvida utsläppstillstånd som utfärdats tidigare liksom möjliga framtida utsläppsgränser överskrider bindande gemenskapsnormer enligt innebörden i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön. I punkt 7 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön definieras "gemenskapsnorm" som den i Europeiska gemenskapen obligatoriska norm som reglerar uppställda miljömål liksom skyldigheten att använda bästa tillgängliga teknik som inte medför oskäligen kostnader⁽¹⁾. I detta avseende konstaterar övervakningsmyndigheten att inga uppgifter lämnats som skulle ha givit övervakningsmyndigheten möjlighet att granska om och i vilken utsträckning sådana möjliga framtida gränser för svaveldioxidutsläpp skulle överskrida harmoniserade normer, såsom de gränser som fastställts i EEG-direktivet om luftkvalitetsstandarder för svaveldioxid⁽²⁾, och om sådana framtida gränser kommer att överskrida kraven i direktivet om luftförorening från industrianläggningar⁽³⁾ och IPPC-direktivet⁽⁴⁾.

Mot bakgrund av ovanstående överväganden, och om den fortsatta granskningen bekräftar att åtgärderna i fråga utgör stöd enligt artikel 61.1 EES-avtalet, ifrågasätter övervakningsmyndigheten att kraven i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön är uppfyllda beträffande det partiella avskaffandet av svaveldioxidskatten.

Avslutande anmärkningar och slutsatser

På grundval av de uppgifter som den norska regeringen har lämnat kan övervakningsmyndigheten inte utesluta att befrielsen från elskatt, undantagen från koldioxidskatt och avskaffandet av svaveldioxidskatten utgör stöd enligt innebörden i artikel 61.1 i EES-avtalet. Övervakningsmyndigheten ifrågasätter dessutom om dessa åtgärder kan anses förenliga med artikel 61.3 c i EES-avtalet jämförd med de villkor som föreskrivs i de nya riktlinjerna för stöd till skydd av miljön. Följaktligen tvivlar övervakningsmyndigheten på att de ovan nämnda åtgärderna är förenliga med EES-avtalets funktion.

Därför, och i enlighet med punkt 5.2 i kapitel 5 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd, är övervakningsmyndigheten skyldig att inleda ett förfarande enligt artikel 1.2 i protokoll nr 3 i övervakningsavtalet. Beslutet att inleda ett förfarande föregriper inte övervakningsmyndighetens slutliga beslut, som kan bli att åtgärderna i fråga är förenliga med EES-avtalets funktion.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

1. Övervakningsmyndigheten har beslutat att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 1.2 i protokoll nr 3 i övervakningsavtalet om följande:
  - Avgiftsbefrielse för elförbrukning inom vissa sektorer och regioner.
  - Befrielse från koldioxidskatt för kol och koks som används som råvara eller reducerande medel i industriprocesser, liksom för kol och koks som används för energiändamål vid framställning av cement och leca, samt den lägre koldioxidskatten för massa- och pappersindustrin.
  - Avskaffande av svaveldioxidskatt för kol och koks samt oljeraffinaderiindustrin.
2. Den norska regeringen uppmanas i enlighet med punkt 5.3.1.1 i kapitel 5 i övervakningsmyndighetens riktlinjer för statligt stöd att inkomma med synpunkter på att det formella granskningsförfarandet inleds, inom två månader från dagen för delgivningen av detta beslut.

⁽¹⁾ I fotnot 5 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön klargörs att sådana normer blir EES-normer när de införlivas i EES-avtalet. I fotnot 6 i riktlinjerna för stöd till skydd av miljön hänvisas till relevanta EG-direktiv som införlivats i EES-avtalet.

⁽²⁾ Rådets direktiv 80/779/EEG, som införlivats i EES-avtalet i punkt 14 i bilaga XX till EES-avtalet.

⁽³⁾ Rådets direktiv 84/360/EEG av den 28 juni 1984 om bekämpning av luftförorening från industrianläggningar, som införlivats i EES-avtalet i punkt 16 i bilaga XX till EES-avtalet.

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 96/61/EG av den 24 september 1996 om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar, som införlivats i EES-avtalet i punkt 2 g i bilaga XX till EES-avtalet.

3. Den norska regeringen uppmanas att inom två månader från dagen för delgivningen av detta beslut inkomma med alla nödvändiga uppgifter för att övervakningsmyndigheten skall kunna granska berörda skatteåtgärders förenlighet med EES-avtalet.

Utfärdat i Bryssel den 26 juli 2002.

På Eftas övervakningsmyndighet vägnar

Einar M. BULL

Ordförande
